

Інформаційно-аналітичний журнал «Як працює твій депутат»

Інформаційно-аналітичний журнал
«Як працює твій депутат»

Відповідальні
за випуск
*Леся Шевченко,
Юрій Сиротюк*

Коректор
Ірина Книш

Дизайн та верстка
Студія «Штрих»

Свідоцтво про державну
реєстрацію: серія КВ
№ 8574
від 23.03.2004 р.

Видання часопису
здійснюється
за сприяння
Національного Фонду
підтримки Демократії, США
(National Endowment
for Democracy)

У разі передруку
матеріалів посилання
на часопис обов'язкове

Засновник і видавець
ГО Фондація
«Відкрите суспільство»

04071, Київ,
вул. Костянтинівська, 37, оф. 22
e-mail: press@osf.kiev.ua
www.deputat.org.ua

Підписано до друку
22 травня 2009 року

Формат 60x84/8

Наклад 3000 примірників

Надруковано
ТОВ «Азбука»

ЗМІСТ

2	Боротьба з кризою: Політика знову домінує
7	Діяльність Верховної Ради протягом січня-квітня 2009 року у цифрах та графіках
11	Час антикризових менеджерів
23	Фракція Партії регіонів у Верховній Раді України
43	Фракція «Блок Юлії Тимошенко» («Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина», «Українська соціал-демократична партія», «Реформи і порядок»)
65	Фракція Блоку «Наша Україна – Народна самооборона»
83	Фракція Комуністичної партії України
99	Фракція «Блок Литвина» (Народна партія, Трудова партія України) у Верховній Раді України
111	Дежавю: примара розпуску парламенту, або Як один з'їзд може вплинути на подальшу долю Верховної Ради
114	Перші технологічні сутічки майбутньої виборчої кампанії

БОРОТЬБА З КРИЗОЮ: ПОЛІТИКА ЗНОВУ ДОМІНУЄ

Діана Дуцик

«Новий 2009-й рік починається в Україні так само, як починався і старий 2008-й. Прем'єр-міністр Тимошенко та Президент Ющенко ведуть запеклі бої на всіх фронтах. Лідер опозиції Янукович намагається скинути уряд і усунути Президента» – з такою характеристикою політичного процесу керівника Фонду Аденауера в Україні Ніко Ланге не можна не погодитися. Варто лише зазначити, що до політичних проблем додалась економічна криза та українсько-російський газовий конфлікт.

Газове протистояння на деякий час витіснило з вітчизняного інформаційного простору всі інші теми. Однак це тривало недовго, оскільки 12 січня Партія регіонів заявила про подання до парламенту проекту резолюції про недовіру уряду. Причина, за словами Віктора Януковича, у *«некомпетентності, безвідповідальності, роз'єднаності влади та авантюрному підході до вирішення «газового питання»*. Опозиційна фракція виступила з вимогою провести спеціальне засідання Верховної Ради за участі Президента щодо газового питання та ситуації в економіці країни. Наступного дня представники фракції Партії регіонів вирішили розпочати процедуру імпічменту Президента. *«Ми вимагаємо звіту уряду перед парламентом, створення спеціальної комісії для розслідування зловживань влади у питанні постачання газу, негайної відставки чинного Кабінету Міністрів і початку процедури імпічменту Президента»*, – виголосив з парламентської трибуни лідер Партії регіонів Віктор Янукович, іронічно зазначивши, що *«це остання помаранчева зима»*. Втім події почали розгортатися за іншим сценарієм.

Позиційні війни за Національний банк

Прем'єр-міністр Юлія Тимошенко пішла в наступ на голову Національного банку України Володимира Стельмаха. Критика лідерки БЮТ та її політичної сили на адресу керівника Нацбанку стосовно падіння курсу гривні, непрозорого використання першого траншу кредиту, наданого Міжнародним валютним фондом, ще торік сягнула піку. Тринадцятого січня член ради Національного банку України, голова Тимчасової слідчої комісії Верховної Ради з питань перевірки діяльності НБУ в умовах фінансової кризи Юрій Полунєєв (БЮТ) зареєстрував проект постанови, у якому йшлося про необхідність спочатку відсторонити Володимира Стельмаха від виконання службових обов'язків, а потім повторно звернутися до Президента з вимогою його звільнити. Наступного дня у Верховній Раді були зареєстровані два законопроекти зі змінами до закону про Національний банк: у першому було запропоновано звільнити голову НБУ *«не за поданням Президента»*, а після *«визнання Верховною Радою недовіри за результатами звіту голови Нацбанку»*; у другому проекті закону передбачено звільнення голо-

---

ви НБУ не тільки за поданням Президента, але й «у випадку ухвалення Верховною Радою рішення про його відсторонення». П'ятнадцятого січня, саме коли парламент мав розглядати ці питання, Володимир Стельмах пішов у відпустку. В підсумку цього дня лише було прийнято рішення продовжити на півроку роботу зазначеної тимчасової слідчої комісії, а також «повторно звернутися до Президента з вимогою невідкладно внести подання на звільнення голови Нацбанку» і запропонувати нову кандидатуру на цю посаду.

Опоненти Блоку Юлії Тимошенко говорили про те, що фактично розпочалася війна за друкарський станок. У відповідь представники БЮТ навели той аргумент, що друкування грошей фактично закладено в Держбюджет, оскільки одна із його статей зобов'язує Національний банк України викуповувати облігації, надруковані Кабінетом Міністрів, а Володимир Стельмах відмовляється її виконувати.

Було зрозуміло, що глава держави не усуне з посади Володимира Стельмаха. А без його подання звільнення голови Нацбанку парламентом було б лише політичним актом. Тому фракція БЮТ вирішила натиснути на Віктора Ющенка. Заступник голови фракції Блоку Юлії Тимошенко Андрій Портнов у інтерв'ю «КоммерсантЪ-Україна» (26.01.09) заявив, що початок процедури імпичменту Президента буде залежати від того, чи відправить той у відставку голову Національного банку Володимира Стельмаха. Двадцять шостого січня Святослав Олійник (представник БЮТ) зареєстрував у Верховній Раді проект постанови про відповідальність Президента Віктора Ющенка «за ситуацію, що склалася у фінансово-кредитній сфері України». Але на керманіча країни це не подіяло.

Проти ініціативи БЮТ щодо відставки Володимира Стельмаха виступила фракція Партії регіонів, яка незадовго до цього теж погрожувала Віктору Ющенку розпочати процедуру імпичменту.

Двадцять шостого січня відбулося позачергове засідання Верховної Ради, скликане Володимиром Литвином за ініціативою 155-ти депутатів фракції БЮТ. Як результат було прийнято низку гучних політичних рішень. По-перше, депутати таки ухвалили постанову про відповідальність Президента Віктора Ющенка за ситуацію на фінансовому ринку («за» проголосували 227 депутатів: 4 з фракції Партії регіонів, 154 – БЮТ, 23 – НУНС, 27 – КПУ і 19 – з фракції «Блок Литвина»). По-друге, Верховна Рада 227-ма голосами відправила голову Нацбанку Володимира Стельмаха у відставку.

Партія регіонів ці рішення розкритикувала. Віце-спікер Олександр Лавринюк (представник Партії регіонів) назвав знущанням над законом ухвалені на позачерговому засіданні постанови. Не визнав рішення парламенту і Віктор Ющенко, назвавши його неконституційним. Президент звернувся до Конституційного Суду за роз'ясненнями. Примітно, що рішення КС з'явилося рівно через місяць – 26 лютого. Фактично Конституційний Суд визнав правоту Президента, зазначивши, що звільнення та призначення голови Національного банку України здійснюється виключно за поданням глави держави.

Депутати фракції Блоку Юлії Тимошенко змушені були погодитися. «Очевидно, що це рішення Конституційного Суду повністю тотожне правовій позиції, яка викладена в Конституції. І таке рішення КС, звичайно, буде виконуватися. Що стосується постанови парламенту, якою скасовувалося призначення Стельмаха главою НБУ, то доцільність цього акту мала політичне значення, а не правове. І цей акт не тягнув за собою жодних юридичних наслідків», – зазначив Андрій Портнов в інтерв'ю «Українській правді» (26.02.09).

Проте навряд чи це рішення Конституційного Суду можна назвати повним програвом Блоку Юлії Тимошенко. Адже Прем'єр-міністр добилася співпраці між Національним банком і Кабінетом Міністрів щодо низки питань, зокрема рефінансування банків.

Невдала спроба винесення вотуму недовіри уряду Юлії Тимошенко

Зниження рівня політичної напруги довкола Національного банку ще не означало загального поліпшення економічної ситуації в країні. Експерти давали досить песимістичні прогнози. Українські політики замість вирішення проблем традиційно почали з'ясовувати, хто винен.

Перший місяць 2009 року закінчився взаємними звинуваченнями Президента та Прем'єр-міністра. Кожен намагався відтворити свою правду. Так, 30 січня у своєму зверненні до народу Віктор Ющенко закликав Верховну Раду терміново переглянути Державний бюджет на 2009 рік. Також він зазначив, що покладає всю відповідальність за економічну ситуацію в країні на Прем'єр-міністра Юлію Тимошенко. «Шановна Юліє Володимирівно, ви свідомо заклали в бюджет всі завищені показники та обіцянки, які не можете виконати сьогодні. Гроші не сконцентровані, а розпорошені, в тому числі і на чергову виплату заощаджень», – сказав Президент. Дісталось і коаліції, яку Ющенко покартав за те, що «підтримує популізм, який вже завтра обернеться невиплатою заробітної плати, пенсій, стипендій і цілої низки соціальних допомог». Найрізкіші звинувачення глава держави висловив наприкінці виступу: «Повну відповідальність відповідно до Конституції за економічне становище, за зрив бюджетного процесу, за руйнацію банківської системи несе особисто Прем'єр-міністр Тимошенко. Дійшовши до критичної межі, їй не вдасться схватися в опозиції».

Того ж дня Юлія Тимошенко виступила з власною заявою, в якій зазначила: «Маю сумну для Президента та оптимістичну для країни новину: незважаючи на кризу, Державний бюджет за січень перевиконано. Зарплати бюджетникам та пенсії виплачені і надалі будуть виплачуватися вчасно та в повному обсязі. Ціни на газ для населення та теплокомуненерго не підвищуються, залишаються на рівні минулого року». Звернення Президента Віктора Ющенко Прем'єр-міністр назвала сумішшю «неправди, паніки та істерії». «Всі люди побачили, що Президент – це не той лідер, якого вони потребують в час, коли Україна проходить випробування на міцність під ударами потужної всесвітньої економічної кризи. Уряд та парламентська

більшість працюють в напруженому режимі, і від їхнього імені прошу Президента: якщо не допомагаєте, то хоч не заважайте», – йшлося у заяві глави уряду. Юлія Тимошенко звинуватила Віктора Ющенка в тому, що йому завжди бракувало «холодного та тверезого розуму, залізних нервів, сили волі, рішучості та глибокого відчуття відповідальності».

На початку лютого питання про відставку уряду Юлії Тимошенко знову завишило в парламентському повітрі. Ініціатором, як завжди, виступила фракція Партії регіонів, яка розраховувала на голоси комуністів та пропрезидентської частини «Нашої України – Народної самооборони». Опозиційна партія вимагала звіту Кабінету Міністрів та відповідальності за економічний стан справ у країні. П'ятого лютого, після тривалих перемовин, Верховна Рада розглянула питання про соціально-економічну ситуацію в країні та про дії влади в боротьбі з кризою. На це засідання прийшли Прем'єр-міністр, члени уряду, представники Центральної виборчої комісії, Конституційного Суду, Вищого Суду, Генеральний прокурор та голови обласних рад. Не було тільки Президента Віктора Ющенка.

Після довгочасного обговорення та дискусій Верховна Рада не підтримала резолюцію про недовіру уряду. За відповідне рішення проголосували 203 депутати з необхідних 226 (ПР – 172 голоси, БЮТ – 1, НУНС – 10, КПУ – 20).

Прем'єр-міністр Юлія Тимошенко не приховувала своєї радості, адже вона вкотре підтвердила свою легітимність (спроба відправити уряд Тимошенко у відставку, здійснена в липні 2008 року, була підтримана лише 174-ма депутатами).

Антикризова програма уряду – це меморандум про співпрацю з МВФ

Питання про антикризову програму уряду не було знято з порядку денного. Депутати фракції Партії регіонів періодично порушували його, разом з тим звинувачували Юлію Тимошенко у відсутності такої програми.

Натомість Прем'єр-міністр вирішила розставити свої акценти і заявила, що меморандум про співпрацю України з Міжнародним валютним фондом є головною антикризовою програмою в Україні. *«Я думаю, що в українському суспільстві і в українському політикумі останнім часом постійно ставлять одне й те саме питання: чи є в українського уряду антикризова програма? Це питання в політиці можуть задавати тільки непоінформовані люди, тому що меморандум про економічну й фінансову політику, який розроблявся Україною разом зі світовими експертами, представленими Міжнародним валютним фондом, і є тією потужною антикризовою програмою»,* – наголосила глава уряду (УНІАН, 17.04.09).

Між Кабінетом Міністрів та Міжнародним валютним фондом тривав переговорний процес. Уряд сподівався на отримання другого траншу кредиту в розмірі 2,8 млрд доларів США. Міжнародний валютний фонд ставив нові вимоги, зокрема щодо скорочення дефіциту бюджету та посилення незалежності Національного банку України. Уряду довелось іти на поступки. Одинадцятого березня Каб-

мін у присутності представників Міжнародного валютного фонду ухвалив низку рішень, які дозволили б місії МВФ продовжити свою роботу в Україні. Серед іншого, уряд погодився скасувати статті Державного бюджету, які зобов'язували Нацбанк узгоджувати порядок рефінансування банків з Кабінетом Міністрів.

За таких обставин Юлії Тимошенко потрібна була підтримка парламенту для прийняття низки законів на вимогу МВФ. Розгляд відповідного пакету був запланований на 14 квітня. Проте Верховна Рада відмовилася включати до порядку денного три закони, необхідні для отримання другого траншу кредиту МВФ. Не голосували комуністи, представники Партії регіонів та більша частина депутатів блоку «Наша Україна – Народна самооборона». Останні таким чином проігнорували заклики Віктора Ющенка підтримати внесений пакет законів. Така поведінка деяких представників НУНС дала підстави Юлії Тимошенко звинуватити Президента у зриві голосування за законопроекти, які б дозволили продовжити співпрацю з МВФ.

Щодо самих законопроектів, то перший передбачав виділення з Держбюджету додаткових коштів для НАК «Нафтогаз» на компенсацію різниці між цінами за купівлі імпортованого природного газу та його реалізації суб'єктам господарювання на виробництво теплової енергії. Другий обмежував максимальний розмір пенсії. Третій також стосувався врегулювання питань пенсійного забезпечення.

Юлія Володимирівна швидко знайшла вихід із ситуації: вона прийняла досить ризиковане рішення більше не вносити пакет антикризових законів до Верховної Ради, а затвердити їх рішенням Кабінету Міністрів. Що й було зроблено 15 квітня. Уряд ухвалив пакет з 19 постанов, що спрямовані на скорочення усіх несоціальних витрат і переведення підприємств бюджетної сфери на комерційну основу. Також населенню дозволялося купувати держоблігації, за рахунок чого уряд збирався покрити дефіцит бюджету. Були прийняті рішення щодо збалансування бюджетів Пенсійного фонду та НАК «Нафтогаз», збільшення цін на електроенергію для, як зазначила сама Тимошенко, *«багатого населення, яке живе у великих будинках»*.

У деяких експертів виникло побоювання, що такий шлях не дозволить отримати Україні другий транш кредиту. Проте голова місії Міжнародного валютного фонду в Україні Джейла Пазарбазіолу, хоч і назвала ухвалені урядом рішення «тяжкими», проте запевнила, що вони зроблять оптимістичними можливості виходу України з кризи. Сімнадцятого квітня місія Міжнародного валютного фонду за підсумками першого перегляду програми співпраці з Україною прийняла рішення рекомендувати керівництву Фонду надати нашій державі другий транш кредиту stand-by в розмірі 2,8 млрд доларів США.

Ще через місяць, 8 травня, Рада директорів МВФ прийняла рішення виділити Україні другий транш кредиту. Як заявила Прем'єр-міністр Юлія Тимошенко, він буде спрямований на покриття дефіциту Державного бюджету.

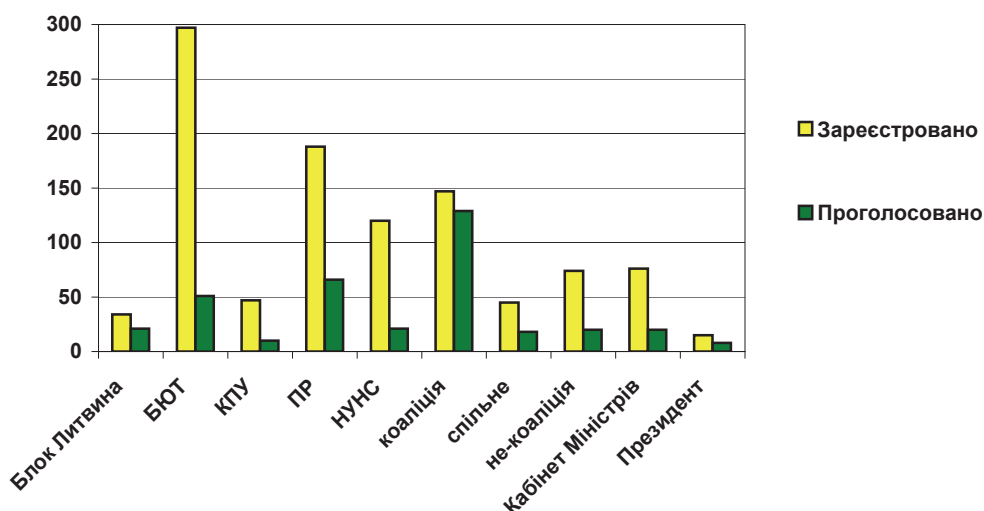
У свою чергу Міжнародний валютний фонд повідомив, що після 15 червня розгляне можливість надання Україні наступного траншу. А це означає, що варто очікувати черговий виток боротьби у парламенті, адже обговорення триватиме уже на фоні президентської кампанії, яка фактично розпочалася.

ДІЯЛЬНІСТЬ ВЕРХОВНОЇ РАДИ ПРОТЯГОМ СІЧНЯ-КВІТНЯ 2009 РОКУ У ЦИФРАХ ТА ГРАФІКАХ

Протягом січня-квітня 2009-го року у Верховній Раді України було зареєстровано 1043 законопроекти. Серед них – 588 проектів та 455 постанов.

Ініціатори	Зареєстровано				Проголосовано	
	Всього	проектів Законів	проектів Постанов		Всього	
Блок Литвина	34	12	22	1,59%	21	9,77%
БЮТ	297	140	157	13,86%	51	23,72%
КПУ	47	23	24	2,19%	10	4,65%
ПР	188	65	123	8,77%	66	30,70%
НУНС	120	70	50	5,60%	21	9,77%
Коаліція	147	2	145	6,86%	129	60,00%
Спільне	45	23	22	2,10%	18	8,37%
Не-коаліція	74	35	39	3,45%	20	9,30%
Кабінет Міністрів	76	74	2	3,55%	20	9,30%
Президент	15	11	4	0,70%	8	3,72%
	1043	455	588		364	

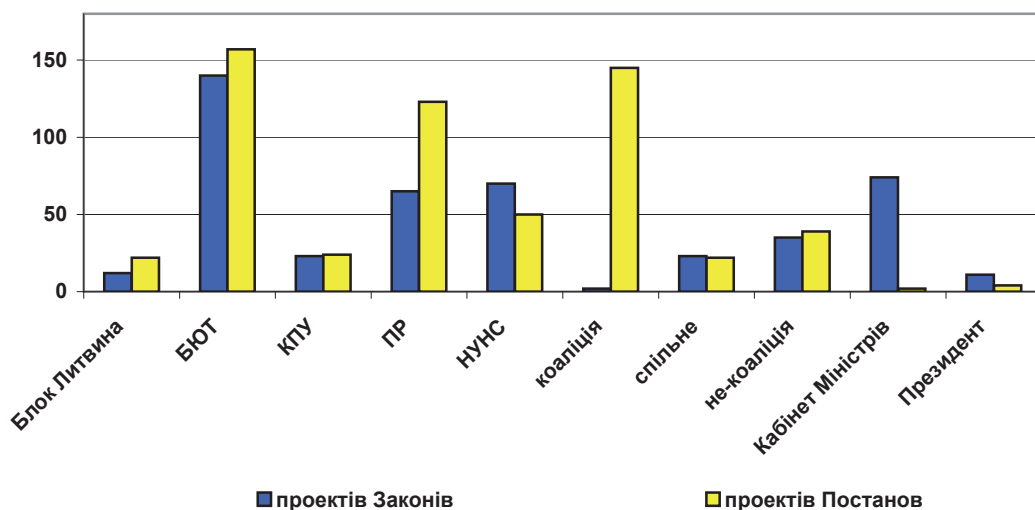
Співвідношення поданих та проголосованих
законодавчих ініціатив

Проголосовано	Зареєстровано	Проголосовано	Негативні	Позитивні
проекти Законів	455	74	30	44
проекти Постанов	588	290	25	265
	1043	364	55	309

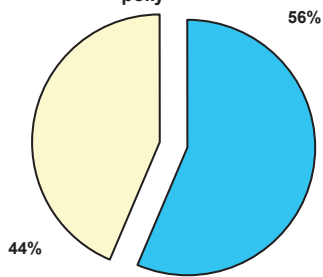
	Зареєстро- вано	Проголо- совано	проголосова- но, %	Позитивно	
Блок Литвина	34	21	62%	13	62%
БЮТ	297	51	17%	38	75%
КПУ	47	10	21%	7	70%
ПР	188	66	35%	54	82%
НУНС	120	21	18%	12	57%
коаліція	147	129	88%	127	98%
спільне	45	18	40%	17	94%
не-коаліція	74	20	27%	19	95%
Кабінет Міністрів	76	20	26%	14	70%
Президент	15	8	53%	8	100%
	1043	364		309	

Структура законодавчих ініціатив за суб'єктами подання

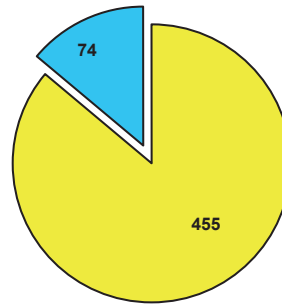

Структура законодавчих ініціатив за січень-квітень 2009 року

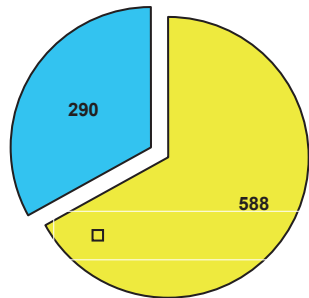
■ Проектів постанов   □ Проектів законів

Проходження проектів законів за січень-квітень 2009 року

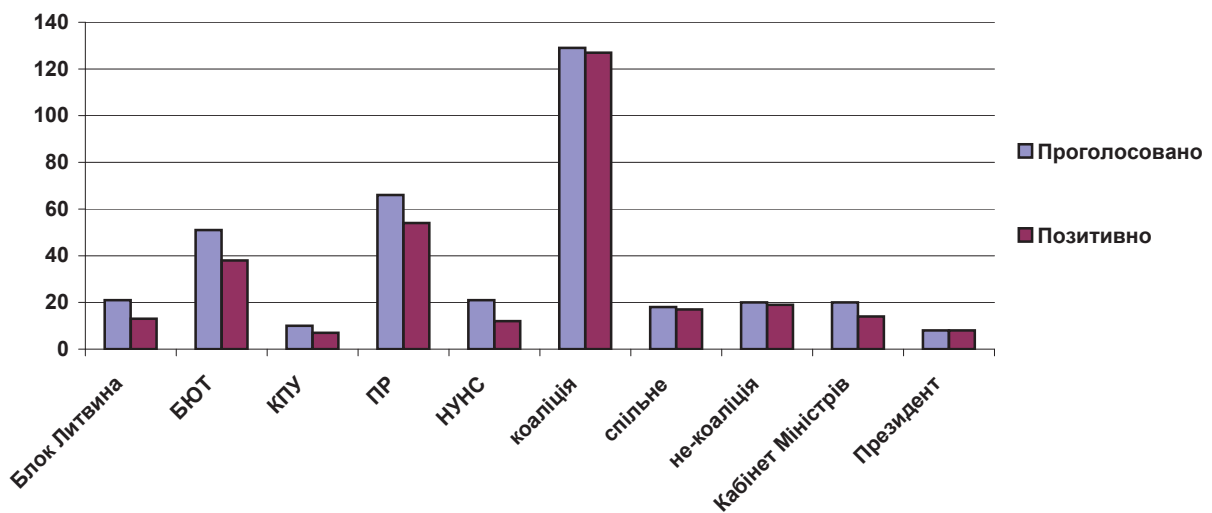
■ Зареєстровано   ■ Проголосовано

Проходження проектів постанов за січень-квітень 2009 року

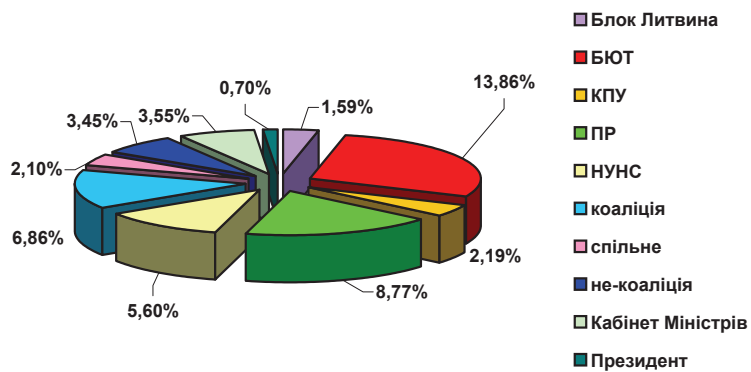

■ Зареєстровано   ■ Проголосовано

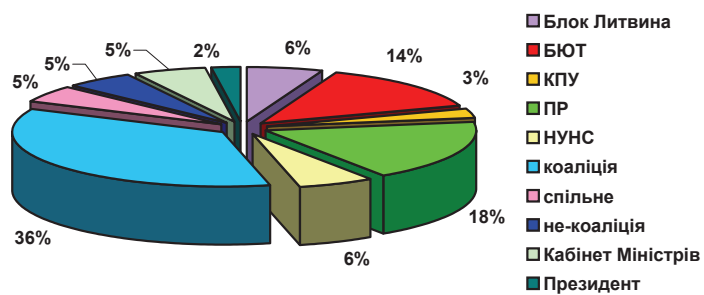
Позитивно проголосовані законодавчі ініціативи

Зареєстровані законопроекти

Проголосовані законопроекти

ЧАС АНТИКРИЗОВИХ МЕНЕДЖЕРІВ

Андрій Смірнов

Характеризуючи роботу українських парламентарів з січня до квітня 2009 року, слід зазначити про скромну долю виконаних програмних положень.

За цей час парламентські фракції подали 467 законопроектів. Найактивнішою виявилася друга за чисельністю фракція Блоку Юлії Тимошенко – на її рахунку 189 проектів законів та постанов. На другому місці зі 109-ма законопроектами найбільша за кількістю багнетів Партія регіонів. Лише на 8 проектів менше запропонувала нечисленна фракція блоку «Наша Україна – Народна самооборона». Останнє місце розділили найменші фракції – Комуністичної партії України та Блоку Литвина – по 34 законопроекти.

Загальний аналіз проектів законів та постанов показує, що чисельність фракції значно впливає не тільки на загальну кількість поданих документів, але й на їх якісну складову з огляду на дотримання програмних засад – чим менша фракція, тим частіше вона відволікається на тимчасові задачі. До того ж коефіцієнт корисної дії (в основі якого кількість поданих законопроектів) одного депутата невеликої фракції більший, ніж у представника численної політичної сили. В цьому випадку існує зворотна залежність – що менша фракція, то вищий коефіцієнт корисної дії: у фракції «Блок Литвина» він складає 1,7 законопроекту на один багнет; у фракції КПУ – 1,26; НУНС – 1,4; БЮТ – 1,2; у фракції Партії регіонів – 0,63 законопроекту.

Результати роботи Верховної Ради протягом першої третини року свідчать, що опозиційні фракції, які б вони не були за чисельністю (йдеться про фракції Партії регіонів та Комуністичної партії), працюють значно гірше за провладних колег, особливо це стосується фракцій БЮТ і НУНС. Але навіть лідери не змогли сумлінно дотриматись положень власних політичних програм.

Українські партії ніколи не визначалися занадто великим бажанням виконувати передвиборчі обіцянки. Коли виникали ситуації, за яких представники вітчизняного політикуму змушені були звітувати про свою парламентську роботу, вони на загал виправдовувались різними, іноді достатньо умовними тезами, як-то відсутність більшості голосів, перешкоди з боку політичних конкурентів та інше. З січня до квітня 2009 року парламентарі отримали більш суттєвий привід для виправдання недостатньої уваги до виконання власних програм – це світова фінансова криза, яка посприяла виникненню в українській законотворчій галузі новачії, – йдеться про антикризові документи. За цей період було запропоновано 13 законопроектів, безпосередньо спрямованих на подолання кризи, не враховуючи дотичних. Це більше, ніж проектів законів та постанов, направлених на розв'язання екологічних або медичних проблем.

Ще одним чинником, який завадив виконанню виборчих програм, стала політична криза. Вона спонукала парламентарів приділяти більше уваги внутрішньополітичним, тактичним документам.

Фракція Партії регіонів у Верховній Раді України

Основними тезами передвиборчої програми Партії регіонів були стабільність і добробут для громадян України. Особливу увагу теперішні опозиціонери приділили таким напрямом: підвищенню народжуваності та збільшенню виплат на утримання немовлят; матеріальній допомозі студентам вишів та сприянню молодим спеціалістам у отриманні першої роботи та власного помешкання. Партія регіонів збиралася впровадити комплексний соціальний пакет для працівників, розв'язати житлову проблему, в першу чергу для соціально значимих бюджетних працівників: лікарів, вчителів, військових, міліціонерів, робітників сфери культури.

Соратники Віктора Януковича обіцяли забезпечити гідні пенсійні виплати для населення та впровадити недержавні пенсійні фонди. Серед інших соціально орієнтованих ідей партії була і безкоштовна медична допомога малозабезпеченим верствам населення.

Розвиток медичної галузі – одна з найважливіших тем програми Партії регіонів. Зокрема, в ній декларований розвиток медичного страхування, впровадження передових медичних технологій, оновлення обладнання лікарень. Окремо йдеться про боротьбу зі СНІДом, туберкульозом, наркоманією та онкозахворюваннями.

Для полегшення існування українського села Партія регіонів зобов'язувалась зробити прозорим ринок землі, розвивати сільське господарство та соціальну сферу – газифікувати села, будувати там школи, дороги та інше. Також партія виступила з ідеєю впровадження зернової біржі.

У сфері підприємництва було обіцяно новий Податковий кодекс та податкові канікули для малого сімейного бізнесу.

Армія, на думку представників партії, має стати професійною.

У сфері державного управління команда Януковича готувалась звільнити економіку від державного втручання, зміцнити парламентську демократію, планувала здійснити судову реформу та подолати корупцію. Також партійці збирались передати владні та фінансові повноваження місцевим органам влади і надати російській мові статусу другої державної. У зовнішній політиці їх пріоритет – позаблоковий статус країни.

Діяльність фракції Партії регіонів у стінах Верховної Ради показала, що виконання партійної програми для неї якщо і є пріоритетом, то лише інколи.

У законотворчій діяльності Партія регіонів надавала перевагу вирішенню політико-правових проблем, яким присвятила 22 законопроекти зі 109, поданих

на розгляд у зазначений період. Частина цих проектів цілком збігалася з напрямом партійної програми і була так чи інакше присвячена проблемам судової гілки влади, Цивільного процесуального кодексу. Також траплялись проекти, пов'язані з землекористуванням. Вони були продовженням лінії Партії регіонів відносно допомоги селянам у впровадженні прозорого ринку землі.

На другому місці – законодавче забезпечення економічної діяльності в країні. Цьому присвячено 19 проектів законів. У поле зору Партії регіонів попав ринок зерна, оренда землі, легалізація доходів юридичних та фізичних осіб, захист прав вкладників при тимчасових адміністраціях в банках, акцизні збори. Також її турбувало зниження заборгованості перед Пенсійним фондом з боку стратегічних та вугледобувних підприємств.

Соціальному спрямуванню представники зазначеної партії присвятили свої законодавчі акти в 15-ти випадках, причому вони переймалися захистом прав споживачів, соціальним захистом працівників міліції, селян та подбали про спецжитло для безпритульних. Партія регіонів внесла на розгляд проект Житлового кодексу, що було передбачено в передвиборчій програмі. До того ж займалася соціальним захистом та пенсійним забезпеченням інвалідів.

Значно менше Партію регіонів цікавило вирішення проблем галузевого розвитку (8 законопроектів). Йдеться знову про вдосконалення ринку землі, зокрема, у двох проектах про Земельний кодекс та одному про Державний земельний (іпотечний) банк. Згадані й інтереси студентів, поліпшення умов фінансового існування яких партія обіцяла зайнятись – пропонували лише дати їм відстрочку в оплаті навчання.

Робота правоохоронної системи зацікавила Партію регіонів ще менше (7 проектів законів). В основному в них йшлося про поправки до Кримінального та Кримінально-процесуального кодексів та адміністративні правопорушення.

Питаннями податків, які в ідеалі мав би вирішити, на думку представників партії (що і зафіксовано у програмі), Податковий кодекс, вони переймалися лише у 6 випадках. При цьому про кодекс, дійсно важливу проблему держави, зокрема бізнесу, навіть і не йшлося. Законодавці з Партії регіонів пропонували, наприклад, лише зменшити податки для власників транспортних засобів або зробити пільговим оподаткування осіб зі статусом ветеранів. Тобто в цьому питанні вони обмежилися аж занадто малою кров'ю – їх пропозиції з огляду на масштаб проблеми були несуттєвими.

Цікавили депутатів і бюджетні процеси (6 проектів законів). Вони внесли поправки в закон про Державний бюджет, згадавши інвалідів (пропонували збільшити суму коштів, спрямованих на їх соціальний захист), шахтарів (пропонували упорядкувати їх пенсійне забезпечення); внесли пропозицію заощадити гроші бюджету міста Києва, зменшивши відрахування в державну скарбницю – хоча все це не є прямим наслідком уваги до проблем, вказаних у політичній програмі Партії регіонів.

Гуманітарну сферу депутати також не оминули стороною (4 законопроекти). Однак ключове питання підтримки російської мови представники партії в цей період проігнорували.

Народні депутати від Партії регіонів намагалися, хоч і нечасто, реалізовувати свої ідеї стосовно медицини. Зокрема, запропонували проект щодо подолання епідемії туберкульозу, згадали і про становлення системи медичного страхування.

Осторонь залишилися питання, напряду пов'язані з сільським господарством (яке Партія регіонів збиралась розвивати), регулюючими актами, міжнародними відносинами та наукою. До речі, питанням зовнішньої політики виділений окремий пункт їхньої партійної програми. А з огляду на відсутність законопроектів, присвячених розвитку науки, не зрозуміло, як представники зазначеної партії збираються зберігати та примножувати науково-технічний потенціал країни.

Також за аналізований період депутати Партії регіонів на законодавчому рівні не зробили нічого, щоб надати молодим спеціалістам перше місце роботи та хоча б тимчасове житло. Та й взагалі значна кількість конкретних проблем, які зобов'язувалась вирішити партія напередодні виборів, з січня до квітня 2009 року лишилась поза увагою. Таким чином, у цілому Партія регіонів реалізувала не більше десятої частини власної програми.

Фракція «Блок Юлії Тимошенко»

Передвиборча програма БЮТ отримала гучну назву «Український прорив». Вона мала забезпечити тріумфальні кроки Кабінету Міністрів у напрямі докорінної модернізації життя держави. Фінансова криза і внутрішньополітична боротьба змусили БЮТ повернутись до реальності.

Представники фракції БЮТ планували зробити стрибок у майбутнє. Головною метою було прийняття нової Конституції, до якої мали б включити і ліквідацію пільг, і скасування недоторканності депутатів, і обрання суддів народом. Інші цілі були теж непересічні: створення громадського телебачення, масштабне поширення в країні Інтернету, повне викорінення корупції, включаючи істотне посилення кримінальної відповідальності за подібні правопорушення. Блок Юлії Тимошенко планував ввести обов'язкове медичне страхування, створити соціальний ринок ліків, стимулювати науку, особливо наукові дослідження і розвиток ринку високих технологій. Також команда білосердечних планувала перетворити Україну на велику транзитну державу, надати стимулюючого імпульсу малому та середньому бізнесу, ухвалити Податковий кодекс і ліквідувати податок на додану вартість. Також планувались такі «прориви»: енергетичний, інвестиційний, будівельний та аграрний.

Чотири місяці 2009 року показали, що БЮТ вдавсь лише законодавчий прорив – члени цього депутатського утворення подали найбільшу серед фракцій Верховної Ради кількість законопроектів – 189 – більш ніж один на кожного депутата. Блок Юлії Тимошенко намагався підступитись до максимальної кількості поставлених у програмі задач і показав себе найбільш цілеспрямованою політичною силою парламенту. Втім це не завжди стосувалося виконання програми блоку. Іноді це пояснювалося підвищеною увагою до проблем Кабінету Міністрів (або задач, на яких наголошувала Прем'єр-міністр) та політичною доцільністю.

Найбільш активно члени БЮТ «проривались» у напрямі політико-правових ініціатив, економічній, податковій, соціальній і правоохоронній сферах.

Політико-правові новації найчастіше торкалися доповнень до Кримінально-процесуального кодексу. Таким чином блок підміняв реальну роботу щодо змін у судовій системі країни, які активно декларувала політична сила Юлії Тимошенко в передвиборчий період. Не було достатньої кількості законопроектів, направлених на викорінення корупції, хоча це також був один із задекларованих «проривів».

Блок Юлії Тимошенко приділяв надмірну увагу проблемам Фонду держмайна, що не було передбачено їх програмою. Представників блоку надто цікавили питання акцизів, мита та податків. Це свідчить про те, що законотворча діяльність БЮТ була спрямована на задоволення інтересів великого та середнього бізнесу, а не на розвиток малого бізнесу, про що йшлося у передвиборчій програмі блоку. Депутати зазначеного політичного угруповання у законодавчій діяльності більше уваги приділяли державним (читай – урядовим) темам. Хоча в програмі БЮТ ішлося передусім про прийняття Податкового кодексу (з січня до квітня 2009 року цю задачу блок проігнорував), а задеклароване скасування ПДВ було замінене на деякі корегуючі дії стосовно цього податку.

Про малий і середній бізнес Блок Юлії Тимошенко таки не забув. Було запропоновано низку законопроектів, які мали б зменшити або спростити податки для цієї категорії підприємців.

Депутати Блоку Юлії Тимошенко запропонували декілька законів, спрямованих на розвиток суспільного телебачення, а також два рази згадали про обмеження привілеїв і пільг для народних депутатів. До того ж Блок Юлії Тимошенко, як того і вимагала програма (хоч і всього лише одним додатковим пунктом), переймався проблемами місцевого самоврядування, що не характерно для інших парламентських фракцій.

Зазначений блок став ледь не єдиною політичною силою, яка по-справжньому займалася мовними проблемами. Щоправда, така увага була наслідком політичної доцільності – мовне питання в перелік «проривів» не входило.

У цілому в законотворчій діяльності Блоку Юлії Тимошенко переважали економічні та антикризові закони. У законотворчій діяльності Кабінету Міністрів (як своєрідного доповнення до фракції БЮТ або навпаки) збереглося те саме переважання.

Фракція блоку «Наша Україна – Народна самооборона»

У своїй передвиборчій програмі одна з найбільш подрібнених партійних структур нині чинної Верховної Ради була доволі лаконічною. Блок «Наша Україна – Народна самооборона» намітив три стратегічні мети – створення правої держави, об'єднання нації через її духовне відродження та втілення нової економічної стратегії, яка б базувалась на сучасних технологіях.

З огляду на зазначені цілі блок «Наша Україна – Народна самооборона» обіцяв скасувати депутатську недоторканність, ліквідувати привілеї для парламентарів, створити національне антикорупційне бюро, очистити правосуддя, забезпечити фінансову самодостатність територіальних громад та до 2010 року утворити професіональну армію.

Депутати НУНС, як і їх політичні суперники, планували збільшити розмір виплат при народженні дитини та фінансову допомогу на дітей, крім того, ліквідувати пенсійну «зрівнялівку», підвищити зарплати (як і їх конкуренти, в першу чергу «важливим» працівникам бюджетної сфери). Також планувалось зробити доступним соціальне житло.

Зовнішньополітичні вектори блоку НУНС були направлені на остаточне приєднання до СОТ та спрощення візового режиму з Європейським Союзом.

Щодо податкової сфери, то пропрезидентська фракція мала посприяти прийняттю Податкового кодексу, ліквідувати корупційні схеми відшкодування ПДВ зі збереженням самого податку, спростити систему оподаткування для малого бізнесу.

Здоров'я громадян, доступність освіти і науки як державний пріоритет, культурне і духовне відродження, відродження українського села – на ці питання також була зорієнтована законотворча робота «Нашої України – Народної самооборони».

Над виконанням своїх політичних лозунгів фракція НУНС працювала чи не найплідніше серед інших парламентських фракцій. Представники згадуваного політичного угруповання цілеспрямовано підійшли до питань щодо розбудови правової держави, зосередившись на темі боротьби з корупцією. Дев'ять законопроектів блоку були направлені на її подолання. Вони передбачали введення низки заходів – від декларування видатків держслужбовців до посилення протидії корупції спеціальними підрозділами МВС. Увага до зазначеної проблеми викликана не лише бажанням депутатів НУНС виконати свої обіцянки, а й наявністю в їх лавах політичної сили, лідером якої є чинний міністр внутрішніх справ. Цю тезу підтверджують дані про те, що саме фракція блоку НУНС перейнялася ще однією важливою суспільною темою, пов'язаною з правоохоронною діяльністю – підвищенням відповідальності за порушення правил дорожнього руху. З цим напрямом пов'язано два законопроекти блоку.

«Наша Україна – Народна самооборона» не забула про обіцянку обмежити пільги парламентарів і подала відповідний законопроект. Але скасовувати депутатську недоторканність (важлива справа з точки зору суспільства) на законодавчому рівні представники НУНС в зазначений період не пропонували.

В основному законотворча діяльність фракції була спрямована на економічну сферу (19 законопроектів зі 101-го), політико-правову та соціальну сфери (17 і 13 відповідно). Також значну увагу представники НУНС приділили правоохоронній та податковій темам (по 9 проектів законів).

Депутати НУНС боролися і з всесвітньою кризою на теренах України: вони запропонували законопроект, який би заборонив фінансовим установам в односторонньому порядку збільшувати розмір процентів та інших платежів, передбачених кредитним договором, а також своєчасно потурбувалися про забезпечення захисту прав споживачів у банківській сфері та про антикризовий захист прав інвесторів у житлове будівництво, що свідчить про доволі значну чуйність представників НУНС до проблем однієї з основних своїх електоральних груп – середнього класу. Вони намагалися також поліпшити платіжний баланс України та врятувати від кризи страховий ринок. В межах цієї проблеми розроблений проект про тимчасову заборону збільшення податків та зборів.

Представники НУНС доволі старанно вирішували гуманітарні проблеми, які в цілому можуть бути підведені під їх програмну заяву стосовно культурного і духовного відродження. На цю тему було подано 4 законопроекти.

Поза увагою «Нашої України – Народної самооборони» лишилася решта заявлених тем їх політичної програми. Вони не підступили до суттєвих змін у податковій політиці держави, не запропонували Податковий кодекс, не бралися до розв'язання питань щодо забезпечення найменш платоспроможних верств населення житлом. Ще декілька оголошених у програмі тез залишилися не торкнутими. Частково причина криється в популізмі самої програми. Зокрема, це стосується відродження українського села, медичної сфери, збільшення зарплат, пенсій.

За перші чотири місяці цього року фракція блоку «Наша Україна – Народна самооборона» плідно працювала в парламенті – за кількістю поданих законопроектів вона наздогнала потужну фракцію Партії регіонів. Крім того, передвиборчу програму вони виконували вдаліше, ніж більшість фракцій у Верховній Раді.

Фракція Комуністичної партії України

Передвиборча програма Комуністичної партії України наполовину була присвячена різноманітним соціальним ініціативам.

Партія планувала провести операцію «Ліквідація», спрямовану на скасування інституту президентства, державних адміністрацій, недоторканності депутатів, суддів і інших посадових осіб.

Стосовно змін в економічній сфері представники Компартії обіцяли перевірити законність приватизації, передати в держвласність стратегічні галузі промисловості (включно з виробництвом спиртних напоїв та тютюнових виробів), зробити зовнішню торгівлю державною монополією. Комуністична партія України задекларувала інноваційний розвиток економіки, енергетичну незалежність, обіцяла скасувати ПДВ, а замість нього ввести податок з обороту і диференційовану ставку податку на прибуток. Це мало забезпечити, на її думку, розвиток малого та середнього бізнесу. Окрім названого, комуністи вирішили встановити держзамовлення на половину продукції сільгоспвиробників та виділяти окремі кошти (до 10% ВВП) на їх підтримку.

Серед соціальних ініціатив були запропоновані такі: пенсія не нижче прожиткового мінімуму, подвоєння реальних доходів працюючих, державне регулювання цін на найбільш соціально важливі категорії товарів та послуг, кошти на освіту і науку, соціальні виплати на народження дитини та її утримання, ріст стипендій, безоплатну меддопомогу, державне фінансування будівництва житла для незможних і пільговиків. У програмі КПУ, як і в програмах інших парламентських угруповань, йдеться про різноманітну допомогу молоді, сільським вчителям та лікарям, розбудову інфраструктури села.

Також Комуністична партія України взяла на себе зобов'язання забезпечити мовно-культурні потреби громадян усіх національностей, представити нову редакцію Конституції, в якій би йшлося про надання російській мові статусу другої державної. Не забули комуністи і про посилення кримінальної відповідальності за корупцію, і про фальсифікацію історії. Зовнішня політика, на думку комуністів, мала б розвернутися у бік співробітництва з Росією, а країна мала б отримати позаблоковий статус.

Комуністична партія України збиралась різко підвищити доходи Державного бюджету за рахунок прибутку націоналізованих підприємств, а також ввести держмонополію на видобуток газу, вугілля та інших корисних копалин.

У своїй законотворчій діяльності комуністи зосередилися на соціальних законопроектах (6 з 34), політико-правових та економічних (5 та 4 відповідно).

Аналізуючи законодавчі акти, запропоновані КПУ, стає зрозуміло, що партія направила свої зусилля на продукування другорядних документів. Серед іншого, вона займалася питаннями підвищення престижності шахтарської праці, посилення відповідальності за наругу над пам'ятниками радянським воїнам-визволителям, безкоштовного проїзду безробітних, використання автентичних копій Прапора Перемоги, захисту тварин від жорстокого поводження. Це сильно дисонує не тільки з роботою інших партій, але і з тим, що поставлені комуністами задачі були найскладнішими з огляду на можливість їх реалізації. В результаті фракція Комуністичної партії розміняла свою парламентську роботу на дріб'язки.

Фракція «Блок Литвина»

Перед парламентськими виборами соратники Володимира Литвина оприлюднили достатньо широку програму своїх законодавчих кроків у майбутньому. Серед іншого, вони зобов'язалися формувати ефективну економіку, яка допомогла б забезпечити гідний рівень життя населення; встановити соціальний стандарт споживання (придбання житла, прийнятна вартість комунальних послуг, навчання, лікування тощо). Також було заплановано впровадити погодинну оплату праці та довести частку оплати праці у виробничій сфері до 30% собівартості продукції (це об'єднує їх з комуністами). Представники «Блоку Литвина» збирались повернути громадянам втрачені вклади, побороти алкоголізм та наркоманію, заборонити рекламу тютюнових та алкогольних виробів, дати поштовх до росту зарплат вчителів, лікарів, наукових співробітників (спільне з Партією регі-

---

онів), встановити державний контроль за цінами на ліки, забезпечити медпрепаратами інвалідів і дітей.

У житловій сфері блок планував допомогти ввести достатню кількість соціального житла, надати можливість молодим сім'ям отримувати безпроцентні кредити на житло.

З-поміж питань щодо оподаткування «Блок Литвина» задекларував введення податку на нерухомість і справедливий податок на прибуток, обіцяв залишити 60% податкових зборів місцевій владі, зменшити податкове навантаження для малого та середнього бізнесу, скасувати податок на додану вартість, ввести прогресивну ставку оподаткування.

Серед іншого, було обіцяно збільшити стипендії, ввести квоти на роботу для молоді в держустановах, захистити людей найманої праці, підвищити пенсії, допомогти реабілітації інвалідів.

Окремо в програмі блоку йдеться про село. Соратники Литвина виступають проти розпродажу сільськогосподарських земель, прагнуть боротися з земельними шахраями, ініціюють введення єдиного земельного податку, внесення правок в Земельний кодекс, підтримку, в тому числі технічну і кредитну, сільгоспвиробників, забезпечення села інфраструктурою і вітчизняним паливом.

У політичній і державній сферах Литвин і його однодумці обіцяли такі зміни: повернення мажоритарної виборчої системи, повне подолання корупції (шляхом конфіскації майна корупціонерів та обов'язкового декларування доходів та витрат державних службовців, членів їх родин та осіб, що розпоряджаються їх майном), зменшення апарату Кабінету Міністрів.

Литвин та його соратники виступають за активний нейтралітет у міжнародній сфері та відродження духовності на основі християнських цінностей. Досить абстрактно представлено «врегулювання мовної ситуації».

У підсумку фракція «Блок Литвина» з січня до квітня 2009 року підготувала лише 34 законопроекти, головним чином спрямовані на вирішення політико-правових питань (6), податкових та економічних (по 5), питань правоохоронної та соціальної царин (по 4). Законопроектів, які б на пряму торкалися освіти, науки, місцевого самоврядування, бюджету та медицини, не з'явилося, хоча саме ці сфери були чи не найголовнішими у передвиборчій програмі блоку.

Про права селян, бодай у вигляді внесень змін до закону про особисте селянське господарство та про єдиний податок для таких господарств, соратники Литвина (щоправда, з членами фракцій БЮТ і НУНС) все ж таки потурбувались.

Депутати «Блоку Литвина» згадали про обіцянку скасувати податок на додану вартість. Цьому було присвячено два законопроекти, подані з депутатами інших фракцій. Однак ішлося в них лише про деякі зміни до закону про податок на додану вартість.

Члени згадуваної фракції досить поверхово торкнулися розв'язання земельних питань, запропонували на рівні держави допомогти родинам з дітьми, забезпечити соціальний захист членів особистих селянських господарств.

Безумовно, з огляду на посаду Литвина, який є спікером парламенту, члени блоку не могли не приділити уваги проблемам парламенту, що вони і зробили, запропонувавши закон про Верховну Раду.

Також «Блок Литвина» вирішував питання на кшталт зняття обмежень на одержання засудженими посилок і бандеролей; узаконення прав висококваліфікованих фахівців з питань містобудування претендувати на посади головних архітекторів адміністративно-територіальних одиниць. Ініціював закон про насінництво.

У цілому під час роботи в парламенті фракція мало звертала увагу на власні обіцянки.

Висновки

Таким чином, ставлення парламентських фракцій до втілення в життя власних передвиборчих програм слід визнати незадовільним. Причин тому декілька. По-перше, програми перенасичені абстрактними (підвищення зарплатні вчителям або лікарям) або надміру конкретними (надання житла молодим фахівцям) обіцянками, які законодавці подеколи не в змозі виконати. У програмах поставлені масштабні завдання, які можна розв'язати лише за наявності конституційної більшості: прийняття нової Конституції або внесення змін до неї, позбавлення депутатів недоторканності – і перше, і друге обіцяли майже всі фракції. По-друге, на заваді реалізації програмних положень стала фінансова криза, до реальної або декларованої боротьби з якою доклали зусиль всі фракції, за виключенням Комуністичної партії. По-третє, і найважливіше, – внутрішньополітична боротьба. Цей чинник завжди дуже відчутно впливав на діяльність парламенту, а з огляду на фактичний початок президентських перегонів став найголовнішим фактором, якому підкорилися всі фракції парламенту.

Жодна з фракцій не розпочала розгляд проблем, які можна було б розв'язати на законодавчому рівні. Насамперед йдеться про реформу судової системи та Податковий кодекс. Майже всі парламентські угруповання проігнорували актуальні на сьогодні проблеми житлово-комунального господарства, хоча більшість з них обминули цю тему ще на етапі створення власних програм.

Негативну (а подеколи й позитивну) роль у законотворчій діяльності народних депутатів відіграла їх орієнтація на інтереси лідерів, котрі обіймали високі державні посади. Яскравий тому приклад – Блок Юлії Тимошенко.

Провладні фракції умовної більшості, БЮТ і НУНС, порівняно з іншими парламентськими фракціями прикладали найбільше зусиль для втілення своїх програмних положень, їх дотримання. Вони довели, що не обов'язково мати найбільшу кількість мандатів задля того, щоб виконувати обіцяне.

На цьому фоні фракція-гігант Партії регіонів продемонструвала лише те, що вона не здатна плідно працювати в опозиції. Адже відсутність у неї формальної більшості мандатів не може стати на заваді тому, щоб продукувати відповідні до партійної програми закони.

Низьку ефективність роботи в парламенті продемонстрували найменші фракції, які, очевидно, часто використовувалися своїми лідерами для внутрішньої боротьби у Верховній Раді, аніж для того, щоб хоча б якимось чином спробувати втілити положення задекларованих програм.

ПАРТІЯ
РЕГІОНІВ

УКРАЇНА

Фракція Партії регіонів у Верховній Раді України

Передвиборча програма Партії регіонів

СТАБІЛЬНІСТЬ ТА ДОБРОБУТ

Громадяни України заслуговують на гідне життя та стабільний соціальний добробут.

Досягнення сучасних стандартів життя має стати основою національної ідеї, яка об'єднає всіх громадян.

Популізму «помаранчевих» демагогів ми протиставляємо системність реформ, компетентність і результативність нашої команди, активність і довіру співвітчизників.

Наша програма ґрунтується на реальних можливостях економіки, на точних економічних розрахунках та найкращому світовому досвіді вирішення соціальних проблем.

1. СОЦІАЛЬНИЙ УСПІХ

Уперше в українській політиці ми пропонуємо принципово нову державну стратегію надання соціальних гарантій громадянам упродовж усього життя. Це буде запорукою соціального успіху й виходу на нові цивілізаційні обрії.

МАЙБУТНЄ МАЄ НАРОДИТИСЯ!

Сім'я і діти – найважливіші цінності, наше майбутнє. Через невизначеність і матеріальні проблеми двоє й тим більше троє дітей у родині на сьогодні – рідкість.

Широко розрекламована «помаранчевими» популістами разова допомога при народженні дитини не розв'язує й не може в принципі розв'язати проблему народжуваності.

Українська родина та діти потребують системної й довгострокової підтримки – такий наш підхід до цієї проблеми.

Вже з 2008 року родина на першу народжену дитину отримає 11 700 грн, на другу – 25 тис. грн, на третю та кожну наступну дитину – по 50 тис. грн.

При досягненні дитиною 3-річного віку й до 13 років родина отримуватиме щомісяця по 100 грн, а з 13-ти до 18 років – по 200 грн.

МОЛОДІ – ВПЕВНЕНИЙ СТАРТ!

Молодь отримає нові можливості, які докорінно змінять її життя на краще!

Зробимо доступнішою вищу освіту. Не менш ніж 50% місць у ВНЗ будуть бюджетними.

Гарантуємо виплату стипендій студентам ВНЗ I–II ступеня акредитації з 1 січня 2008 р. – 200 грн, з 1 вересня 2008 р. – 400 грн; III–IV ступеня – з 1 січня 2008 р. – 300 грн, з 1 вересня 2008 р. – 530 грн; студентам-сиротам – не менше 1060 грн.

Молодим спеціалістам законодавчо забезпечимо перше робоче місце, надавши фінансову підтримку підприємствам.

Молода родина отримає в оренду терміном до 10 років муніципальне житло, зведене на кошти від земельних аукціонів. За цей час родина зможе придбати власне житло.

Молоді спеціалісти, які працюватимуть на підприємствах – флагманах індустрії, будуть забезпечені житлом під державні фінансові гарантії (1 млрд грн).

СОЦІАЛЬНИЙ ПАКЕТ: КЛЮЧІ ДО СТАТКУ

Ми запровадимо комплекс (пакет) соціальних гарантій для сумлінного працівника. Люди відтепер зможуть планувати життя та сімейний бюджет на роки вперед!

Реформуємо й надамо достатні фінансові ресурси місцевим бюджетам. Наперед розв'яжемо житлову проблему шляхом проведення земельних аукціонів і вкладення отриманих коштів у будівництво. Система земельних аукціонів створюватиметься протягом 2008–2010 рр.

Вчитель, лікар, працівник культури, міліціонер, військовослужбовець (працівники бюджетної сфери) при укладанні трудового контракту на 20 років одержать ключі від квартири. Через 10 років роботи житло може бути викуплене за 50% вартості, через 15 – за 25%, а через 20 років воно стає власністю працівника.

ПЕНСІЯ: РАХУНОК ТІЛЬКИ НА ВАШУ КОРИСТЬ!

Кожному пенсіонеру гарантуємо пенсію, що відповідає стажу, кваліфікації та умовам праці. Підтримаємо пенсіонерів, що працюють, шляхом виплати їм пенсії, й зарплати.

З 2009 року запровадимо іменні пенсійні накопичувальні рахунки, на які буде переводитися частина пенсійних внесків. Кожний працівник матиме змогу контролювати стан свого іменного рахунку. Усунемо перешкоди на шляху розвитку недержавного пенсійного забезпечення.

ЗДОРОВЕ СУСПІЛЬСТВО

Гарантуємо надання якісної безкоштовної медичної допомоги малозабезпеченим верствам населення.

Кошти приватних інвесторів будуть спрямовані на розвиток медичного страхування, впровадження передових медичних технологій, оновлення обладнання і створення нових основних фондів.

Використовуючи механізми фінансового лізингу, у 2008–2009 рр. ми забезпечимо лікарні всіх рівнів необхідним медичним обладнанням.

Пріоритетні цільові програми сприятимуть здоровому способу життя, запобігатимуть поширенню СНІДу, туберкульозу, наркоманії, онкозахворювань.

РОДЮЧА ЗЕМЛЯ – БАГАТІ СЕЛЯНИ

З метою підвищення добробуту українських селян законодавчо забезпечимо створення прозорого й легального ринку землі, що гарантуватиме мінімальну орендну плату за землю, не нижчу за 400 грн за гектар на рік.

У 2008 році завершимо видачу громадянам державних актів на землю замість земельних сертифікатів.

У найближчих 3 роки подвоїться обсяг інвестицій на розвиток сільського господарства, соціальної сфери села – на газифікацію, будівництво шкіл, доріг тощо.

Зі створенням Національної зернової біржі вітчизняні аграрії отримають максимальну вигоду, а посередники будуть позбавлені надприбутків. Цьому сприятиме також створення та проведення овочевих і фруктових аукціонів у містах.

ЗЕЛЕНЕ СВІТЛО ПІДПРИЄМНИЦТВУ!

Впровадження нового Податкового кодексу сприятиме довгостроковій стабільності бізнесу. З 1 січня 2008 р. структури малого сімейного бізнесу отримають податкові канікули на 5 років та будуть звільнені від сплати за реєстрацію, видачу патентів та інших дозвільних документів.

УКРАЇНСЬКІЙ АРМІЇ – ГІДНУ ПЕРСПЕКТИВУ!

Перехід до професійної армії забезпечить її технічну оснащеність та високу боєздатність, спроможність гідно відповідати на виклики часу, зокрема протистояти загрозам тероризму.

Підвищиться соціальна захищеність військовослужбовців. З 2008 року втричі збільшаться виплати курсантам та солдатам строкової служби. Грошове утримання молодших офіцерів буде не нижчим 2 тис. грн на місяць.

Створимо мережу суворовських і нахімовських училищ для підготовки перспективного кадрового резерву Збройних Сил України. Вони стануть основою ефективної системи військово-патріотичного виховання, яка формуватиме патріотизм та відданість Вітчизні.

2. УКРАЇНА – УСПІШНА КРАЇНА!

Для соціального успіху співвітчизників ми реалізуємо ряд політичних і економічних реформ, які забезпечать динаміку та ефективність механізмів соціально

орієнтованої ринкової економіки, сприятимуть утвердженню в Україні консолідованої демократії.

РЕФОРМИ – ШЛЯХ ДО УСПІХУ

Курс системних реформ забезпечить стабільне економічне зростання, а також поступове звільнення економіки від надмірного державного втручання та опіки.

Пріоритетним є збереження і примноження промислового й науково-технічного потенціалу країни, що надасть можливість здійснити поступовий перехід до економіки знань. Разом із тим нагальною потребою є широке впровадження наукомістких та енергозберігаючих технологій, використання альтернативних джерел енергії.

Ми – за поглиблення політичної реформи та зміцнення в Україні парламентської демократії!

Невідкладною є судова реформа, яка затвердить незалежне правосуддя та пряму виборність суддів громадянами.

Неухильне дотримання законів зменшить обсяг «тіньової» політики й економіки, сприятиме подоланню корупції в суспільстві.

Ми захищаємо свободу слова й поширення інформації, завдяки чому є можливість самовираження та відстоювання думок, а в суспільстві існують механізми прозорості й суспільного контролю.

ЄДНІСТЬ ТА БАГАТОМАНІТНІСТЬ!

Місцеве самоврядування повинне стати реальним фундаментом народовладдя. Шлях до цього – максимальна передача владних та фінансових повноважень місцевим органам влади для втілення регіональних і локальних стратегій розвитку.

Ми різні: на Півночі та Півдні, Заході та Сході, але ми – громадяни єдиної країни. У цьому – запорука нашої сили і процвітання. Регіони з їхніми особливостями і традиціями становлять духовну скарбницю України та її самобутність, яку необхідно зберігати й розвивати спільними зусиллями!

Ми – за надання російській мові статусу державної мови. Для цього необхідна стійка більшість у Верховній Раді. Ми – послідовні прихильники гасла: «Дві мови – один народ!»

ЗОВНІШНЯ ПОЛІТИКА: ВІДКРИТІСТЬ І ДОБРОСУСІДСТВО

На зовнішньополітичній арені ми виступаємо за політику відкритості та добросусідства, за збереження позаблокового статусу України.

Питання про вступ України до НАТО може вирішуватись тільки на основі результатів всенародного референдуму.

Членство в Європейському Союзі або Світовій Організації Торгівлі – не самоціль, а засіб підвищення добробуту наших громадян, розширення можливостей вітчизняної економіки, науки та освіти.

Ми забезпечимо збалансовану зовнішню політику, де Східний (Росія та країни Сходу) і Західний (країни ЄС та США) напрями однаково значущі.

Ми надаємо важливого значення участі України в ЄЕП, що розширить наші можливості у взаємному обміні товарами, капіталами й послугами на євразійському ринку.

НАШЕ ГАСЛО: УСПІШНА ЛЮДИНА – УСПІШНА ДЕРЖАВА!

Затверджено рішенням X з'їзду Партії регіонів

4 серпня 2007 року

Дата створення: 23.11.2007 р.

Голова фракції – Янукович Віктор Федорович

Заступники голови фракції:

ЄФРЕМОВ Олександр Сергійович,
ГЕРМАН Ганна Миколаївна,
ДЖАРТИ Василь Георгійович,
ЛАВРИНОВИЧ Олександр Володимирович,
ЛЬОВОЧКІН Сергій Володимирович,
МАКЕЄНКО Володимир Володимирович,
КІНАХ Анатолій Кирилович,
КЛЮЄВ Андрій Петрович,
КЛЮЄВ Сергій Петрович,
КОЛЕСНИКОВ Борис Вікторович,
ПЕКЛУШЕНКО Олександр Миколайович,
МИРОНЕНКО Михайло Іванович,
ТИХОНОВ Віктор Миколайович

Результати виборів

На позачергових виборах народних депутатів України 30 вересня 2007 року Партію регіонів підтримали 8 013 895 виборців (34,37%). Таким чином, у Верховній Раді VI скликання партія сформувала фракцію у складі 175 народних депутатів.

(На виборах 26 березня 2006 року Партію регіонів, коли вона вперше виступала самостійним учасником виборчих перегонів, підтримали 8 148 745 виборців (32,14%). Це дало змогу сформувати у Верховній Раді V скликання фракцію у складі 186 народних депутатів.

Вперше участь у виборах Партія регіонів брала в 2002 році у складі блоку «За єдину Україну!», який на минулих парламентських виборах набрав 11,77% голосів, діставши 121 парламентське крісло. У ВР IV скликання фракція «Регіони України» утворилася 20 червня 2002 року (8 вересня 2005-го змінено назву) в кількості 36 народних депутатів. За час роботи Верховної Ради України IV скликання членами фракції стало 77 народних депутатів).

Таким чином, Партія регіонів уже третю поспіль виборчу каденцію долає виборчий бар'єр і формує в парламенті впродовж двох останніх скликань найбільшу фракцію. Дострокові парламентські вибори дали партії змогу на 2% збільшити свій електоральний результат. Водночас на виборах-2007 за партію проголосувало на 135 тисяч виборців менше, ніж на попередніх виборах. Це відобразилося у скороченні парламентської фракції порівняно з попередньою каденцією на 11 народних депутатів.

Склад фракції

Зі 175 представників фракції Партії регіонів у ВРУ VI скликання 125 – народні депутати попереднього скликання, що становить 71,4% від загальної кількості. 29 новобраних депутатів фракції ПРУ (16,6%) перейшли на роботу у ВРУ з інших органів влади та місцевого самоврядування. 13 депутатів – вихідці з бізнесу (7,4%). Інші категорії населення становлять 4,6% від складу фракції, загалом 8 народних депутатів. Наразі фракція Партії регіонів нараховує 173 народних депутатів.

Посада/заняття на момент виборів	Народний депутат	Чинovníк	Бізнес	Інше
Кількість	125	29	13	8
Відсотки	71,4	16,6	7,4	4,6

Гендерні особливості

Фракцію ПРУ VI скликання представляють 12 жінок, що становить 7% від загального складу фракції.

(У фракції Партії регіонів попереднього скликання працювало 16 жінок, тобто 8% від кількості її членів (береться до уваги чисельність фракції за все скликання, що становить 201 депутат). На минулих виборах за квотою «Регіонів» за списком «За Єдину Україну!» пройшла 1 жінка. На час ліквідації фракції в її складі перебували 3 жінки).

Богатирьова Раїса Василівна обіймала (до 23.05.2008) посаду заступника керівника фракції (у ВРУ V скликання – керівник), 23.05.2008 вийшла з фракції за власною заявою.

Бахтеєва Тетяна Дмитрівна обіймає посаду голови Комітету з питань охорони здоров'я.

Акімова Ірина Михайлівна – заступник голови Комітету з питань економічної політики.

Лукаш Олена Леонідівна – секретар Комітету з питань правової політики.

На даний момент у фракції ПРУ представлені 10 жінок, що складає 6% від загального складу фракції.

Стать	Жінки	Чоловіки
Кількість	12	163
Відсотки	7	93

Освіта

Вищу освіту мають 172 народних депутати – члени фракції. Двоє представників фракції (1%) мають незакінчену вищу чи базову вищу освіту, один представник фракції (0,6%) – середню спеціальну.

(У ВРУ V скликання вищу освіту мали 182 члени фракції (98%). Троє представників фракції мали незакінчену вищу чи базову вищу освіту, один — середню спеціальну).

Партійний склад фракції

У складі фракції Партії регіонів у ВРУ VI скликання 158 народних депутат є членом Партії регіонів, що становить 90,2% від загального складу. 17 народних депутатів (9,8%), що за списками ПРУ потрапили в парламент, безпартійні.

(У ВРУ V скликання 29 депутатів, 15,6% членів фракції, були безпартійними.)

Партійність	Безпартійні	Члени партій
Кількість	17	158
Відсотки	9,8	90,2

Віковий склад фракції

Серед членів Партії регіонів ВРУ VI скликання найбільшу вікову категорію становлять депутати віком 40–50 років – 61 депутат (35%). Збільшилась питома вага депутатів пенсійного віку серед членів фракції: понад 60 років мають 17 народних депутатів (9,7%). Також значно скоротилася кількість молодих (до 30 років) представників фракції, до 2,9% від загальної їх кількості (5 народних депутатів).

(У ВРУ V скликання було найбільше осіб віком 50–60 років – 66; у віковій категорії 40–50 років – 58 осіб, 30–40 років – 32 депутати. 21 депутат мав вік 60–95 років та 9 – 21–30 років).

Вік	до 30 років	30–40 років	40–50 років	50–60 років	за 60 років
Кількість	5	35	61	57	17
Відсотки	2,9	20	35	32,5	9,7

Територіальне представництво

Депутати – члени фракції – представляють 18 із 27-ми адміністративно-територіальних одиниць України. Три чверті складу фракції фактично представляють два регіони України – Донбас і Київщину. Київську приписку мають 96 представників фракції, або 54,9%. Кожен четвертий член фракції представляє Донбас – 42 народних депутати (24%). Лише 21,1% фракції (37 народних депутатів) представляє решту 24 регіони України. У складі найбільшої парламентської фракції відсутні представники дев'яти регіонів України (Вінницької, Волинської, Івано-Франківської, Кіровоградської, Рівненської, Тернопільської, Херсонської, Хмель-

ницької, Черкаської областей), що фактично унеможлиблює адекватне представництво фракцією інтересів третини територіальних громад України. Порівняно з минулим скликанням регіонали скоротили своє територіальне представництво у восьми регіонах.

(У ВРУ V скликання депутати – члени фракції – представляли 25 із 27-ми адміністративно-територіальних одиниць України. Найбільше парламентарів проживали в місті Києві (82) та в місті Донецьку й Донецькій області (41). У складі фракції були відсутні депутати, які представляли Житомирську область).

Місце проживання на момент виборів	Київ	Донецька область	Регіони
Кількість	96	42	37
Відсотки	54,9	24	21,1

№ з/п	Представлені в списку регіони	Кількість депутатів
1.	Київська область	96
2.	Донецька область	42
3.	Дніпропетровська область	8
4.	Луганська область	7
5.	АР Крим	5
6.	Харківська область	3
7.	Запорізька область	2
8.	Львівська область	2
9.	Одеська область	2
10.	Чернігівська область	2
11.	Житомирська область	1
12.	Закарпатська область	1
13.	Миколаївська область	1
14.	Полтавська область	1
15.	Сумська область	1
16.	Чернівецька область	1

Відсутні в списку регіони (9)

Вінницька, Волинська, Івано-Франківська, Кіровоградська, Рівненська, Тернопільська, Херсонська, Хмельницька, Черкаська області

Кількісне представництво Партії регіонів у комітетах ВРУ VI скликання

Представництво в комітетах

Представники фракції регіонів у ВРУ VI скликання представлені в усіх парламентських комітетах.

Найбільше представників фракції – в Бюджетному комітеті (15). У Комітеті транспорту та зв'язку перебуває 12 народних депутатів від фракції ПРУ.

Більше половини складу двох парламентських комітетів представляють регіонали. У Комітеті з питань податкової та митної політики 8 з-поміж 16-ти членів комітету – представники фракції ПРУ; в Комітеті з питань фінансів і банківської діяльності регіонали займають 11 із 20-ти місць. Таким чином, можна відзначити пріоритетність для фракції вищеназваних напрямів роботи та вирішальний характер позиції ПРУ щодо комітетської підтримки рішень у зазначених напрямках. Загалом слід зазначити, що представники ПРУ тяжіють до фінансово-економічних напрямів роботи та мінімально представлені в комітетах, що займаються питаннями соціального розвитку й духовності.

Лише по одному представнику фракції ПРУ працює у складі парламентських комітетів із питань європейської інтеграції, з питань культури й духовності, у справах пенсіонерів, ветеранів та інвалідів.

(У ВРУ попереднього (V) скликання найбільше представників Партії регіонів було в Бюджетному комітеті – 14. По 13 представників зазначеного депутатського формування працювало в комітетах із питань паливно-енергетичного комплексу, ядерної політики та ядерної безпеки та з питань фінансів і банківської діяльності).

Найменше «регіонали» були представлені в Комітеті у справах пенсіонерів, ветеранів та інвалідів – там працювало лише 2 депутати, 1 із яких обіймав посаду секретаря комітету. На одного «регіонала» більше працювало в Комітеті з питань науки та освіти. При чому тут ПРУ мала посаду першого заступника та заступника комітету.)

Посади в комітетах

Члени фракції Партії регіонів під час роботи I сесії ВРУ VI скликання очолили 9 комітетів:

Присяжнюк Микола Володимирович – голова Комітету з питань аграрної політики та земельних відносин,

Рибак Володимир Васильович – голова Комітету з питань будівництва, містобудування і житлово-комунального господарства та регіональної політики,

Бахтеєва Тетяна Дмитрівна – голова Комітету з питань охорони здоров'я,

Ківалов Сергій Васильович – голова Комітету з питань правосуддя,

Єфремов Олександр Сергійович – голова Комітету з питань Регламенту депутатської етики та забезпечення діяльності Верховної Ради України,

Герман Ганна Миколаївна – голова Комітету з питань свободи слова та інформації,

Хара Василь Георгійович – голова Комітету з питань соціальної політики та праці,

Козак Володимир Васильович – голова Комітету з питань транспорту і зв'язку,

Азаров Микола Янович – голова Комітету з питань фінансів і банківської діяльності.

23 члени фракції обійняли посаду заступника голови комітету, 9 — посаду першого заступника. Лише у двох парламентських комітетах представники фракції ПРУ не мають власних заступників: у Комітеті з питань свободи слова та в Комітеті у справах пенсіонерів, ветеранів та інвалідів. У першому регіоналі представлені головою комітету, у другому – секретарем фракції. Посади секретарів парламентських комітетів обіймають 5 представників фракції.

(Члени фракції Партії регіонів на час роботи ВРУ V скликання очолювали 8 комітетів:

Азаров Микола Янович – голова Комітету з питань бюджету,

Бахтеєва Тетяна Дмитрівна – голова Комітету з питань охорони здоров'я,

Джиги Микола Васильович – голова Комітету з питань боротьби з організованою злочинністю і корупцією,

Єфремов Олександр Сергійович – голова Комітету з питань Регламенту, депутатської етики та забезпечення діяльності Верховної Ради України,

Ківалов Сергій Васильович – голова Комітету з питань правосуддя,

Кушнарьов Євгеній Петрович (потім — **Ілляшов Григорій Олександрович**) – голова Комітету з питань правової політики,

Пригодський Антон Вікентійович – голова Комітету Верховної Ради України з питань транспорту і зв'язку,

Рибак Володимир Васильович – голова Комітету з питань державного будівництва, регіональної політики та місцевого самоврядування.

32 «регіонали» обіймали посади перших заступників чи заступників голів комітетів; 7 – посади голів підкомітетів; 3 – секретарів комітетів, а решта 144 депутати працював у комітетах як їх члени).

**Кількісне представництво Партії регіонів у комітетах
ВРУ VI скликання станом на час утворення комітетів**

№ з/п	Назва комітету	Голова	Заступник	Голова підкомітету	Секретар	Член комітету	Кількість членів комітету	Число регіоналів
1.	Комітет з питань аграрної політики та земельних відносин	1	1			9	23	11
2.	Комітет з питань боротьби з організованою злочинністю і корупцією		1			10	22	11
3.	Комітет з питань будівництва, містобудування і житлово-комунального господарства та регіональної політики	1	1			4	17	6
4.	Комітет з питань бюджету		2			13	33	15
5.	Комітет з питань державного будівництва та місцевого самоврядування		1			1	12	2
6.	Комітет з питань екологічної політики, природокористування та ліквідації наслідків Чорнобильської катастрофи		1		1	3	19	5
7.	Комітет з питань економічної політики		1			9	21	10
8.	Комітет з питань європейської інтеграції		1				10	1
9.	Комітет з питань законодавчого забезпечення правоохоронної діяльності		2			6	17	8
10.	Комітет у закордонних справах		2			3	14	5
11.	Комітет з питань культури і духовності		1				10	1
12.	Комітет з питань науки і освіти		1			1	9	2

№ з/п	Назва комітету	Голова	Заступник	Голова підкомітету	Секретар	Член комітету	Кількість членів комітету	Число регіоналів
13.	Комітет з питань національної безпеки і оборони		1		1	3	17	5
14.	Комітет з питань охорони здоров'я	1	1			1	12	3
15.	Комітет з питань паливно-енергетичного комплексу, ядерної політики та ядерної безпеки		2			8	21	10
16.	Комітет у справах пенсіонерів, ветеранів та інвалідів				1		7	1
17.	Комітет з питань податкової та митної політики		2			8	18	8
18.	Комітет з питань прав людини, національних меншин і міжнародних відносин		1			2	10	3
19.	Комітет з питань правової політики		1		1	5	14	7
20.	Комітет з питань правосуддя	1	1			8	23	10
21.	Комітет з питань промислової і регуляторної політики та підприємництва		1		1	4	14	6
22.	Комітет з питань Регламенту, депутатської етики та забезпечення діяльності Верховної Ради України	1	1			6	22	8
23.	Комітет з питань свободи слова та інформації	1				3	12	4
24.	Комітет з питань сім'ї, молодіжної політики, спорту та туризму		2			3	11	5
25.	Комітет з питань соціальної політики та праці	1	1			2	11	4
26.	Комітет з питань транспорту і зв'язку	1	1			10	27	12
27.	Комітет з питань фінансів і банківської діяльності	1	1			9	18	11

№ з/п	Назва комітету	Голова	Заступник	Голова підкомітету	Секретар	Член комітету	Кількість членів комітету	Число регіоналів
Загалом		9	31		5	124		175
	Спеціальна контрольна комісія Верховної Ради України з питань приватизації		1			10	31	11

Розподіл депутатів фракції ПРУ в комітетах Верховної Ради:

Комітет з питань аграрної політики та земельних відносин

Голова комітету – Присяжнюк Микола Володимирович

Заступник голови комітету – Рижук Сергій Миколайович

Члени комітету:

1. Бевзенко Валерій Федорович,
2. Бондаренко Віктор Вікторович,
3. Борт Віталій Петрович,
4. Засуха Тетяна Володимирівна,
5. Климець Павло Анатолійович,
6. Мельник Станіслав Анатолійович,
7. Сулковський Павло Гнатович,
8. Смітюх Григорій Євдокимович,
9. Слаута Віктор Андрійович.

Комітет з питань боротьби з організованою злочинністю і корупцією

Заступник голови комітету – Джиґа Микола Васильович

Члени комітету:

1. Вернидубов Іван Васильович,
2. Васильєв Геннадій Андрійович,
3. Зубик Володимир Володимирович,
4. Ілляшов Григорій Олексійович,
5. Коржев Анатолій Леонідович,
6. Мирний Іван Миколайович,
7. Пшонка Артем Вікторович,
8. Табачник Яків Піневич,

9. Хмельницький Василь Іванович,
10. Ярощук Володимир Іванович.

Комітет з питань будівництва, містобудування і житлово-комунального господарства та регіональної політики

Голова комітету – Рибак Володимир Васильович

Заступник голови комітету – Попов Олександр Павлович

Члени комітету:

1. Лисов Ігор Володимирович,
2. Мхітарян Нвер Мнацаканович,
3. Щербань Артем Володимирович,
4. Яцуба Володимир Григорович.

Комітет з питань бюджету

Перший заступник голови комітету – Макеєнко Володимир Володимирович

Заступник голови комітету – Пеклушенко Олександр Миколайович

Члени комітету:

1. Бурлаков Павло Миколайович,
2. Букаєв Валерій Олександрович,
3. Злочевський Микола Владиславович,
4. Ковальова Юлія Вікторівна,
5. Колесніков Борис Вікторович,
6. Коновалюк Валерій Ілліч,
7. Лісін Микола Павлович,
8. Орлов Андрій Вікторович,
9. Писарчук Петро Іванович,
10. Потапов Василь Іванович,
11. Саламатін Дмитро Альбертович,
12. Тихонов Віктор Миколайович,
13. Шуфрич Нестор Іванович.

Комітет з питань державного будівництва та місцевого самоврядування

Заступник голови комітету – Черноморов Олександр Миколайович

Член комітету – Львовчкін Сергій Володимирович

Комітет з питань екологічної політики, природокористування та ліквідації наслідків чорнобильської катастрофи

Заступник голови комітету – Горошкевич Олександр Сергійович

Секретар комітету – Глазунов Сергій Миколайович

Члени комітету:

1. Дейч Борис Давидович,
2. Момот Сергій Васильович,
3. Толстоухов Анатолій Володимирович.

Комітет з питань економічної політики

Заступник голови комітету – Акімова Ірина Михайлівна

Члени комітету:

1. Ахметов Рінат Леонідович,

2. Білий Олексій Петрович,
3. Воропаєв Юрій Миколайович,
4. Колесніков Дмитро Валерійович,
5. Костусєв Олексій Олексійович,
6. Ландик Валентин Іванович,
7. Плотніков Олексій Віталійович,
8. Скудар Георгій Маркович,
9. Сандлер Дмитро Михайлович.

Комітет з питань європейської інтеграції

Перший заступник голови комітету – Вечерко Володимир Миколайович

Комітет з питань законодавчого забезпечення правоохоронної діяльності

Перший заступник голови комітету – Сівкович Володимир Леонідович

Заступник голови комітету – Шенцев Дмитро Олексійович

Члени комітету:

1. Грицак Василь Миколайович,
2. Малишев Володимир Степанович,
3. Піскун Святослав Михайлович,
4. Плохой Ігор Іванович,
5. Дарда Олександр Панасович,
6. Харлім Валерій Михайлович.

Комітет у закордонних справах

Перший заступник голови комітету – Чорновіл Тарас В'ячеславович

Заступник голови комітету – Кожара Леонід Олександрович

Члени комітету:

1. Звягільський Юхим Леонідович,
2. Ларін Сергій Миколайович,
3. Чертков Юрій Дмитрович.

Комітет з питань культури і духовності

Перший заступник голови комітету – Богословська Інна Германівна

Комітет з питань науки і освіти

Перший заступник голови комітету – Табачник Дмитро Володимирович

Член комітету:

1. Зубець Михайло Васильович
2. Табачник Дмитро Володимирович

Комітет з питань національної безпеки і оборони

Заступник голови комітету – Богуслаєв В'ячеслав Олександрович

Секретар комітету – Самойленко Юрій Павлович

Члени комітету:

1. Кінах Анатолій Кирилович,
2. Кузьмук Олександр Іванович,
3. Клімов Леонід Михайлович.

Комітет з питань охорони здоров'я

Голова комітету – Бахтеєва Тетяна Дмитрівна

Заступник голови комітету – Корж Віктор Петрович
Член комітету – Маньковський Григорій Володимирович

Комітет з питань паливно-енергетичного комплексу, ядерної політики та ядерної безпеки

Перший заступник голови комітету – Тітенко Сергій Михайлович
Заступник голови комітету – Бойко Юрій Анатолійович
Члени комітету:

1. Глущенко Ігор Миколайович,
2. Гуменюк Ігор Миколайович,
3. Деркач Андрій Леонідович,
4. Іванющенко Юрій Володимирович,
5. Корж Павло Петрович,
6. Селіваров Андрій Борисович,
7. Тулуб Сергій Борисович,
8. Турманов Віктор Іванович.

Комітет у справах пенсіонерів, ветеранів та інвалідів

Секретар комітету – Журавко Олексій Валерійович
Комітет з питань податкової та митної політики
Перший заступник голови комітету – Круглов Микола Петрович
Заступник голови комітету – Геллер Євгеній Борисович
Члени комітету:

1. Васильєв Олександр Андрійович,
2. Калюжний Віталій Анатолійович,
3. Мошак Сергій Миколайович,
4. Святаш Дмитро Володимирович,
5. Хомутиннік Віталій Юрійович,
6. Царьов Олег Анатолійович.

Комітет з питань прав людини, національних меншин і міжнародних відносин

Заступник голови комітету – Попеску Іван Васильович
Члени комітету:

1. Павленко Едуард Іванович,
2. Матвійчук Едуард Леонідович.

Комітет з питань правової політики

Заступник голови комітету – Лавринович Олександр Володимирович
Секретар комітету – Лукаш Олена Леонідівна
Члени комітету:

1. Головатий Сергій Петрович,
2. Ключев Андрій Петрович,
3. Петров Борис Федорович,
4. Янукович Віктор Федорович,
5. Мірошніченко Юрій Романович.

Комітет з питань правосуддя

Голова комітету – Ківалов Сергій Васильович

Заступник голови комітету – Бондик Валерій Анатолійович

Члени комітету:

1. Бережна Ірина Григорівна,
2. Колесніченко Вадим Васильович,
3. Мальцев Володимир Олександрович,
4. Новікова Юлія Володимирівна,
5. Притика Дмитро Микитович,
6. Супруненко Олександр Іванович,
7. Фесенко Леонід Іванович,
8. Шпенюв Дмитро Юрійович.

Комітет з питань промислової і регуляторної політики та підприємництва

Заступник голови комітету – Вілкул Олександр Юрійович

Секретар комітету – Литвинов Леонід Федорович

Члени комітету:

1. Гуреев Василь Миколайович,
2. Солошенко Микола Павлович,
3. Янковський Микола Андрійович,
4. Чечетов Михайло Васильович.

Комітет з питань регламенту, депутатської етики та забезпечення діяльності

Верховної Ради України

Голова комітету – Єфремов Олександр Сергійович

Заступник голови комітету – Кисельов Василь Олексійович

Члени комітету:

1. Горіна Ірина Анатоліївна,
2. Демянко Микола Іванович,
3. Демидко Володимир Миколайович,
4. Комар Микола Степанович,
5. Колоцей Юрій Олександрович,
6. Скубашевський Станіслав Валеріанович,
7. Кравець Андрій Віталійович.

Комітет з питань свободи слова та інформації

Голова комітету – Герман Ганна Миколаївна

Члени комітету:

1. Бондаренко Олена Анатоліївна,
2. Ландік Володимир Іванович,
3. Прутнік Едуард Анатолійович.

Комітет з питань сім'ї, молодіжної політики, спорту та туризму

Перший заступник голови комітету – Волков Олександр Анатолійович

Заступник голови комітету – Тедеев Ельбрус Сосланович

Члени комітету:

1. Аркаллаєв Нуруліслам Гаджийович,
2. Кий Сергій Вікторович,
3. Сафіуллаєв Равіль Сафович.

Комітет з питань соціальної політики та праці

Голова комітету – Хара Василь Георгійович

Заступник голови комітету – Сухий Ярослав Михайлович

Члени комітету:

1. Папієв Михайло Миколайович,
2. Стоян Олександр Миколайович.

Комітет з питань транспорту і зв'язку

Голова комітету – Козак Володимир Васильович

Заступник голови комітету – Мироненко Михайло Іванович

Члени комітету:

1. Демішкан Володимир Федорович,
2. Лебедев Павло Валентинович,
3. Мороко Юрій Миколайович,
4. Пригодський Антон Вікентійович,
5. Савчук Олександр Володимирович,
6. Синиця Артем Миколайович,
7. Шкіря Ігор Миколайович,
8. Янукович Віктор Вікторович,
9. Джарти Василь Георгійович,
10. Лещинський Олександр Олегович.

Комітет з питань фінансів і банківської діяльності

Голова комітету – Азаров Микола Янович

Заступник голови комітету – Лук'янов Владислав Валентинович

Члени комітету:

1. Богатирьова Раїса Василівна,
2. Горбаль Василь Михайлович,
3. Єдін Олександр Йосипович,
4. Каракай Юрій Васильович,
5. Ключев Сергій Петрович,
6. Лелюк Олексій Володимирович,
7. Наконечний Володимир Леонтійович,
8. Прасолов Ігор Миколайович,
9. Рева Дмитро Олексійович.

Спеціальна контрольна комісія Верховної Ради України з питань приватизації

Заступник голови комісії – Колесніков Дмитро Валерійович

Члени комісії:

1. Геллер Євгеній Борисович,
2. Дейч Борис Давидович,
3. Єдін Олександр Йосипович,
4. Єфремов Олександр Сергійович,
5. Кисельов Василь Олексійович,
6. Ключев Сергій Петрович,
7. Круглов Микола Петрович,
8. Лисов Ігор Володимирович,
9. Мірошніченко Юрій Романович,
10. Новікова Юлія Володимирівна.

**БЛОК
ЮЛІЇ
ТИМОШЕНКО**

Фракція
«Блок Юлії Тимошенко»
(«Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»,
«Українська соціал-демократична партія»,
«Реформи і порядок»)

Передвиборча програма Український прорив

Сьогодні ми представляємо Програму стратегічного розвитку України «УКРАЇНСЬКИЙ ПРОРИВ. До справедливої й конкурентоспроможної країни». Ми впевнені, що в результаті перемоги демократичних сил на дострокових виборах до Верховної Ради України 30 вересня 2007 року та формування нової демократичної коаліції саме ця програма стане основою діяльності нового професійного Уряду. Але це не просто урядова програма, яких за час незалежності України вже було щонайменше два десятки. «УКРАЇНСЬКИЙ ПРОРИВ» – це програма розвитку, прогресу та поступу для всієї країни. Не для окремого міністра чи підрозділу виконавчої влади, а для кожної людини, для кожного громадянина. «УКРАЇНСЬКИЙ ПРОРИВ» – це основний закон процвітання для нашої країни.

«УКРАЇНСЬКИЙ ПРОРИВ» – це не банальний паперовий документ, що буде всіма забутий після сьогоднішньої презентації й навіки упокоїться в пилюці партійних архівів. Наша програма – це програма Життя, програма Дії. Вона може існувати і вдосконалюватися лише в результаті щоденної реалізації. Без зайвої самовпевненості ми стверджуємо, що «УКРАЇНСЬКИЙ ПРОРИВ» – це дороговказ для країни в XXI столітті.

Ми назвали нашу програму «УКРАЇНСЬКИМ ПРОРИВОМ», оскільки нам набридло вимірювати поступ десятими долями процента ВВП чи підвищенням заробітних плат на кілька гривень. Наша країна заслуговує на все й відразу. Ми – за кардинальне і швидке поліпшення якості життя у країні для всіх людей. Ми поважаємо еволюційний розвиток, але він не задовольняє наших амбіцій. Замість повільної еволюції має з'явитися повноцінний якісний стрибок у майбутнє. Ми беремо на озброєння термін «ПРОРИВ» як антитезу повільній, черепаховій еволюції. Ми знаємо, як забезпечити справжній прорив у економіці, в усіх галузях народного господарства, в усіх сферах життя українського суспільства. Ми маємо поетапний, щоденний календар прогресу по-українськи. Якщо до сьогодні держава та національна економіка рухалися від кризи до кризи, то тепер ми пропонуємо зійти з цього битого шляху й далі рухатися від успіху до успіху. Ми знаємо, ЩО робити, й ми знаємо, ЯК робити, щоб забезпечити УКРАЇНСЬКИЙ ПРОРИВ.

Сьогодні у світі всі знають про унікальний шведський соціалізм, про «економічний стрибок корейського тигра», про «китайське економічне диво». Ми не копіюємо чужих схем і не запозичуємо іноземних технологій. Ми цінуємо і сприймаємо суто українське гасло: «Свій до свого по своє». І саме тому ми цілком певні, що вже за кілька років саме поняття УКРАЇНСЬКОГО ПРОРИВУ стане загальним і буде наводитися в усьому світі, як стратегія успіху без перекладів і транскрипцій. Уже завтра Україну у світі знатимуть не лише через аварію на ЧАЕС чи Помаранчеву революцію. Ми змінимо асоціативний ряд сприйняття нашої країни в світі. Ми доб'ємося того, що нас будуть пізнавати й поважати передусім за "Ukrainisky Proryv".

70 років для того, щоб наздогнати Європу, 100 років до рівня життя в США і в Японії, – все це нісенітниця. Ми не маємо стільки часу. Там, де песимісти говорять про півстоліття, ми ставимо рік, там, де вони хочуть сто років, ми даємо три. «Тихіше їдеш – далі будеш», – це не про нас.

Сучасна українська політика за 16 років державної незалежності, після тривалого періоду партійної феодалізації й мультипартійності, нарешті підходить до періоду зрілості, до етапу укрупнення політичних сил. Уже сьогодні в Україні реально діють дві-три політичні сили, здатні запропонувати суспільству альтернативні шляхи розвитку. Блок Юлії Тимошенко – одна з цих сил. І ми не тільки запропонуємо, ми зробимо. Минає час невігластва, популізму, демагогії та ручного управління. Настає доба професіоналів, ера ПРОРИВУ. Вже на найближчих виборах до парламенту люди голосуватимуть не тільки за політиків, а й за стратегію, яку вони здатні запропонувати країні. Наша стратегія УКРАЇНСЬКОГО ПРОРИВУ базується на будівництві справедливої та конкурентоспроможної держави, на формуванні чесної й відповідальної політики. Як Китай дав цивілізації порох і компас, як Греція та Англія запропонували світові основи демократичного устрою, ми понесемо у світ унікальну оптимальну систему організацію життя суспільства, що буде вартя наслідування.

Сьогодні в нас, треба визнати, не найкращі стартові умови для якісного стрибка в майбутнє. Рівень життя в Україні залишається одним із найнижчих у Європі. Україна посідає останні місця у світових рейтингах конкурентоспроможності. Так, наприклад, Всесвітній економічний форум поставив Україну на 78-е місце з-поміж 128 країн, Інститут розвитку менеджменту в Лозанні (IMD) дав Україні 46-е місце з 55 країн. Рівень ВВП на одну особу в Україні сьогодні становить \$2275, тоді як Єврозона вже подолала позначку \$30 000.

Але ми готові перетворити наші проблеми на успіхи, а відставання – на вигоду. Саме тому ми й говоримо про ПРОРИВ, а не поетапну еволюцію. Стандартними торованими шляхами ми не зможемо виконати високі завдання.

Реалізація «Українського прориву» потребує максимальної мобілізації всіх ресурсів та сил нації, самовідданої праці еліт і згуртованості всіх соціальних, професійних та інших груп. «УКРАЇНСЬКИЙ ПРОРИВ» може стати тим фактором єдності, що об'єднає весь народ у прагненні до побудови кращого життя і прибере мимовільні протиріччя та незгоди.

Виконання УКРАЇНСЬКОГО ПРОРИВУ передбачає реалізацію ДВНАДЦЯТИ СТРАТЕГІЧНИХ ЛІНІЙ.

КОНСТИТУЦІЙНИЙ ПРОРИВ

Ця лінія передбачає організацію і проведення всенародного референдуму щодо схвалення та прийняття нової Конституції України. Народ сам напише свою

Конституцію, коли дасть відповіді на ключові запитання сьогодення, які стосуються, передусім: форми правління (президентська чи парламентська держава), обрання суддів, ліквідації пілґ та недоторканності, позбавлення депутатів-корупціонерів депутатських мандатів, розширення прав місцевого самоврядування, встановлення контролю над владою, спрощення процедури референдумів.

Ми вже зараз виконуємо Першу лінію «УКРАЇНСЬКОГО ПРОРИВУ». Сьогодні по всій країні створені наші штаби, які збирають підписи за проведення конституційного референдуму та ведуть агітаційно-роз'яснювальну роботу серед людей.

СУДОВО-ПРАВОВИЙ ПРОРИВ

Фактично йдеться про те, щоб майже з нуля створити у країні систему справжнього правосуддя, оскільки на сьогодні його як такого не існує.

Окрім обрання суддів народом ми пропонуємо звільнити їх від політичних, адміністративних та корупційних впливів і фінансової залежності від виконавчої влади.

Пропонується істотно підвищити рівень заробітної плати суддів, скасувати судові мито для громадян за спеціальним переліком справ, надати безкоштовні адвокатські послуги для соціально незаможних громадян.

ІНФОРМАЦІЙНИЙ ПРОРИВ

Жодні реформи нічого не варті, якщо у країні відсутні незалежні й неупереджені засоби масової інформації. Саме тому на Третій лінії ПРОРИВУ ми розмістили нову інформаційну політику держави та суспільства.

Ця лінія передбачає створення громадського телебачення, забезпечення прозорості відносин власності в медіа-бізнесі, оприлюднення інформації щодо реальних власників ЗМІ. Ми пропонуємо обов'язкові угоди між власниками ЗМІ та журналістськими колективами щодо проведення чесної редакційної політики.

Інформаційний прорив передбачає розвиток та захист національного інформаційного простору, масштабну інтернетизацію України з метою вільного й дешевого доступу громадян до суспільно важливої інформації.

Кожна оселя у країні повинна мати щонайменше три-п'ять загальнонаціональних телевізійних каналів.

АНТИКОРУПЦІЙНИЙ ПРОРИВ

Ми – єдина політична сила, яка не тільки проголошувала війну корупції, а й досягла реальних успіхів у цій царині, ліквідувавши тіньові схеми в цілих галузях і сферах національної економіки.

Реалізація цієї лінії передбачає ліквідацію економічного підґрунтя для корупції, а саме зниження ролі держави в економіці загалом та впливу чиновництва на ухвалення економічних рішень і їх втручання в діяльність підприємств; створення спеціальної експертної комісії, що аналізуватиме всі проекти законів та нормативних актів на предмет корупційних ризиків; продаж земель несільсько-господарського призначення виключно на аукціонах; створення незалежних від влади органів контролю за розподілом бюджетних коштів із передачею опозиції Рахункової палати України.

Окрім того, ми пропонуємо запровадити декларування витрат державними посадовими особами та держслужбовцями; істотне посилення кримінальної відповідальності за корупційні дії, включаючи довічне позбавлення волі; відновлення програми «Контрабанда – стоп!»; створення комунікаційного центру для безпосереднього зв'язку громадян із правоохоронними органами для інформування про факти корупції; підвищення рівня соціального захисту та матеріального забезпечення правоохоронців.

ДЕМОГРАФІЧНИЙ ПРОРИВ

Ми повинні забезпечити в Україні такі умови для молодих родин, які дадуть можливість створити те, що в усьому світі називається «бебі-бум». Інакше кажучи, країна повинна народжувати дітей.

Передбачається також запровадження обов'язкового медичного страхування зі збереженням гарантованих державою безкоштовних медичних послуг, придбання медичної страховки за державні кошти для соціально не захищених верств населення, законодавче зобов'язання купівлі страховки роботодавцем.

Як і обіцяли, ми збільшимо виплати при народженні дитини до 10 400 гривень. Запровадимо виплати по народженні другої дитини не менше 15 000 гривень і третьої – 25 000 гривень.

Ми пропонуємо збільшити щомісячні виплати по догляду за дитиною до трьох років на рівні, не нижчому ніж 500 гривень, і забезпечимо надання довгострокових кредитів для молодих сімей на 25–35 років під 2–4% річних.

«Демографічний прорив» – це, крім іншого, створення соціального ринку ліків; реалізація програми «Сільський лікар»; створення національних медичних центрів, відповідальних за розробку спеціалізованих національних програм; повернення на Батьківщину громадян України, що працюють за кордоном.

ІНТЕЛЕКТУАЛЬНИЙ ПРОРИВ

Ми зобов'язані терміново захистити інтелект нації й експортувати технології, а не мозки. Українські вчені повинні їздити за кордон на наукові конференції,

---

а не як дешева робоча сила із «третього світу» в найми, чи наукове кріпацтво. Ми повинні відродити авторитет науки, авторитет інтелекту й повернути дітей із нічних клубів до бібліотек. Ми маємо зробити так, щоб у аспірантуру знов було важко вступити, а звання кандидата наук знову стало почесним і шанованим. «Силіконова долина» має бути в Україні.

Інтелектуальний прорив – це єдина вартість послуг із виховання та освіти дітей; стимулювання приватних інвестицій у прикладні та фундаментальні дослідження; підтримка бізнесу, що використовує та розвиває виробничі технології; забезпечення вільної конкуренції на ринку високих технологій, інтернет-послуг, мобільного зв'язку; стимулювання приватних інвестицій у професійну та вищу освіту. Це розвиток системи захисту інтелектуальної власності, створення ефективною національної системи управління інноваційним розвитком, програма «Інтернет – у кожному оселю», створення якісної системи незалежного контролю рівня знань учнів.

ТРАНЗИТНИЙ ПРОРИВ

Україна – велика транзитна держава, можливості якої сьогодні не використовуються й на 10 відсотків. Українські дороги, залізниці повинні стати відомими світові як оптимальний і найвигідніший транзитний коридор, а не через те, що тут періодично перекидаються потяги з фосфором і сходять з рейок електрички.

З метою реалізації Транзитного прориву ми повинні забезпечити умови для державно-приватного партнерства у створенні основних транзитних автомобільних коридорів; забезпечити безпеку транспортних коридорів; побудувати нові нафто- й газогони з метою створення альтернативних шляхів енергопостачання України; лібералізувати транзитний режим для пасажирів і товарів; забезпечити державно-приватне партнерство в будівництві аеропортів; навести «військовий порядок» на залізниці.

ПІДПРИЄМНИЦЬКИЙ ПРОРИВ

Сьогодні чинний уряд здійснює стратегічний курс на підтримку великого та надвеликого бізнесу. Таким шляхом будувалися лише колонії, але не держави, які прагнули побудувати цивілізоване громадянське суспільство. Основа громадянського суспільства – середній клас, який народжується тільки через розвиток малого й середнього підприємництва. Ми повинні кардинально змінити акценти та пріоритети й надати додаткового стимулюючого імпульсу середньому та малому бізнесу.

Підприємницький прорив включає ухвалення Податкового кодексу, що передбачає зниження податкового навантаження, розширення бази оподаткування, мінімізацію податкових пільг, ліквідацію ПДВ.

Ми повинні запровадити нові правила: входження в бізнес і вихід із бізнесу мають бути максимально спрощені. Ми маємо впровадити політику зниження кредитних ставок до європейського рівня, лібералізувати ринок банківських та страхових послуг, захистити права міноритарних акціонерів, перейти на систему довгострокового кредитування, зруйнувати всі неприродні монополії, кардинально реформувати дозвільну систему – встановити обмежений і стандартний перелік документів для отримання ліцензій чи дозволів. Ми пропонуємо максимально обмежити кількість контактів між підприємцем та чиновником.

ЕНЕРГОЕФЕКТИВНИЙ ПРОРИВ

Реалізація Енергоефективного прориву передбачає зменшення критичної залежності від монопольного імпорту енергоносіїв, зниження енергоємності ВВП, зміцнення співпраці та координації енергетичної політики з Євросоюзом, інтеграцію в європейський ринок постачання та споживання електроенергії, модернізацію ТЕЦ, перехід на технологію «киплячого пару», зменшення споживання газу та нафтопродуктів, збільшення споживання бурого вугілля як сировини для хімічної промисловості та виробництва синтетичного палива.

Окремо ми пропонуємо створити в Україні власний замкнутий ядерно-паливний цикл.

З метою здійснення Енергоефективного прориву ми пропонуємо добудувати транзитний газопровід «Одеса–Броди–Плоцьк (Гданськ)», побудувати транзитний газопровід «Каспійський басейн–Україна» через Азербайджан, Грузію та Чорне море, забезпечити оптимальну розвідку та організацію видобутку вуглеводнів на шельфах Чорного та Азовського морів.

ІНВЕСТИЦІЙНИЙ ПРОРИВ

Сьогодні іноземні інвестори знають Україну, як країну з одним із найвищих рівнів корупції у світі. Вони знають нашу країну, як таку, де неможливо займатися чесним бізнесом. Замість цього ми пропонуємо перетворити Україну на інвестиційний рай.

Для виконання цих завдань ми пропонуємо: максимально спростити виділення землі в довгострокове користування для інвесторів, що мають намір будувати в Україні нові сучасні й високотехнологічні підприємства; усунути з чинного законодавства проблеми, протиріччя та «білі плями», що стримують інвестиції – й українські, й іноземні. Прийняти нову програму прозорості та відкритої приватизації з однаковими умовами. Встановити прозорі процедури щодо тендерів. Поліпшити умови інвестування в енергетичний сектор. Створити мережу регіональних омбудсменів для інвесторів, спростити процедуру сертифікації імпорту, прийняти законодавство, що відповідає практиці СОТ.

БУДІВЕЛЬНИЙ ПРОРИВ

Розвиток будівництва так само важливий для держави, як для суспільства – збільшення рівня народжуваності. Бебі-бум і будівельний бум – ключові фактори сучасного розвитку.

Ми хочемо забезпечити Будівельний прорив шляхом розвитку системи іпотеки та зниження вартості кредитів для купівлі житла до європейського рівня, податкового стимулювання будівництва промислових об'єктів, забезпечення державного замовлення на «соціальне житло», податкового стимулювання зниження собівартості квадратного метра промислового й житлового будівництва, розширення повноважень органів місцевого самоврядування з регулювання ринку землі та будівництва об'єктів промислового призначення.

АГРАРНИЙ ПРОРИВ

Незважаючи на стрімку й невпинну урбанізацію, Україна залишається аграрною державою. І це стосується не тільки економіки та народного господарства, а й культури та ментальності нації. Україна – це аграрна цивілізація, що налічує кілька тисячоліть. Аграрна культура – архетип України; без наведення порядку в цьому секторі нам годі очікувати на успіх.

Аграрний прорив передбачає підтримку розвитку аграрної інфраструктури, а саме аграрного фонду, аграрної біржі, страхового фонду, земельного банку; створення прозорого конкурентного середовища для українських виробників, просування їхньої продукції на зовнішні ринки; реалізацію адресних програм прямої державної підтримки безпосередньо сільськогосподарських товаровиробників, а саме дотацій на гектар обробленої землі на одиницю випущеної продукції; забезпечення умов функціонування ринку землі; забезпечення вільного доступу сільськогосподарських товаровиробників до кредитних ресурсів за пільговими ставками; стимулювання розвитку кооперативних банків та кредитних спілок у сільській місцевості; істотне збільшення чисельності робочих місць у сільській місцевості; відмову від несистемного фінансування села й перехід до типових бізнес-проектів, які вміщують переробку сільгосппродукції та її екологічну чистоту. Це зробить аграрний бізнес окупним.

Наша мета, наше завдання – ставити високі, почасти романтичні цілі і пропонувати прагматичні й максимально прості шляхи їх реалізації.

В основі УКРАЇНСЬКОГО ПРОРИВУ – інтереси Простої Людини. Для забезпечення її прав та потреб ми пропонуємо відмовитися від середньовічного за своєю сутністю оцінювання рівня життя у країні з допомогою показників ВВП чи мінімальної заробітної плати. У сучасних умовах така технологія перетворюється на банальну маніпуляцію цифрами. Ми пропонуємо за основу обрахування брати цілу низку показників, які характеризують реальний рівень життя людей.

Сьогодні ми починаємо обговорення цієї програми. Вже найближчим часом ми зберемо Велику експертну раду, яка оцінить проект УКРАЇНСЬКОГО ПРО-РИВУ та запропонує додаткові шляхи для забезпечення поступу. Ніхто не зробить цього за нас. Часи, коли кияни запрошували Рюрика впорядкувати їхнє життя, минули понад тисячу років тому. Час братися до роботи самотужки. І жоден іноземний спеціаліст, жодна найповажніша закордонна контора не допоможе нам впорядкувати життя в країні, доки ми не захочемо цього самі.

Дата створення: 25.05.2006

**Голова фракції – Кириленко Іван Григорович
(до 19 грудня 2007 р. – Тимошенко Юлія
Володимирівна)**

Заступники голови депутатської фракції:

Кожем'якін Андрій Анатолійович,
Абдуллін Олександр Рафкатович,
Білорус Олег Григорович,
Губський Богдан Володимирович,
Федорчук Ярослав Петрович,
Томенко Микола Володимирович,
Портнов Андрій Володимирович,
Шустік Олена Юріївна

Результати виборів

На позачергових виборах народних депутатів України 30 вересня 2007 року Блок Юлії Тимошенко підтримали 7 162 193 виборці (30,71%). Таким чином, у Верховній Раді України Блок Юлії Тимошенко сформував фракцію «Блок Юлії Тимошенко» (політичних партій «Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина», «Українська соціал-демократична партія», «Реформи і Порядок») у складі 156 народних депутатів.

(На парламентських виборах 26 березня 2006 року Блок Юлії Тимошенко підтримали 5 652 876 виборців (22,29%). Таким чином, до складу фракції БЮТ у ВРУ V скликання увійшло 129 народних депутатів.

Уперше участь у виборах Блок Юлії Тимошенко брав у 2002 році. На парламентських виборах 2002 року за Виборчий блок політичних партій «Виборчий блок Юлії Тимошенко» (Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина», Українська народна партія «Собор», Українська республіканська партія «СОБОР» (Українська республіканська партія), Українська соціал-демократична партія) проголосували 1 882 087 виборців (7,26%). Таким чином, у парламенті IV скликання було сформовано фракцію Блоку Юлії Тимошенко (політичних партій «Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина», Українська соціал-демократична партія, Українська республіканська партія «Собор»). На момент створення фракції до її складу входили 22 народних депутати. Загалом за час роботи ВРУ IV скликання членом фракції БЮТ став 41 народний депутат).

Таким чином, Блок Юлії Тимошенко уже третю поспіль виборчу каденцію долає прохідний бар'єр і формує в парламенті власну фракцію. Дострокові парламентські вибори дали змогу БЮТ на 7% збільшити свій електоральний результат. На виборах 2006 року БЮТ вдалося збільшити свій результат по-

рівняно з попередніми виборами на 15%. Упродовж трьох останніх виборчих періодів фракція стабільно поліпшує свої електоральні показники. У ВРУ VI скликання депутати фракції увійшли до коаліції більшості (Коаліції демократичних сил), а її лідер Юлія Володимирівна Тимошенко була обрана на посаду глави уряду.

Склад фракції

3-поміж народних депутатів, що увійшли до складу фракції Блоку Юлії Тимошенко в парламенті VI скликання, понад 61,5% (96 народних депутатів) працювали у ВРУ попереднього скликання. Склад фракції оновився на третину – 51 член фракції не був депутатом V скликання.

Найбільшу частку новоприбулих членів фракції БЮТ становлять представники бізнесу (19) та держслужбовці (9). Значна кількість нових членів фракції (15) тимчасово не працюють. 18 нардепів до обрання у Верховну Раду VI скликання були зайняті в галузях освіти, науки, юриспруденції, громадському секторі та інших сферах.

Посада/заняття на момент виборів	Народний депутат	Чинovníк	Бізнес	Інше
Кількість	96	9	19	32
Відсотки	61,5	5,8	12,2	20,5

Гендерні особливості

Фракцію БЮТ у ВРУ VI скликання представляють 12 жінок; це майже 8% від загального складу фракції. За час роботи I сесії Верховної Ради VI скликання у фракції БЮТ працювало 13 жінок.

(У парламенті попереднього скликання зі 129 членів фракції БЮТ було 8 жінок; це 6% від складу утворення).

Стать	Жінки	Чоловіки
Кількість	12	144
Відсотки	7,7	92,3

Віковий склад фракції (на момент утворення фракції)

Серед депутатів БЮТ VI скликання найбільше осіб віком від 41 до 50 років – їх у складі фракції 53 (34%). Середній вік фракції (на момент складання присяги) –

49 років. До 30 років – 4 депутати; 31–40 років – 32 депутати; 41–50 років – 53 депутати; 51–60 років – 39 депутатів; понад 60 років – 28 депутатів.

Наймолодший депутат фракції – Еліна Шишкіна (26 років), найстарший депутат – Михайло Косів (74 роки).

(У ВРУ V скликання середній вік фракції (на момент складання присяги) становив 47,5 року. 21–30 років – 8 депутатів; 30–45 років – 41 депутат; 45–60 років – 61 депутат; понад 60 років – 19 депутатів. Наймолодшим депутатом фракції був Є.І. Суслов (дата народження: 28 травня 1981 р).. Найстарший депутат – Л.Г. Лук'яненко (дата народження: 24 серпня 1927 р).

Вік	до 30 років	30–40 років	40–50 років	50–60 років	за 60 років
Кількість	4	32	53	39	28
Відсотки	2,6	20,5	34	25	17,9

Партійний склад фракції

У складі фракції БЮТ у VI скликанні 124 народних депутати (79,5%) були членами партій – засновниць блоку. 32 народних депутати, що пройшли за списками блоку, безпартійні.

(У ВРУ V скликання членами партії «Батьківщина» були 69 народних депутатів (53,5%); членами Української соціал-демократичної партії – 8 (6,2%). Безпартійні становили 40,3% від складу фракції – 52 народних депутати).

Партійність	Безпартійні	Члени партій
Кількість	32	124
Відсотки	20,5	79,5

Територіальне представництво

106 членів фракції представляють м. Київ та Київську область. 7 – Дніпропетровський регіон. По п'ять своїх представників мають Одеський та Харківський регіони. По три – АР Крим, Волинська, Луганська, Львівська, Черкаська та Запорізька області.

Депутати – члени фракції – представляють 26 із 27-ми регіонів України (немає представника Чернігівської області).

(У ВРУ V скликання депутати – члени фракції – представляли 25 із 27-ми регіонів України – не було представників Запорізької та Рівненської областей. 82 члени фракції (63,6%) представляли м. Київ).

№ з/п	Представлені в списку регіони	Кількість депутатів
1.	м. Київ та Київська область	106
2.	Дніпропетровська область	7
3.	Одеська область	5
4.	Харківська область	5
5.	АР Крим та м. Севастополь	3
6.	Луганська область	3
7.	Львівська область	3
8.	Черкаська область	3
9.	Волинська область	2
10.	Донецька область	2
11.	Закарпатська область	2
12.	Миколаївська область	2
13.	Полтавська область	2
14.	Вінницька область	1
15.	Житомирська область	1
16.	Запорізька область	1
17.	Івано-Франківська область	1
18.	Кіровоградська область	1
19.	Рівненська область	1
20.	Сумська область	1
21.	Тернопільська область	1
22.	Херсонська область	1
23.	Хмельницька область	1
24.	Чернівецька область	1
Не представлено у фракції 1 регіон – Чернігівську область		

Представництво в комітетах

Члени фракції БЮТ працюють у всіх парламентських комітетах та Спеціальній комісії з питань приватизації. Найбільше представники фракції представлені в Комітеті з питань бюджету та Комітеті з питань транспорту і зв'язку – по 10 народних депутатів. По 9 членів фракції перебувають у Комітеті з питань правосуддя та Регламентному комітеті. Лише двома депутатами фракція представлена в Комітеті з питань охорони здоров'я.

Посади в комітетах

У парламенті VI скликання члени фракції БЮТ очолюють 10 комітетів Верховної Ради, 25 членів фракції обіймають посади заступників голів комітетів, 62 – голів підкомітетів, 6 – секретарів.

Анатолій Семинога – голова Комітету з питань екологічної політики, природокористування та ліквідації наслідків Чорнобильської катастрофи

Віктор Швець – голова Комітету з питань законодавчого забезпечення правоохоронної діяльності

Володимир Яворівський – голова Комітету з питань культури і духовності

Володимир Полохало – голова Комітету з питань науки і освіти

Валерій Сушкевич – голова Комітету у справах пенсіонерів, ветеранів та інвалідів

Сергій Терьохін – голова Комітету з питань податкової та митної політики

Сергій Міщенко – голова Комітету з питань правової політики

Наталія Королевська – голова Комітету з питань промислової і регуляторної політики та підприємництва

Білорус Олег Григорович – голова Комітету у закордонних справах

Павло Костенко – голова Комітету з питань сім'ї, молодіжної політики, спорту та туризму

(У Верховній Раді попереднього скликання члени фракції БЮТ очолювали 7 парламентських комітетів та Спеціальну комісію з питань приватизації; 20 членів БЮТ обіймали посади заступників та перших заступників голів комітетів, троє членів фракції стали секретарями комітетів ВР, 33 члени фракції очолювали підкомітети комітетів ВР).

Кількісне представництво БЮТ у комітетах ВРУ VI скликання

№ з/п	Назва комітету	Голова	Заступник	Голова підкомітету	Секретар	Член комітету	Разом членів БЮТ	Кількісний склад комітету
1.	Комітет з питань аграрної політики та земельних відносин	0	2	1	0	4	7	23

№ з/п	Назва комітету	Голова	Заступник	Голова підкомітету	Секретар	Член комітету	Разом членів БЮТ	Кількісний склад комітету
2.	Комітет з питань боротьби з організованою злочинністю і корупцією	0	1	4	1	1	7	22
3.	Комітет з питань будівництва, містобудування і житлово-комунального господарства та регіональної політики	0	1	1	1	3	6	17
4.	Комітет з питань бюджету	0	2	2	0	6	10	33
5.	Комітет з питань державного будівництва та місцевого самоврядування	0	1	4	0	0	5	12
6.	Комітет з питань екологічної політики, природокористування та ліквідації наслідків Чорнобильської катастрофи	1	0	4	0	3	8	19
7.	Комітет з питань економічної політики	0	2	3	0	1	6	21
8.	Комітет з питань європейської інтеграції	0	1	3	0	1	5	10
9.	Комітет з питань законодавчого забезпечення правоохоронної діяльності	1	0	2	0	2	5	17
10.	Комітет у закордонних справах	1	0	4	0	1	6	14
11.	Комітет з питань культури і духовності	1	0	4	0	0	5	10
12.	Комітет з питань науки і освіти	1	1	1	0	0	3	9
13.	Комітет з питань національної безпеки і оборони	0	1	3	0	4	8	17
14.	Комітет з питань охорони здоров'я	0	1	1	0	0	2	12

№ з/п	Назва комітету	Голова	Заступник	Голова підкомітету	Секретар	Член комітету	Разом членів БЮТ	Кількісний склад комітету
15.	Комітет з питань паливно-енергетичного комплексу, ядерної політики та ядерної безпеки	0	1	0	0	5	6	21
16.	Комітет у справах пенсіонерів, ветеранів та інвалідів	1	0	1	0	1	3	7
17.	Комітет з питань податкової та митної політики	1	1	2	0	2	6	18
18.	Комітет з питань прав людини, національних меншин і міжнаціональних відносин	0	1	2	0	0	3	10
19.	Комітет з питань правової політики	1	0	2	0	1	4	14
20.	Комітет з питань правосуддя	0	1	4	1	3	9	23
21.	Комітет з питань промислової і регуляторної політики та підприємництва	1	1	1	0	1	4	14
22.	Комітет з питань Регламенту, депутатської етики та забезпечення діяльності Верховної Ради України	0	2	2	0	5	9	22
23.	Комітет з питань свободи слова та інформації	0	1	2	0	2	5	12
24.	Комітет з питань сім'ї, молодіжної політики, спорту та туризму	1	0	2	0	1	4	11
25.	Комітет з питань соціальної політики та праці	0	1	0	0	3	4	11
26.	Комітет з питань транспорту і зв'язку	0	1	0	1	8	10	27
27.	Комітет з питань фінансів і банківської діяльності	0	1	0	1	1	3	18
28.	Спеціальна контрольна комісія Верховної Ради України з питань приватизації	0	1	7	1	6	15	31
Підсумок		10	25	62	6	65	168	

Зміни у складі фракції

За час роботи I сесії ВР VI скликання восьмеро членів фракції БЮТ склали свої депутатські повноваження у зв'язку з обранням на посади:

Тимошенко Юлія Володимирівна – Прем'єр-міністра,

Турчинов Олександр Валентинович – першого віце-прем'єр-міністра,

Немиря Григорій Михайлович – віце-прем'єр-міністра,

Пинзеник Віктор Михайлович – міністра фінансів,

Вінський Йосип Вікентійович – міністра транспорту та зв'язку,

Денісова Людмила Леонтіївна – міністра праці та соціальної політики,

Крупко Петро Миколайович – міністра Кабінету Міністрів,

Філіпчук Георгій Георгійович – міністра охорони навколишнього природного середовища.

Натомість склад фракції поповнили Василь Кравчук, Олександр Гудима, Андрій Павловський, Антоніна Болюра, Микола Потапчук, Сергій Кошин, Борис Шиянов та Олексій Зарудний.

Розподіл депутатів фракції БЮТ у комітетах Верховної Ради:

Комітет з питань аграрної політики та земельних відносин

Перший заступник голови комітету – СІГАЛ Євген Якович

Заступник голови комітету – ГЛУСЬ Степан Карлович

Голова підкомітету – СІДЕЛЬНИК Іван Іванович

Члени комітету:

1. ВЕРЕВСЬКИЙ Андрій Михайлович,
2. ЛУК'ЯНЧУК Руслан Валерійович,
3. ЧЕРПИЦЬКИЙ Олег Зенович,
4. ШИШКІНА Зоя Леонідівна.

Комітет з питань боротьби з організованою злочинністю і корупцією

Заступник голови комітету – БУДЖЕРАК Олександр Олександрович

Секретар комітету – ТРЕГУБОВ Юрій Валентинович

Голова підкомітету – ЗАБЗАЛЮК Роман Омелянович

Голова підкомітету – ОМЕЛЬЧЕНКО Григорій Омелянович

Голова підкомітету – РЯБЕКА Олександр Григорович

Члени комітету:

1. ТРОФИМЕНКО Вадим Всеволодович.

Комітет з питань будівництва, містобудування і житлово-комунального господарства та регіональної політики

Заступник голови комітету – СЕРБІН Юрій Сергійович

Секретар комітету – ПУДОВ Борис Миколайович

Голова підкомітету – ОДАРЧЕНКО Юрій Віталійович

Члени комітету:

1. БАРВІНЕНКО Віталій Дмитрович,
2. РАДОВЕЦЬ Арнольд Анатолійович,
3. ПОТАПЧУК Микола Леонтійович.

Комітет з питань бюджету

Перший заступник голови комітету – КИРИЛЬЧУК Євген Іванович

Заступник голови комітету – ЛЯШКО Олег Валерійович

Голова підкомітету – БОНДАРЕНКО Володимир Дмитрович,

Голова підкомітету – ТРИНДЮК Юрій Григорович.

Члени комітету:

1. БОЛЮРА Антоніна Володимирівна,
2. ВЕТВИЦЬКИЙ Дмитро Олександрович,
3. ЗОЗУЛЯ Руслан Петрович,
4. КОРОТЮК Вадим Іванович,
5. КУРОВСЬКИЙ Іван Іванович,
6. СЕМЕРАК Остап Михайлович,

Комітет з питань державного будівництва та місцевого самоврядування

Перший заступник голови комітету – БОДНАР Ольга Борисівна

Голова підкомітету – ПЕТРЕНКО Вадим Михайлович,

Голова підкомітету – ПОДГОРНИЙ Сергій Петрович

Голова підкомітету – ТРАЙДУК Микола Федорович

Голова підкомітету – ПАВЛЕНКО Віктор Вікторович

Комітет з питань екологічної політики, природокористування та ліквідації наслідків Чорнобильської катастрофи

Голова комітету – СЕМИНОГА Анатолій Іванович

Голова підкомітету – КАЛЬЧЕНКО Валерій Михайлович

Голова підкомітету – ОЛІЙНИК Віктор Степанович,

Голова підкомітету – СКУБЕНКО Володимир Петрович,

Голова підкомітету – ШАГО Євген Петрович.

Члени комітету:

1. БАБАЄВ Олег Мейданович,
2. ГУБСЬКИЙ Богдан Володимирович,
3. КЕМЕНЯШ Олександр Михайлович,

Комітет з питань економічної політики

Перший заступник голови комітету – ОСИКА Сергій Григорович

Заступник голови комітету – ЄРЕСЬКО Ігор Геннадійович

Голова підкомітету – ГЕЙМАН Олег Айзікович,

Голова підкомітету – ЛУКАШУК Олег Григорович,
Голова підкомітету – ЯЦЕНКО Антон Володимирович.

Члени комітету:

1. ШЛЕМКО Дмитро Васильович.

Комітет з питань європейської інтеграції

Заступник голови комітету – ШЕВЧУК Сергій Володимирович

Голова підкомітету – ГАСЮК Петро Петрович,

Голова підкомітету – КУРПІЛЬ Степан Володимирович

Голова підкомітету – ЛЕМЗА Володимир Дмитрович

Члени комітету:

1. КИРИЛЕНКО Іван Григорович.

Комітет з питань законодавчого забезпечення правоохоронної діяльності

Голова комітету – ШВЕЦЬ Віктор Дмитрович

Голова підкомітету – ПРОКОПЧУК Юрій Володимирович

Голова підкомітету – САВЧЕНКО Ігор Васильович.

Члени комітету:

1. КОЖЕМ'ЯКІН Андрій Анатолійович,
2. РИБАКОВ Ігор Олександрович.

Комітет у закордонних справах

Голова комітету – БІЛОРУС Олег Григорович

Голова підкомітету – ГРИНІВ Ігор Олексійович,

Голова підкомітету – ДОБРЯК Євген Дмитрович,

Голова підкомітету – ЛОГВИНЕНКО Олексій Степанович

Голова підкомітету – ШКІЛЬ Андрій Васильович.

Члени комітету:

1. СТЕШЕНКО Олександр Миколайович

Комітет з питань культури і духовності

Голова комітету – ЯВОРІВСЬКИЙ Володимир Олександрович

Голова підкомітету – ДЕРЕВЛЯНИЙ Василь Тимофійович,

Голова підкомітету – КОСІВ Михайло Васильович,

Голова підкомітету – МОВЧАН Павло Михайлович,

Голова підкомітету – ФЕДОРЧУК Ярослав Петрович.

Комітет з питань науки і освіти

Голова комітету – ПОЛОХАЛО Володимир Іванович

Заступник голови комітету – ДАВИМУКА Степан Антонович

Голова підкомітету – КУРИЛО Віталій Семенович

Комітет з питань національної безпеки і оборони

Заступник голови комітету – ЗУБОВ Валентин Сергійович

Голова підкомітету – ВЕЛІЖАНСЬКИЙ Сергій Костянтинович

Голова підкомітету – МАЛІЧ Олег Володимирович,

Голова підкомітету – СКИБІНЕЦЬКИЙ Олександр Матвійович.

Члени комітету:

1. ДОНЧАК Володимир Андрійович,
2. ЛЕВЦУН Володимир Іванович,
3. МАКІЄНКО Володимир Петрович,
4. ПЕТРУК Микола Миколайович,

Комітет з питань охорони здоров'я

Перший заступник голови комітету – ПЕРЕДЕРІЙ В'ячеслав Григорович

Голова підкомітету – СОРОЧИНСЬКА-КИРИЛЕНКО Раїса Миколаївна

Комітет з питань паливно-енергетичного комплексу, ядерної політики та ядерної безпеки

Заступник голови комітету – ВОЛИНЕЦЬ Михайло Янович

Члени комітету:

1. БОГДАН Руслан Дмитрович,
2. ГУДИМА Олександр Миколайович,
3. ДАНИЛОВ Віталій Богданович,
4. ДУБОВОЙ Олександр Федорович,
5. ПАШИНСЬКИЙ Сергій Володимирович,

Комітет у справах пенсіонерів, ветеранів та інвалідів

Голова комітету – СУШКЕВИЧ Валерій Михайлович

Голова підкомітету – МОСТІПАН Уляна Миколаївна.

Члени комітету:

1. КОНСТАНТИНОВ Євген Семенович.

Комітет з питань податкової та митної політики

Голова комітету – ТЕРЬОХІН Сергій Анатолійович

Заступник голови комітету – БОНДАРЄВ Костянтин Анатолійович

Голова підкомітету – ВАСАДЗЕ Таріел Шакрович,

Голова підкомітету – ШАМАНОВ Валерій Вікторович

Члени комітету:

1. ДУБІЛЬ Валерій Олександрович
2. ЯГОФЕРОВ Анатолій Миколайович

Комітет з питань прав людини, національних меншин і міжнаціональних відносин

Перший заступник голови комітету – ТАРАН (ТЕРЕН) Віктор Васильович

Голова підкомітету – БОНДАРЕНКО Олена Федорівна,

Голова підкомітету – ГНАТКЕВИЧ Юрій Васильович.

Комітет з питань правової політики

Голова комітету – МІЩЕНКО Сергій Григорович

Голова підкомітету – ШИШКІНА Еліна Вікторівна.

Голова підкомітету – ПИЛИПЕНКО Володимир Пилипович

Члени комітету:

1. ЖЕВАГО Костянтин Валентинович.

Комітет з питань правосуддя

Заступник голови комітету – ШУСТИК Олена Юріївна
Секретар комітету – ЛАБУНСЬКА Анжеліка Вікторівна
Голова підкомітету – ПИСАРЕНКО Валерій Володимирович,
Голова підкомітету – ОЛІЙНИК Святослав Васильович,
Голова підкомітету – СОБОЛЄВ Сергій Владиславович,
Голова підкомітету – СЕНЧЕНКО Андрій Віленович.

Члени комітету:

1. ПОРТНОВ Андрій Володимирович,
2. СОКОЛОВ Михайло Володимирович,
3. ФІЛЕНКО Володимир Пилипович.

Комітет з питань промислової і регуляторної політики та підприємництва

Голова комітету – КОРОЛЕВСЬКА Наталія Юріївна
Заступник голови комітету – КУЗЬМЕНКО Петро Павлович
Голова підкомітету – ГАЦЬКО Валерій Петрович,

Члени комітету:

1. КРАЙНІЙ Валерій Григорович.

Комітет з питань Регламенту, депутатської етики та забезпечення діяльності Верховної Ради України

Перший заступник голови комітету – САС Сергій Володимирович
Заступник голови комітету – КАМЧАТНИЙ Валерій Григорович
Голова підкомітету – БІРЮК Лев Васильович,
Голова підкомітету – КРАВЧУК Василь Петрович.

Члени комітету:

1. БАБЕНКО Валерій Борисович,
2. БОРОДІН Всеволод Володимирович,
3. ДЕНЬКОВИЧ Іван Васильович,
4. КАПЛІЄНКО Володимир Володимирович,
5. КОШИН Сергій Мефодійович.

Комітет з питань свободи слова та інформації

Перший заступник голови комітету – ШЕВЧЕНКО Андрій Віталійович
Голова підкомітету – КОНДРАТЮК Олена Костянтинівна
Голова підкомітету – УКОЛОВ Віктор Олександрович.

Члени комітету:

1. АБДУЛЛІН Олександр Рафкатович,
2. БАГРАЄВ Микола Георгійович.

Комітет з питань сім'ї, молодіжної політики, спорту та туризму

Голова комітету – КОСТЕНКО Павло Іванович
Голова підкомітету – ІВАНЕНКО Володимир Григорович,
Голова підкомітету – ЧЕПИНОГА Віталій Михайлович.

Члени комітету:

1. СУСЛОВ Євгеній Іванович.

Комітет з питань соціальної політики та праці

Перший заступник голови комітету – ШЕВЧУК Олег Борисович

Члени комітету:

1. ПАВЛОВСЬКИЙ Андрій Михайлович,
2. СОЧКА Олександр Олександрович,
3. УНГУРЯН Павло Якимович.

Комітет з питань транспорту і зв'язку

Заступник голови комітету – КРУК Юрій Борисович

Секретар комітету – КОВЗЕЛЬ Микола Олегович

Члени комітету:

1. АРУТЮНОВ Гарегін Рафаельович,
2. ВОРОТНЮК Ігор Борисович,
3. ЗАДИРКО Геннадій Олександрович,
4. ЗІМІН Євген Ігорович,
5. КОРЖ Віталій Терентійович,
6. РАДКОВСЬКИЙ Олег Володимирович,
7. ЧУДНОВСЬКИЙ Віталій Олегович,
8. ШИЯНОВ Борис Анатолійович.

Комітет з питань фінансів і банківської діяльності

Заступник голови комітету – БУРЯК Олександр Васильович

Секретар комітету – ПОЛУНЄЄВ Юрій Володимирович

Члени комітету:

1. ШЕПЕЛЕВ Олександр Олександрович.

Спеціальна контрольна комісія Верховної Ради України з питань приватизації

Заступник голови комісії – ПИСАРЕНКО Валерій Володимирович

Заступник голови комісії – ДАВИМУКА Степан Антонович

Секретар комісії – ЗОЗУЛЯ Руслан Петрович

Голова підкомітету – ВЕЛІЖАНСЬКИЙ Сергій Костянтинович,

Голова підкомітету – ЛУКАШУК Олег Григорович,

Голова підкомітету – МАЛІЧ Олег Володимирович,

Голова підкомітету – ОДАРЧЕНКО Юрій Віталійович,

Голова підкомітету – СЕНЧЕНКО Андрій Віленович,

Голова підкомітету – ШКІЛЬ Андрій Васильович,

Голова підкомітету – ПИСАРЕНКО Валерій Володимирович

Члени комісії:

1. ЖЕВАГО Костянтин Валентинович,
2. СОКОЛОВ Михайло Володимирович,
3. ШИШКІНА Зоя Леонідівна,
4. ЗОЗУЛЯ Руслан Петрович,
5. УНГУРЯН Павло Якимович,
6. ШЕПЕЛЕВ Олександр Олександрович.

**Фракція Блоку
«Наша Україна –
Народна самооборона»**

Передвиборна програма Блоку «НАША УКРАЇНА – НАРОДНА САМООБОРОНА»: «ДЛЯ ЛЮДЕЙ – А НЕ ПОЛІТИКІВ!»

На президентських виборах 2004 року Український народ здобув право мати чесну і професійну владу, яка дбає про потреби кожного громадянина. Сьогодні у нас це право намагаються відібрати.

Протягом останнього року правляча коаліція у Верховній Раді показала свою корумпованість і нездатність служити людям. Хаос і беззаконня, катастрофічне зростання цін і тарифів, тиск на підприємців і розкрадання державного майна – вирок чинній владі, яка дбала про себе, а не про людей.

Президент України розпустив Верховну Раду і призначив нові вибори, щоб повернути владу під контроль громадян.

Ми йдемо на вибори, щоб відновити закон та навести порядок.

Наша програма народилась у діалозі з людьми. Тому вона близька і зрозуміла кожному. В її основі – результати виконання програми Президента України «Десять кроків назустріч людям» у 2005–2006 роках. Уряди Президента В. Ющенка:

- збільшили в 11 разів допомогу при народженні дитини;
- підняли на 68% мінімальну зарплату;
- підвищили пенсії до прожиткового мінімуму;
- забезпечили реальну свободу слова;
- вивели війська з Іраку;
- скоротили термін військової служби;
- утричі збільшили іноземні інвестиції в українську економіку.

НАША СТРАТЕГІЧНА МЕТА:

I. Створити підзвітну громадянам правову державу. Наша влада працюватиме заради людей, а не політиків.

II. Об'єднати націю через духовне відродження. Українські традиції й духовні цінності зцементують країну.

III. Втілити нову економічну стратегію. Сучасні технології, базовані на знаннях, та особистий успіх кожного забезпечать гідне місце України у світі.

ДЛЯ РЕАЛІЗАЦІЇ НАШОЇ МЕТИ:

1. Очистимо владу та наведемо порядок:

Скасуємо депутатську недоторканність: закон – один для всіх.

Ліквідуємо депутатські привілеї: безкоштовні квартири, відпочинок та лікування в елітних закладах, авіаперельоти.

Створимо національне антикорупційне бюро, яке перевірить відповідність видатків високопосадовців задекларованим доходам.

Очистимо правосуддя. Введемо інститут виборних мирових суддів. Створимо незалежну Судову палату для переатестації всіх суддів і перевірки відповідності їхніх доходів майновому стану.

Забезпечимо фінансову самодостатність територіальних громад.

Законодавчо закріпимо підзвітність органів державної влади та місцевого самоврядування. Забезпечимо громадську експертизу та публічну оцінку виконання партіями передвиборчих зобов'язань.

Деполітизуємо міліцію. Поліпшимо матеріально-технічний стан патрульно-постової служби та збільшимо посадові оклади її співробітників, які охороняють громадський порядок. Слідчий ізолятор не буде місцем катувань і порушень прав громадянина.

Створимо до 2010 року професійну армію, яку забезпечимо сучасною зброєю, насамперед вітчизняного виробництва.

2. Зосередимо увагу на потребах людини:

Збільшимо у 2008 році допомогу при народженні першої дитини до 12 000 грн, другої – до 15 000 грн і кожної наступної – до 25 000 грн.

Для багатодітної сім'ї розмір щомісячної допомоги на дитину віком до 6 років зросте у півтора разу – до 235 грн, від 6 до 18 років – удвічі, до 298 грн.

Ліквідуємо пенсійну «зрівнялівку» – за рахунок вищого трудового коефіцієнта збільшимо пенсії в середньому на 35%. Скасуємо «пільгові» пенсії депутатам і міністрам.

Мінімальна зарплата у 2008 році зросте до 600 грн, а середня – до 2100 грн.

Зарплати в бюджетній сфері освіти, науки, культури, охорони здоров'я, фізкультури і спорту, соціальних працівників, військовослужбовців, правоохоронців зростуть у середньому на 58% після повного запровадження у 2008 році Єдиної тарифної сітки.

Забезпечимо справедливі комунальні тарифи. Громадяни не платитимуть за газ дорожче, ніж коштує його видобуток в Україні.

До 2010 року покінчимо з чергою військовослужбовців на житло.

Зробимо доступнішим соціальне житло шляхом безперешкодного виділення земельних ділянок для його масового будівництва.

3. Забезпечимо конкурентоспроможність України, захистимо приватну власність:

Завершимо вступ України до СОТ, що принесе додаткові 25 млрд грн до державного бюджету протягом 5 років. Створимо зону вільної торгівлі та спростимо візовий режим із Європейським Союзом.

Зменшимо енергетичну залежність країни з допомогою нових технологій, диверсифікації імпорту енергоносіїв, використання альтернативних джерел енергії.

У 2008 році ухвалимо Податковий кодекс, яким із 2009 року встановимо прості й зрозумілі правила сплати податків. Ліквідуємо податкову міліцію.

Ліквідуємо корупційні схеми відшкодування ПДВ. Спростимо адміністрування, скасуємо податкову накладну і знизимо ставку ПДВ до 17%.

Збережемо спрощену систему оподаткування для малого бізнесу.

Замість усіх нарахувань на фонд оплати праці з 2008 року запровадимо єдиний соціальний внесок, який поетапно зменшимо до 20%.

Запровадимо справедливий податок на багатство й розкіш, який наповнить місцеві бюджети.

Удвічі зменшимо кількість дозволів і перевірок для підприємців, скоротимо число контролюючих органів. Забезпечимо рівні для всіх правила конкуренції.

Із країнами, де працюють громадяни України, буде укладено угоди про захист їхніх соціальних і трудових прав.

Створимо окремий візовий режим для мешканців прикордонних територій у рамках транскордонного співробітництва.

Залучимо інвестиції в будівництво сучасних автодоріг, стадіонів, спортивних споруд і створимо нові робочі місця під час підготовки та проведення Євро-2012.

4. Утвердимо здоровий спосіб життя:

Наведемо порядок у охороні здоров'я: забезпечимо доступні та якісні ліки, запровадимо обов'язкове державне медичне соціальне страхування й забезпечимо протягом 5 років кожну родину сімейним лікарем.

У 2009 році буде відкрито Дитячу лікарню майбутнього, що рятуватиме життя і здоров'я дітей, яких досі вважали приреченими.

Зупинимо алкоголізм і дитяче куріння: заборонимо масову рекламу алкогольних і тютюнових виробів, посилимо відповідальність за продаж спиртного та

цигарок дітям. Обмежимо розповсюдження азартних ігор, убезпечимо від них дітей.

Створимо гідні умови життєдіяльності для людей з обмеженими можливостями. Обладнаємо кожну державну установу пандусами та іншими спецзасобами.

Припинимо ганебну практику нищення скверів і парків у містах.

5. Підвищимо доступність освіти, зробимо науку державним пріоритетом:

Повернемо престиж знань. Знищимо хабарі під час вступу до ВНЗ через обов'язковість зовнішнього тестування.

Підніmemo до 1064 грн стипендії для сиріт, які є студентами ВНЗ чи учнями профтехучилищ.

Забезпечимо пільги на міжміський проїзд для школярів і студентів на весь рік.

Стимулюватимемо створення нових дитячих садків, у т. ч. приватних. Дошкільна освіта забезпечить кожній дитині володіння українською мовою й вивчення народних традицій.

Збільшимо фінансування наукових досліджень до європейських стандартів – не менше 2% ВВП.

Відновимо реальну виборність керівників ВНЗ та наукових установ.

6. Забезпечимо культурне й духовне відродження України:

Захистимо нашу ідентичність – українську мову та культуру, сформуємо єдиний інформаційний простір країни.

Забезпечимо розвиток мов і культур усіх меншин, що проживають в Україні. Ніхто не зазнаватиме мовних утисків.

Удвічі збільшимо фінансування музеїв та бібліотек, забезпечимо їх технічне переобладнання та оновлення фондів. Підтримаємо вітчизняні театр, кіно та образотворче мистецтво.

Стимулюватимемо розвиток вітчизняної книжки й відновимо мережу книго-розповсюдження – в кожному містечку до 2009 року знову буде книгарня.

Гарантуємо дотримання свободи віросповідання й шанобливе ставлення до прагнення мільйонів громадян щодо утвердження єдиної помісної православної церкви.

7. Відродимо українське село:

Забезпечимо прозору реєстрацію права власності на землю, право вільно розпоряджатися нею та збереження її для майбутніх поколінь. Введемо кримінальну відповідальність за навмисне пошкодження родючого шару земель.

Спростимо процедури приватизації для власників розпайованих земельних наділів. Зменшимо податок на земельну спадщину для селян.

Запровадимо допомогу в розмірі 20 000 грн і соціальне житло для випускників вузів, які працюватимуть не менше 3-х років у сільській місцевості.

Сільський вчитель, лікар, працівник культури та соціальної сфери щомісяця додатково отримає 20% окладу.

Кожній сільській амбулаторії чи фельдшерсько-акушерському пункту забезпечимо автомобіль.

Кожен школяр у сільській місцевості, якому до школи понад 3 км, добиратиметься на шкільному автобусі.

До 2010 року кожна сільська школа буде підключена до мережі Інтернет.

* * *

Переконані, що наші люди гідні європейських стандартів життя.

Запорукою ефективної влади є активна громадянська позиція кожного й реальна підзвітність політиків перед громадянами. Саме тому принцип «Воля народу – закон для політиків» стане засадничим у новій Конституції, яку ухвалить народ.

Об'єднавши під проводом Президента України зусилля демократичних сил, наведемо порядок у країні й повернемо людям право на гідне життя.

Дата утворення: 23.11.2007 р.

**Керівник фракції:
Мартиненко Микола Володимирович**

Заступники голови депутатської фракції:

Князевич Руслан Петрович

Стецьків Тарас Степанович

Тарасюк Борис Іванович

Третьяков Олександр Юрійович

Результати виборів

На позачергових виборах народних депутатів України 30 вересня 2007 року Блок «Наша Україна – народна самооборона» підтримали 3 301 282 виборці (14,15%). Таким чином, у Верховній Раді VI скликання блок сформував фракцію у складі 72 народних депутатів.

(На парламентських виборах 2006 року виборчий блок «Наша Україна» отримав 3 539 140 голосів, а це 13,95%. За розподілом мандатів у Верховній Раді блок зайняв 80 депутатських крісел.

На виборах 2002 року Виборчий блок політичних партій «Блок Віктора Ющенка «Наша Україна» отримав 23,57%, тобто 6 108 088 голосів, і отримав 70 депутатських мандатів. Загалом у фракції працювали 72 депутати. Наприкінці роботи Ради IV скликання до складу фракції входив 41 депутат).

Блок «Наша Україна – Народна самооборона» третю каденцію поспіль позиціонує себе як проющенківська фракція: спочатку як фракція лідера опозиції, а два останні скликання – як пропрезидентська. Водночас склад блоку постійно змінюється. Слід зазначити, що впродовж двох останніх виборчих каденцій фракція зменшує свій кількісний склад.

Склад фракції

До складу фракції Блоку «Наша Україна – народна самооборона» (НУ-НС) входять 72 депутати, з них 57% (а це 41 депутат) були депутатами Верховної Ради V скликання.

10 новообраних депутатів фракції Блоку «НУ-НС» (13,9%) перейшли на роботу у ВРУ із інших органів влади та місцевого самоврядування, 9 депутатів – вихідці з бізнесу (12,5%). Інші категорії населення становлять 11,1% від складу фракції, загалом 72 народних депутати.

(До того, як скласти присягу народного депутата, члени фракції «Наша Україна» ВРУ 5 скликання, 11 членів фракції обіймали керівні посади в Кабінеті Міністрів України, 2 працювали на керівних посадах міськадміністрацій, 1 – заступником голови облдержадміністрації, 3 обіймали керівні посади на державних підприємствах, 2 працювали в Секретаріаті Президента, 5 – у структурах гуманітарного спрямування (фонди, громадські об'єднання, науково-дослідні заклади тощо) та 1 працював на виконавчій посаді структури зазначеного типу; 5 очолювали недержавні комерційні структури і 3 – партійні функціонери. Також у цьому списку є один юрист, один обіймав посаду виконавчого типу в державній установі, ще один очолював виробниче підприємство, один був помічником народного депутат, 6 осіб були зареєстровані як тимчасово безробітні).

Посада/заняття на момент виборів	Народний депутат	Непрацюючі	Бізнес	Службовці	Інше
Кількість	41	4	9	10	8
Відсотки	57%	5,5%	12,5%	13,9%	11,1%

Гендерні особливості

Фракцію Блоку «НУ-НС» VI скликання представляють 7 жінок, що становить 9,7% від загального складу фракції.

(У фракції «Наша Україна» V скликання працювало 7 жінок (8,2% від загально-го складу фракції). У ВРУ IV скликання за квотою «Нашої України» в парламент пройшло 3 жінки, а це трохи більше ніж 4% у складі позаминулої фракції).

У ВРУ VI скликання:

Білозір Оксана Володимирівна обіймає посаду голови підкомітету з питань міжпарламентських зв'язків, двосторонніх та багатосторонніх відносин Комітету Верховної Ради України у закордонних справах; член Постійної делегації в Парламентській асамблеї Ради Європи

Герасим'юк Ольга Володимирівна обіймає посаду голови підкомітету з питань співробітництва з НАТО та АЗЕС Комітету Верховної Ради України з питань європейської інтеграції; заступник голови Постійної делегації в Парламентській асамблеї Ради Європи

Герашенко Ірина Володимирівна працює головою підкомітету з питань інформаційного забезпечення інтеграційних процесів Комітету Верховної Ради України з питань європейської інтеграції

Григорович Лілія Степанівна працює секретарем Комітету Верховної Ради України з питань охорони здоров'я

Лук'янова Катерина Євгеніївна – голова підкомітету з питань молодіжної політики, сім'ї та дитинства Комітету Верховної Ради України з питань сім'ї, молодіжної політики, спорту та туризму

Ляпіна Ксенія Михайлівна – заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань промислової і регуляторної політики та підприємництва

Орбець Леся Юріївна – голова підкомітету з питань базової освіти Комітету Верховної Ради України з питань науки і освіти

Стать	Жінки	Чоловіки
Кількість	7	65
Відсотки	9,7%	90,3%

Територіальне представництво

Депутати – члени фракції – представляють 10 із 27 адміністративно-територіальних одиниць України. 78% складу фракції фактично представляють один регіон України, Київську приписку мають 56 представників фракції.

Лише 22,2% фракції (16 народних депутатів) представляють решту 9 регіонів України.

У складі цієї парламентської фракції відсутні представники 17-ти регіонів України, що фактично унеможлиблює адекватне представництво фракцією інтересів 17-ти територіальних громад України. Порівняно з минулим скликанням політична сила збільшила своє територіальне представництво у двох регіонах України.

(У ВРУ V скликання депутати – члени фракції «Наша Україна» – представляли 8 із 27-ми адміністративно-територіальних одиниць України. Найбільше парламентарів проживало в місті Києві – 67 та в місті Львові – 6 депутатів, 2 депутати представляли Івано-Франківщину та по 1 депутату було з Вінниччини, Закарпаття, Запоріжжя, Кіровограда й Луцька. У складі фракції були відсутні депутати – представники 21-го регіону України).

Місце/проживання на момент виборів 2007 року	Київ	Регіони
Кількість	56	16
Відсотки	77,8%	22,2%

№ з/п	Представлені у списку регіони	Кількість депутатів
1.	Київ	56
2.	Івано-Франківська область	3

№ з/п	Представлені у списку регіони	Кількість депутатів
3.	Донецька область	2
4.	Закарпатська область	2
5.	Львівська область	2
6.	Тернопільська область	2
7.	АРК Крим	2
8.	Вінницька область	1
9.	Кіровоградська область	1
10.	Волинська область	1
	Разом:	72

Відсутні у списку регіони (17)

Дніпропетровська, Житомирська, Запорізька, Київська, Луганська, Миколаївська, Одеська, Полтавська, Рівненська, Сумська, Харківська, Херсонська, Хмельницька, Черкаська, Чернігівська, Чернівецька області, м. Севастополь.

Освіта

Вищу освіту має 71 народний депутат фракції. Один представник фракції (1,4%) має незакінчену вищу освіту.

(У ВРУ V скликання вищу освіту мали 100% парламентарів – 77 народних депутатів).

Партійний склад фракції:

У складі фракції Блоку «НУ-НС» ВРУ VI скликання 28 народних депутатів є членами партії «Наша Україна», що становить 38,9% від загального складу. 20 народних депутатів (27,8%), що за списками Блоку «НУ-НС» потрапили в парламент, – безпартійні.

(У ВРУ V скликання 41 член списку від блоку «Наша Україна» на час виборів був членом Політичної партії «Народний Союз «Наша Україна», 13 були безпартійними, 10 – члени НРУ, 7 – ПППУ, по троє – від УРП «Собор» та ХДС, 2 – представники КУН).

Партійність	Кількість	Відсотки
«Наша Україна»	28	38,9%
Безпартійні	20	27,8%

Партійність	Кількість	Відсотки
УНП	6	8,3%
НРУ	6	8,3%
«Вперед, Україно!»	5	6,9%
Українська республіканська партія «Собор»	2	2,8%
Партія «Християнсько-Демократичний Союз»	2	2,8%
Європейська партія України	1	1,4%
Партія захисників Вітчизни	1	1,4%
ПОРА	1	1,4%

Віковий склад фракції

Серед депутатів фракції Блоку «НУ-НС» VI скликання найбільшу вікову категорію становлять депутати віком 41–50 років та 31–40 років, відповідно 24 і 23 депутати (65%).

У ВРУ VI скликання питома вага депутатів пенсійного віку серед членів фракції майже не змінилася. Понад 60 років мають 9 народних депутатів (12,5%). Значно скоротилася кількість молодих (до 30 років) представників фракції – 1,3% від загальної кількості (1 народний депутат). Кістяк фракції складається з депутатів віком 31–50 років.

(У ВРУ V скликання у фракції найбільше було осіб віком 45–60 років – 44; 26 депутатів віком 21–30 років та 10 депутатів, котрим за 60).

Вік	до 30 років	31–40 років	41–50 років	51–60 років	за 60 років
Кількість	1	23	24	16	9
Відсотки	1,4%	31,9%	33,3%	22,2%	12,5%

Кількісне представництво Блоку «Наша Україна – народна самооборона» в комітетах ВРУ VI скликання

Представництво в комітетах

Депутати – члени фракції НУ-НС – у ВРУ VI скликання представлені в усіх парламентських комітетах. Найбільше депутати-члени фракції представлені в бюджетному комітеті (6), у комітетах з питань сім'ї, молодіжної політики, спорту та туризму, у справах пенсіонерів, ветеранів та інвалідів працює лише по одному представнику фракції.

(У ВРУ VI скликання депутати фракції «Наша Україна» увійшли до складу 27 комітетів ВР VI скликання. Найбільша кількість депутатів (6) працювали в Комітеті з питань бюджету, найменше – в Комітеті у закордонних справах, Комітеті з питань сім'ї, молодіжної політики, спорту та туризму й Комітеті у справах пенсіонерів, ветеранів та інвалідів – по одному депутату).

Посади в комітетах

Члени фракції НУ-НС під час роботи ВРУ VI скликання очолили 4 парламентських комітети:

Омельченко Олександр Олександрович – голова Комітету з питань державного будівництва, регіональної політики та місцевого самоврядування

Гриценко Анатолій Степанович – голова Комітету з питань національної безпеки і оборони

Тарасюк Борис Іванович – голова Комітету з питань європейської інтеграції

Мартиненко Микола Володимирович – голова Комітету з питань паливно-енергетичного комплексу, ядерної політики та ядерної безпеки

Першими заступниками голів комітетів та заступниками було обрано 12 депутатів фракції. 28 депутатів працювали головами підкомітетів, 7 – секретарями комітетів. Решта 20 не мали посад у комітетах.

Кількісне представництво НУ-НС в комітетах ВР VI скликання

Назва комітету	Голова комітету	Перший заступник, заступник	Секретар комітету	Голова підкомітету	Член комітету	К-сть депутатів у комітеті	Загальна чисельність
Комітет з питань правової політики				1	2	3	14
Комітет з питань правосуддя		1		1	0	2	23
Комітет з питань державного будівництва та місцевого самоврядування	1	1	0		1	3	12
Комітет з питань законодавчого забезпечення правоохоронної діяльності		1	0	2	0	3	17

Назва комітету	Голова комітету	Перший заступник, заступник	Секретар комітету	Голова підкомітету	Член комітету	К-сть депутатів у комітеті	Загальна чисельність
Комітет з питань боротьби з організованою злочинністю і корупцією		1		1	1	3	22
Комітет з питань національної безпеки і оборони	1		0	1		2	17
Комітет з питань прав людини, національних меншин і міжнаціональних відносин			1	1		2	10
Комітет у закордонних справах			0	2		2	14
Комітет з питань європейської інтеграції	1			2	0	3	10
Комітет з питань Регламенту, депутатської етики та забезпечення діяльності Верховної Ради України			1	1		2	22
Комітет з питань бюджету		1	0	2	4	7	33
Комітет з питань фінансів і банківської діяльності		1		1	1	3	18
Комітет з питань економічної політики			1	1	1	3	21
Комітет з питань промислової і регуляторної політики та підприємництва		1	0	1	1	3	14
Комітет з питань паливно-енергетичного комплексу, ядерної політики та ядерної безпеки	1				3	4	21
Комітет з питань будівництва, містобудування і житлово-комунального господарства та регіональної політики		1	0	1		2	17
Комітет з питань транспорту і зв'язку		1			2	3	27
Комітет з питань аграрної політики та земельних відносин			1	0	1	2	23
Комітет з питань екологічної політики, природокористування та ліквідації наслідків Чорнобильської катастрофи		1	0	2	0	3	19

Назва комітету	Голова комітету	Перший заступник, заступник	Секретар комітету	Голова підкомітету	Член комітету	К-сть депутатів у комітеті	Загальна чисельність
Комітет з питань науки і освіти			0	3		3	9
Комітет з питань охорони здоров'я			1	1	1	3	12
Комітет з питань культури і духовності		1			2	3	10
Комітет з питань сім'ї, молодіжної політики, спорту та туризму			0	1		1	11
Комітет з питань свободи слова та інформації			1	0		1	12
Комітет з питань соціальної політики та праці			1	1		2	11
Комітет у справах пенсіонерів, ветеранів та інвалідів			0	1		1	7
Комітет з питань податкової та митної політики		1	0	1		2	18
Спеціальна контрольна комісія ВРУ з питань приватизації							
Разом	4	12	7	28	20	71	

Розподіл депутатів фракції НУ-НС у комітетах ВРУ VI скликання:

Комітет з питань аграрної політики та земельних відносин

секретар Комітету – ТКАЧ Роман Володимирович
член Комітету – ПОЛЯНЧИЧ Михайло Михайлович

Комітет з питань боротьби з організованою злочинністю і корупцією

перший заступник голови Комітету – МОСКАЛЬ Геннадій Геннадійович
голова підкомітету – АР'ЄВ Володимир Ігорович
член Комітету – НОВИКОВ Олег Володимирович

Комітет з питань будівництва, містобудування і житлово-комунального господарства та регіональної політики

перший заступник голови Комітету – ПОЛЯЧЕНКО Володимир Аврамович
голова підкомітету – ШКУТЯК Зіновій Васильович

Комітет з питань бюджету

заступник голови Комітету – БОРИСОВ Валерій Дмитрович

голова підкомітету – ЖЕБРІВСЬКИЙ Павло Іванович,
голова підкомітету – КУЛИКОВ Кирило Борисович,
члени Комітету:
ДОВГИЙ Станіслав Олексійович,
ДЖОДЖИК Ярослав Іванович,
ЧОРНОВОЛЕНКО Олександр Віленович,
ДАВИДЕНКО Андрій Анатолійович

Комітет з питань державного будівництва та місцевого самоврядування

голова Комітету – ОМЕЛЬЧЕНКО Олександр Олександрович
заступник голови Комітету – КЛЮЧКОВСЬКИЙ Юрій Богданович
члени Комітету:
МАТВИЄНКО Анатолій Сергійович

Комітет з питань екологічної політики, природокористування та ліквідації наслідків Чорнобильської катастрофи

заступник голови Комітету – ЗАЄЦЬ Іван Олександрович
голова підкомітету – ХАРОВСЬКИЙ Сергій Юрійович
голова підкомітету – ВАСИЛЕНКО Сергій Володимирович

Комітет з питань економічної політики

секретар Комітету – ПАЛИЦЯ Ігор Петрович
голова підкомітету – БОНДАР Олександр Миколайович,
члени Комітету:
СЛОБОДЯН Олександр В'ячеславович.

Комітет з питань європейської інтеграції

голова Комітету – ТАРАСЮК Борис Іванович
голова підкомітету – ГЕРАСИМ'ЮК Ольга Володимирівна,
голова підкомітету – ГЕРАЩЕНКО Ірина Володимирівна.

Комітет з питань законодавчого забезпечення правоохоронної діяльності

заступник голови Комітету – СТРЕТОВИЧ Володимир Миколайович
голова підкомітету – МОЙСИК Володимир Романович,
голова підкомітету – ШЕМЧУК Віктор Вікторович.

Комітет у закордонних справах

голова підкомітету – БІЛОЗІР Оксана Володимирівна,
голова підкомітету – ПАРУБІЙ Андрій Володимирович.

Комітет з питань культури і духовності

заступник голови Комітету – КЕНДЗЬОР Ярослав Михайлович
члени Комітету:
КИРИЛЕНКО В'ячеслав Анатолійович,
ЮЩЕНКО Петро Андрійович.

Комітет з питань науки і освіти

голова підкомітету – ДОНІЙ Олександр Сергійович,

голова підкомітету – ЖВАНІЯ Давид Важайович,
голова підкомітету – ОРОБЕЦЬ Олеся Юріївна.

Комітет з питань національної безпеки і оборони

Голова Комітету – ГРИЦЕНКО Анатолій Степанович
голова підкомітету – СТОЙКО Іван Михайлович

Комітет з питань охорони здоров'я

секретар Комітету – ГРИГОРОВИЧ Лілія Степанівна
голова підкомітету – КАРПУК Володимир Георгійович
член Комітету – ЯЦЕНЮК Арсеній Петрович

Комітет з питань паливно-енергетичного комплексу, ядерної політики та ядерної безпеки

голова Комітету – МАРТИНЕНКО Микола Володимирович
члени Комітету:
КОСТЕНКО Юрій Іванович,
СТЕЦЬКІВ Тарас Степанович,
ТОПОЛОВ Віктор Семенович.

Комітет у справах пенсіонерів, ветеранів та інвалідів

Голова підкомітету – КУЛЬЧИНСЬКИЙ Микола Георгійович

Комітет з питань податкової та митної політики

заступник голови Комітету – КАТЕРИНЧУК Микола Дмитрович
голова підкомітету – КРІЛЬ Ігор Іванович

Комітет з питань прав людини, національних меншин і міжнаціональних відносин

голова Комітету – ШАРОВ Ігор Федорович, фракція «Блок Литвина»
секретар Комітету – СПОДАРЕНКО Іван Васильович
голова підкомітету – ДЖЕМІЛЄВ Мустафа

Комітет з питань правової політики

Голова підкомітету – ЗВАРИЧ Роман Михайлович,
члени Комітету:
КНЯЗЕВИЧ Руслан Петрович,
ПЛЮЩ Іван Степанович.

Комітет з питань правосуддя

перший заступник голови Комітету – КАРМАЗІН Юрій Анатолійович
голова підкомітету – БУТ Юрій Анатолійович.

Комітет з питань промислової і регуляторної політики та підприємництва

заступник голови Комітету – ЛЯПІНА Ксенія Михайлівна
голова підкомітету - ГУМЕНЮК Олег Іванович
член Комітету – КАСЬКІВ Владислав Володимирович

**Комітет з питань Регламенту, депутатської етики та забезпечення діяльності
Верховної Ради України**

секретар Комітету – КОВАЛЬ В'ячеслав Станіславович
голова підкомітету – ГРИМЧАК Юрій Миколайович

Комітет з питань свободи слова та інформації

секретар Комітету – СТЕЦЬ Юрій Ярославович

Комітет з питань сім'ї, молодіжної політики, спорту та туризму

член Комітету – ЛУК'ЯНОВА Катерина Євгеніївна

Комітет з питань соціальної політики та праці

голова підкомітету – ЛУК'ЯНОВА Катерина Євгеніївна

Комітет з питань транспорту і зв'язку

перший заступник голови Комітету – ТРЕТЬЯКОВ Олександр Юрійович

члени Комітету:

ЗЕЙНАЛОВ Едуард Джангірович,

КРУЦЬ Микола Федорович.

Комітет з питань фінансів і банківської діяльності

перший заступник голови Комітету – АРЖЕВІТІН Станіслав Михайлович

голова підкомітету – КЛИМЕНКО Олександр Іванович,

члени Комітету:

ПЕТЬОВКА Василь Васильович.

Спеціальна контрольна комісія Верховної Ради України з питань приватизації

перший заступник голови Комісії – БОНДАР Олександр Миколайович

заступник голови Комісії – ЛЯПІНА Ксенія Михайлівна,

члени Комісії:

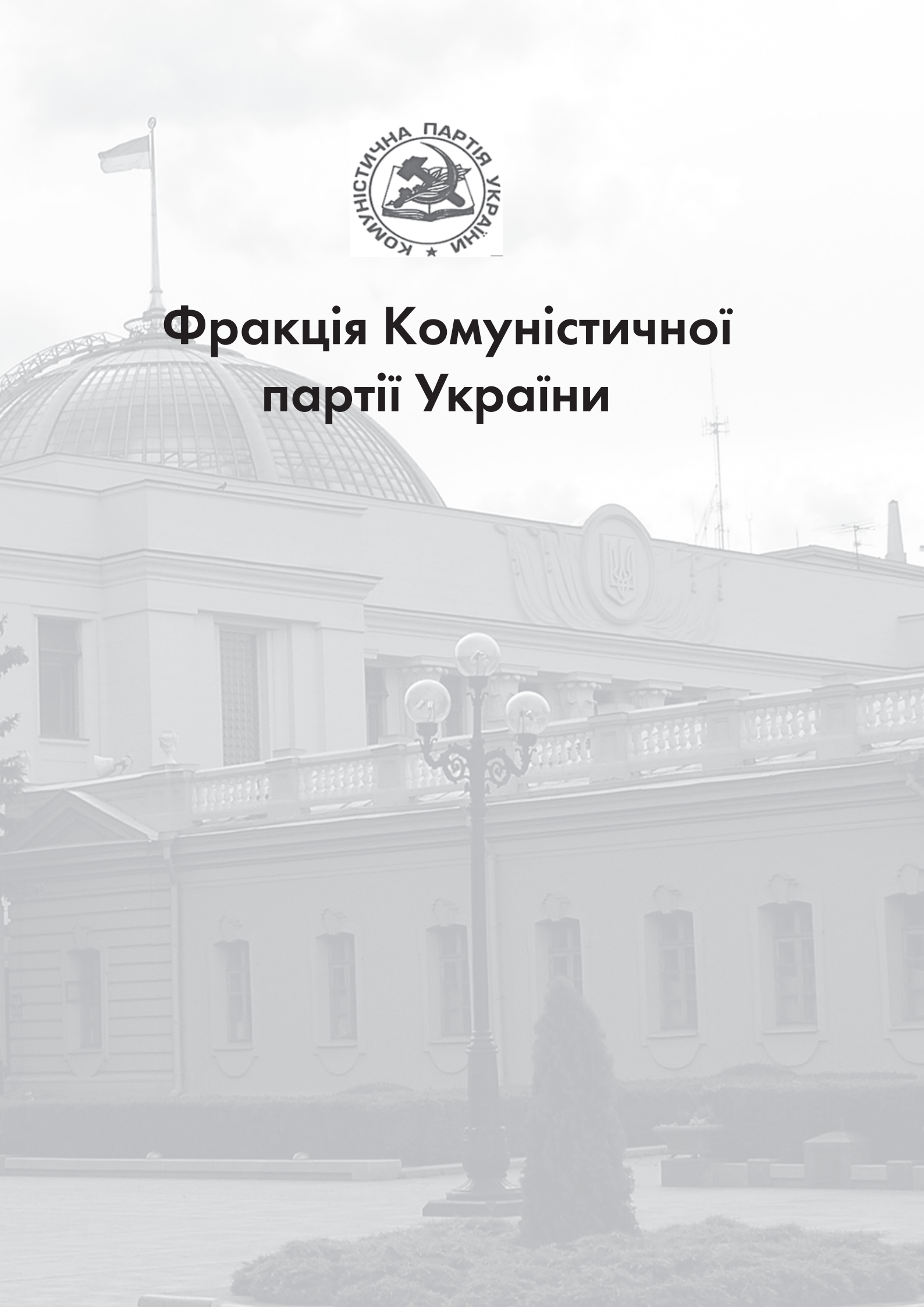
СТЕЦЬКІВ Тарас Степанович.

Фракція Комуністичної партії України

Передвиборча програма За народовладдя! Геть диктатуру!

Вітчизняна економіка, суверенітет народу, територіальна цілісність країни – під загрозою. Узурпуючи владу, націонал-шовіністи та олігархи на чолі з президентом В. Ющенком цілеспрямовано знищують конституційні принципи демократії, основи добробуту нашого народу. Під постійним контролем адміністрації США завдається удар за ударом Основному Закону держави, руйнується парламентаризм, знищуються судова та правоохоронна системи.

Політичний і соціально-економічний курс, що нав'язується країні націоналістами й олігархами, – це дорога до безодні. За наполяганням БЮТ і «Нашої України», на основі антиконституційних рішень Президента та його закулісних домовленостей з олігархами, 30 вересня відбудуться позачергові вибори народних депутатів України. Компартія України братиме участь у цих виборах з однією метою: об'єднати найманих працівників, усіх трудящих для боротьби за справжнє народовладдя, проти тих, хто хоче узурпувати владу та встановити націоналістичну диктатуру. Проти тих, хто прагне закріпити Україну в ганебній ролі європейської жебрачки й маріонетки США.

Комуністи пропонують принципово інший шлях.

Наша мета – СПРАВЖНЄ НАРОДОВЛАДДЯ

– Зі зняття обслуговування олігархів Верховна Рада перетвориться на інструмент справжнього народовладдя, забезпечення національних інтересів України та прав трудящих: робітників і селян, лікарів і вчителів, науковців і діячів культури, пенсіонерів і молоді, малих і середніх підприємців, військових і правоохоронців.

– Буде ліквідований інститут президентства. Україна стане парламентською республікою.

– Доленосні питання внутрішньої та зовнішньої політики будуть вирішуватися тільки шляхом проведення всеукраїнських і місцевих референдумів.

– Буде створена система народного контролю.

– Функції ліквідованих державних адміністрацій перейдуть до виконавчих комітетів місцевих рад.

– Буде скасована недоторканність президента, народних депутатів України, суддів, інших державних посадових осіб.

– Депутати всіх рівнів будуть здійснювати свої повноваження на основі імперативного мандата.

– Судді обиратимуться на певний термін безпосередньо громадянами з можливістю їх відкликання.

ЕФЕКТИВНА ЕКОНОМІКА

– Зміняться пріоритети економічного розвитку України. Ріст економіки відбуватиметься в інтересах трудового народу, а не купки олігархів.

– Визнаючи рівноправність усіх форм власності, ми перевіримо законність приватизації та повернемо в державну власність стратегічні галузі промисловості.

– Бюджетонаповнюючі галузі (в першу чергу, виробництво спиртних напоїв і тютюнових виробів) перейдуть у державну власність, а зовнішня торгівля стане державною монополією.

– Ми забезпечимо інноваційний розвиток економіки, державну підтримку й першочергове фінансування високотехнологічних і конкурентоспроможних галузей; авіа- й суднобудування, ракето- й танкобудування, важкого й сільського машинобудування, електроніки та приладобудування.

– На основі прогресивних технологій Україна досягне високих темпів розвитку вугільної промисловості, нафто- й газовидобутку – як бази своєї енергетичної незалежності.

– Буде скасований податок на додану вартість, а замість нього введений податок з обороту й диференційована ставка податку на прибуток, що створить сприятливі умови для розвитку малого та середнього бізнесу.

– Ми впровадимо держзамовлення на 50% продукції сільгоспвиробників. На підтримку сільгосппідприємств будуть виділятися кошти в обсязі не менш ніж 10% ВВП.

– Будуть встановлені пільгові, не вище 5% річних, кредити на реальну підтримку розвитку АПК.

– У зв'язку з посухою 2007 року виплату кредитів 2006 року, взятих сільгоспвиробниками в банках, буде перенесено на наступні роки. Останнім надаватимуться гарантовані державою кредити для майбутнього розвитку.

– Діятиме заборона на продаж землі іноземним громадянам, бізнес-структурам і спільним підприємствам за участі капіталу іноземних громадян або власникам понад 50%.

– Буде забезпечене неухильне дотримання конституційного права власності народу України на землю, її надра, повітря, ліси, водень та інші природні ресурси, що знаходяться в межах території України. Розв'язання екологічних проблем буде фінансуватися державою в першочерговому порядку.

Не допустимо розпродажу землі – збережемо державу!

СПРАВЕДЛИВІСТЬ У СОЦІАЛЬНІЙ СФЕРІ

- Заробив – одержуй вчасно зарплату та пенсію, не нижчі від прожиткового мінімуму.
- До 2010 року реальні доходи працюючих подвоються.
- Мінімальна зарплата в 2008 році становитиме 792 гривні.
- Частка заробітної плати у структурі собівартості продукції виросте до 60%.
- Мінімальна пенсія, соціальна допомога будуть не нижчими за 70% від середньої зарплати.
- Буде здійснюватися державна регуляція цін на основні продукти харчування, товари першої потреби, ліки, житло та послуги житлово-комунального господарства, а на їх підвищення у 2008 році буде проголошений мораторій.
- На освіту буде виділятися 10% коштів від ВВП, на науку – 3%.
- Будуть створені умови для забезпечення загальної зайнятості.
- Ми гарантуємо одержання молоддю першого робочого місця.
- Молодому населенню надаватимуться пільгові кредити на будівництво житла з наступним погашенням за рахунок держави 25% від їх розміру при народженні першої дитини, 50% – при народженні другої і 100% – третьої.
- Соціальні виплати при народженні другої та кожної наступної дитини збільшаться до 18,4 тис. гривень. Один із батьків, котрий виховав трьох і більше дітей, дістане право виходу на пенсію за 5 років до передбаченого нинішнім законодавством віку.
- У 2008 році студентські стипендії підвищаться втричі. Щомісячна стипендія студентів-сиріт становитиме 1200 гривень.
- Буде забезпечена безоплатна якісна медична допомога, збільшена оплата праці медпрацівників.
- Держава ліквідує дитячу безпритульність протягом трьох років.
- Буде розгорнута мережа доступних для кожної родини дитячих дошкільних і позашкільних установ, закладів безоплатного літнього відпочинку дітей, у тому числі на базі «Артеку» й «Молодої гвардії». На базі в даний час існуючих резиденцій президента України й державних дач діятимуть дитячі центри оздоровлення. У 2008 році втричі збільшиться державне фінансування дитячих і молодіжних організацій.
- Відновиться державне фінансування будівництва житла для незаможних громадян і пільговиків. На законодавчому рівні ми забезпечимо право на житло мешканців гуртожитків будь-яких форм власності.

– Буде створена широка система дотацій, субсидій та кредитів для будівництва індивідуального й кооперативного житла на доступних умовах.

– Держава у пріоритетному порядку фінансуватиме газифікацію, телефонізацію, будівництво житла для сільських лікарів і вчителів, будівництво й ремонт автомобільних доріг на селі.

– Буде заборонена передача у приватну власність курортних і заповідних територій.

– Упродовж 5 років громадянам повернуть їхні вкрадені державою грошові заощадження.

РЕАЛЬНО ЗАХИЩЕНІ ГРОМАДЯНСЬКІ ПРАВА

– Держава буде гарантувати реалізацію політичних прав громадян, права на працю, відпочинок, гідну зарплату й регульовані ціни, житло, гідну пенсію, безоплатну медичну допомогу й освіту та юридично відповідатиме за їх порушення.

– Будуть забезпечені соціально-економічні й мовно-культурні потреби людей усіх національностей, що проживають в Україні. У новій редакції Конституції, запропонованій комуністами, російській мові буде надано статус другої державної при реальному забезпеченні державного статусу української мови. Неухильно виконуватиметься Європейська хартія регіональних мов і мов меншостей.

– Основний Закон встановить інститут подвійного громадянства на підставі міжнародних угод.

– Буде посилена кримінальна відповідальність за корупцію.

– На вимогу громадян України та з метою посилення боротьби зі злочинністю комуністи внесуть на розгляд Верховної Ради законопроект про тимчасове повнення смертного покарання за навмисне вбивство.

– Буде гарантуватися свобода совісті й віросповідання. Держава захистить канонічне православ'я від націоналістичної експансії та законодавчо заборонить діяльність тоталітарних сект.

– Комуністи припинять фальсифікацію вітчизняної історії націоналістами, їхню наругу над святинями нашого народу, дискредитацію ними захисників Вітчизни, героїзацію зрадників і фашистів. Ми покладемо край злочинним спробам реабілітувати ОУН–УПА.

– Моральні й духовні цінності народу України будуть захищені, рішуче припинена пропаганда наживи, жорстокості, насильства, пияцтва та розбещеності.

ЗМІНА ЗОВНІШНЬОПОЛІТИЧНОГО КУРСУ В ІНТЕРЕСАХ НАРОДУ

– Нова редакція Конституції визначить позаблоковий, нейтральний статус України. Членству в НАТО – ні!

– Вхід у міжнародні політичні й економічні організації та участь у інтеграційних процесах буде здійснюватися лише в національних інтересах України, на вигідних для неї умовах і на підставі волевиявлення громадян на всеукраїнському референдумі.

– Будуть забезпечені оптимальні умови для розвитку взаємовигідного політичного й економічного співробітництва з Росією, Білоруссю, Казахстаном та іншими державами СНД.

– Україна ввійде до Єдиного економічного простору.

ВИКОНАННЯ НАШИХ ЗОБОВ'ЯЗАНЬ УСТАНОВИТИ В УКРАЇНІ СПРАВЕДЛИВУ ВЛАДУ ЗАБЕЗПЕЧАТЬ ТАКІ ПЕРШОЧЕРГОВІ ЗАХОДИ:

– Прийняття після всенародного обговорення нової редакції Конституції, проект якої розроблений Комуністичною партією України.

– Негайне проведення всеукраїнського референдуму щодо доцільності вступу країни в НАТО, недовіри Президентові В. Ющенку, надання російській мові статусу другої державної.

– Зміцнення Коаліції національної єдності. Сприяння концентрації зусиль на проведенні політики в інтересах трудящих і на реалізації передвиборних зобов'язань, спільних для всіх її учасників.

БУДІВНИЦТВО ЕФЕКТИВНОЇ ЕКОНОМІКИ Й ВИКОНАННЯ СВОЇХ ЗОБОВ'ЯЗАНЬ ПЕРЕД НАРОДОМ У СОЦІАЛЬНІЙ СФЕРІ здійснюватимемо за рахунок:

– різкого підвищення доходів державного бюджету за рахунок прибутку націоналізованих підприємств;

– уведення прогресивного податку на прибуток, податків на багатство й розкіш;

– ліквідації тіньових і корупційних фінансових схем, наведення порядку у використанні бюджетних коштів;

– введення та суворого дотримання державної монополії на видобуток нафти, газу, вугілля та інших корисних копалин, на виробництво і продаж спиртних напоїв і тютюнових виробів;

– скорочення не менш ніж на 700 млн гривень витрат державного бюджету у зв'язку з ліквідацією інституту президентства;

– зменшення на 50% витрат на утримання державного апарату. Скасування соціально несправедливих пільг для вищих чиновників.

Саме таким є комуністичний проект розвитку України. Комуністи знають, що та як потрібно робити. У нас досить досвіду й політичної свободи для того, щоб виконати свої зобов'язання. Компартія України звертається до широких верств нещадно експлуатованих і принижених трудовиків, до ветеранів і молоді, до всіх, кому не байдужа доля Вітчизни, доля свого народу, із закликом об'єднатися навколо комуністів, не допустити реваншу антинародних «помаранчевих» сил, докорінно змінити ситуацію, забезпечити кожному, хто чесно працював і працює, гідне життя.

Дата створення: 23.11.2007 р.

Голова фракції – Симоненко Петро Миколайович

Заступники голови фракції:

Мартинюк Адам Іванович,

Цибенко Петро Степанович

На парламентських виборах 30 вересня 2007 року Комуністичну партію України підтримав 1 257 291 виборець (5,39%). Таким чином, у Верховній Раді VI скликання партія сформувала фракцію у складі 27 народних депутатів.

(На парламентських виборах 26 березня 2006 року Комуністичну партію України підтримав 929 591 виборець (3,66%). У Верховній Раді V скликання партія сформувала фракцію у складі 21 народного депутата.

На виборах до ВР IV скликання, що відбулися 2002 року, партія набрала 19,98% голосів і отримала 59 місць у парламенті.

На виборах 1998 року, які відбувалися за змішаною системою, КПУ набрала 24,65% голосів і дістала 120 мандатів у ВР III скликання.

Партію зареєстровано 5 жовтня 1993 року. Першим секретарем ЦК КПУ було обрано Петра Симоненка, який залишається на цій посаді до сьогодні).

Склад фракції

Фракція КПУ VI скликання майже наполовину (44,4%), порівняно із попереднім скликанням, зазнала оновлення. Із 27 членів фракції вперше пройшли до парламенту дванадцять.

Посада/заняття на момент виборів	Народний депутат	Чиновник	Бізнес	Інше
Кількість	15	4	0	8
Відсотки	55,6	14,8	0	29,6

Гендерні особливості

У складі фракції КПУ – 5 жінок, що становить 18,5% від загального складу.

(У Раді попереднього скликання парламенту від КПУ пройшли 3 жінки, що становило 14,3%.

На виборах 2006 року у першій сотці виборчого списку КПУ знаходилося 15 жінок. На парламентських виборах-2007 кількість жінок у сотці КПУ зменшилась до 9. Проте, у Верховну Раду КПУ цього разу провела не трьох, а п'ятьох жінок. Причому, 3 із 5 до цього не працювали у Верховній Раді).

Стать	Жінки	Чоловіки
Кількість	5	22
Відсотки	18,5	81,5

Нові депутати-жінки КПУ

№ у списку	ПІБ	Місце роботи на час виборів	Участь у виборах
3	Марина Перестенко	Голова селянського (фермерського) господарства «Марс»	Раніше не брала участі в парламентських виборах
20	Світлана Шмельова	Головний редактор газети «Київський вісник»	Балотувалась до ВРУ V скликання від КПУ (№44 у списку)
26	Вікторія Дем'янчук	Перший секретар Кіровоградського обласного комітету Комуністичної партії України	Була кандидатом у народні депутати України від КПУ (№255 у списку) на виборах 2006 року

Жінки-депутати КПУ, що працювали у ВРУ V скликання

№ у списку	ПІБ	Посада в комітетах Верховної Ради V скликання
17	Катерина Самойлик	Голова Комітету Верховної Ради України з питань науки і освіти
19	Алла Александровська	Секретар Комітету Верховної Ради України з питань бюджету

Фактично всі жінки, яких КПУ провела до Верховної Ради VI скликання, обіймають високі керівні посади. Тобто гасло комуністів, висловлене в програмі партії – досягти «вирішальної участі в управлінні справами держави і суспільства ...жінок», – є певною мірою втіленим у лавах самої партії. Проте у передвиборчій програмі КПУ-2007 про гендерну рівність жодним словом не згадується.

Партійний склад фракції

25 із 27-ми членів фракції КПУ є представниками Комуністичної партії. Таким чином, кількість безпартійних у складі комуністів є найменшою серед інших фракцій парламенту – 7,4%.

Партійність	Безпартійні	Члени партій
Кількість	2	25
Відсотки	7,4	92,6

Віковий склад фракції

Розподіл за віковою ознакою виглядає таким чином: депутати віком від 50-ти до 60 років – 37%; понад 60 років – 14,8%. Таким чином, фракція КПУ є найбільш літньою серед інших фракцій парламенту.

Вік	до 30 років	30–40 років	40–50 років	50–60 років	за 60 років
Кількість	3	4	4	10	6
Відсотки	11,1	14,8	14,8	37	22,2

Територіальне представництво

Більшість членів фракції проживають у Києві (13). Також у фракції КПУ є вихідці із 12 областей України. Слід зазначити, що у складі фракції не представлена практично половина регіонів України – 48%.

Місце проживання на момент виборів	Київ	Регіони
Кількість	13	14
Відсотки	48,1	51,9

№ з/п	Представлені у фракції регіони	Кількість депутатів
1.	Київська область	13
2.	Донецька область	2
3.	АР Крим	2
4.	Вінницька область	1
5.	Дніпропетровська область	1

№ з/п	Представлені у фракції регіони	Кількість депутатів
6.	Житомирська область	1
7.	Запорізька область	1
8.	Кіровоградська область	1
9.	Луганська область	1
10.	Миколаївська область	1
11.	Полтавська область	1
12.	Харківська область	1
13.	Херсонська область	1
Не представлено у фракції 12 регіонів (48% від їх загальної кількості)		

(У ВРУ V скликання депутати – члени фракції – представляли лише 7 регіонів: Херсонську, Донецьку, Луганську, Дніпропетровську, Запорізьку, Харківську, Київську області та АРК Крим. 14 народних депутатів – членів фракції – представляли Київ).

Представництво в комітетах

У Верховній Раді України VI скликання представники фракції працювали у 26 парламентських комітетах із 27-ми.

Фракція КПУ не представлена лише в Комітеті з питань екологічної політики, природокористування та ліквідації наслідків Чорнобильської катастрофи.

(У Верховній Раді України V скликання представники фракції працювали у 21 парламентському комітеті із 26-ти. Крім того, Адам Мартинюк знову обійняв посаду віце-спікера Верховної Ради).

Посади в комітетах ВРУ VI скликання

У парламенті VI скликання двоє представників фракції очолюють комітети ВРУ та один – Спеціальну комісію з питань приватизації:

Калетнік Ігор Григорович – голова Комітету Верховної Ради України з питань боротьби з організованою злочинністю і корупцією,

Ткаченко Олександр Миколайович – голова Комітету Верховної Ради України з питань економічної політики,

Мармазов Євген Васильович – голова Спеціальної контрольної комісії Верховної Ради України з питань приватизації.

Троє членів фракції є заступниками та першими заступниками голів комітетів, шість головує у підкомітетах, а семеро обіймають посади секретарів.

(У парламенті V скликання троє представників фракції очолювали комітети ВРУ:

Грач Леонід Іванович – Комітет з питань прав людини, національних меншин і міжнаціональних відносин,

Самойлик Катерина Семенівна – Комітет з питань науки і освіти,

Цибенко Петро Степанович – Комітет у справах пенсіонерів, ветеранів та інвалідів.

Троє членів фракції були заступниками та першими заступниками голів комітетів, один головував в підкомітеті, а вісім обіймали посади секретарів).

Кількісне представництво КПУ в комітетах ВРУ VI скликання

№ з/п	Назва комітету	Голова	Заступник	Голова підкомітету	Секретар	Член комітету	Разом
1.	Комітет з питань правової політики					1	1
2.	Комітет з питань правосуддя					1	1
3.	Комітет з питань законодавчого забезпечення правоохоронної діяльності				1		1
4.	Комітет з питань боротьби з організованою злочинністю і корупцією	1					1
5.	Комітет з питань національної безпеки і оборони					1	1
6.	Комітет з питань прав людини, національних меншин і міжнаціональних відносин			1			1
7.	Комітет у закордонних справах				1		1
8.	Комітет з питань європейської інтеграції				1		1
9.	Комітет з питань Регламенту, депутатської етики та забезпечення діяльності ВРУ					1	1
10.	Комітет ВРУ з питань бюджету				1		1
11.	Комітет з питань фінансів і банківської діяльності					1	1
12.	Комітет з питань економічної політики	1					1
13.	Комітет з питань промислової і регуляторної політики та підприємництва		1				1

№ з/п	Назва комітету	Голова	Заступник	Голова підкомітету	Секретар	Член комітету	Разом
14.	Комітет з питань паливно-енергетичного комплексу, ядерної політики та ядерної безпеки					1	1
15.	Комітет з питань державного будівництва та місцевого самоврядування				1		1
16.	Комітет з питань транспорту і зв'язку					1	1
17.	Комітет з питань аграрної політики та земельних відносин			1			1
18.	Комітет з питань екологічної політики, природокористування та ліквідації наслідків Чорнобильської катастрофи						
19.	Комітет з питань науки і освіти				1		1
20.	Комітет з питань охорони здоров'я			1			1
21.	Комітет з питань культури і духовності				1		1
22.	Комітет з питань сім'ї, молодіжної політики, спорту та туризму				1		1
23.	Комітет з питань свободи слова та інформації		1				1
24.	Комітет з питань соціальної політики та праці			1			1
25.	Комітет у справах пенсіонерів, ветеранів та інвалідів		1	1			1
26.	Комітет з питань будівництва, містобудування і житлово-комунального господарства та регіональної політики					1	1
27.	Комітет з питань податкової та митної політики			1			1
28.	Спеціальна контрольна комісія ВРУ з питань приватизації	1					1

Розподіл депутатів фракції КПУ у комітетах Верховної Ради:

Комітет з питань аграрної політики та земельних відносин

член Комітету – ТИМОШЕНКО Микола Михайлович

Комітет з питань боротьби з організованою злочинністю і корупцією

голова Комітету – КАЛЕТНИК Ігор Григорович

Комітет з питань будівництва, містобудування і житлово-комунального господарства та регіональної політики

член Комітету – ВОЛИНЕЦЬ Євген Валерійович

Комітет з питань бюджету

секретар Комітету – АЛЕКСАНДРОВСЬКА Алла Олександрівна

Комітет з питань державного будівництва та місцевого самоврядування

секретар Комітету – ГОРДІЄНКО Сергій Володимирович

Комітет з питань економічної політики

голова Комітету – ТКАЧЕНКО Олександр Миколайович

Комітет з питань європейської інтеграції

секретар Комітету – КІЛІНКАРОВ Спірідон Павлович

Комітет з питань законодавчого забезпечення правоохоронної діяльності

секретар Комітету – БЕВЗ Валерій Ананійович

Комітет у закордонних справах

секретар Комітету – АЛЕКСЄЄВ Ігор Вікторович

Комітет з питань культури і духовності

секретар Комітету – ДЕМ'ЯНЧУК Вікторія Олександрівна

Комітет з питань науки і освіти

секретар Комітету – САМОЙЛИК Катерина Семенівна

Комітет з питань національної безпеки і оборони

член Комітету – МАТВЄЄВ Валентин Григорович

Комітет з питань охорони здоров'я

член Комітету – ГАЙДАЄВ Юрій Олександрович

Комітет з питань паливно-енергетичного комплексу, ядерної політики та ядерної безпеки

член Комітету – МАРМАЗОВ Євген Васильович

Комітет у справах пенсіонерів, ветеранів та інвалідів

перший заступник голови Комітету – ЦИБЕНКО Петро Степанович

член Комітету – ГЕРАСИМОВ Іван Олександрович

Комітет з питань податкової та митної політики

член Комітету – ПЕРЕСТЕНКО Марина Володимирівна

Комітет з питань прав людини, національних меншин і міжнаціональних відносин

член Комітету – ХРАПОВ Сергій Анатолійович

Комітет з питань правової політики

член Комітету – СИМОНЕНКО Петро Миколайович

Комітет з питань правосуддя

член Комітету – ГРАЧ Леонід Іванович

Комітет з питань промислової і регуляторної політики та підприємництва

перший заступник голови Комітету – КРАВЧЕНКО Микола Васильович

**Комітет з питань Регламенту, депутатської етики та забезпечення діяльності
Верховної Ради України**

член Комітету – МАРТИНЮК Адам Іванович

Комітет з питань свободи слова та інформації

Заступник голови Комітету - ГОЛУБ Олександр Володимирович.

Комітет з питань сім'ї, молодіжної політики, спорту та туризму

секретар Комітету – НАЙДЬОНОВ Андрій Михайлович

Комітет з питань соціальної політики та праці

член Комітету – ШМЕЛЬОВА Світлана Олександрівна

Комітет з питань транспорту і зв'язку

член Комітету – БАБУРІН Олексій Васильович

Комітет з питань фінансів і банківської діяльності

член Комітету – МАТВЄЄВ Володимир Йосипович

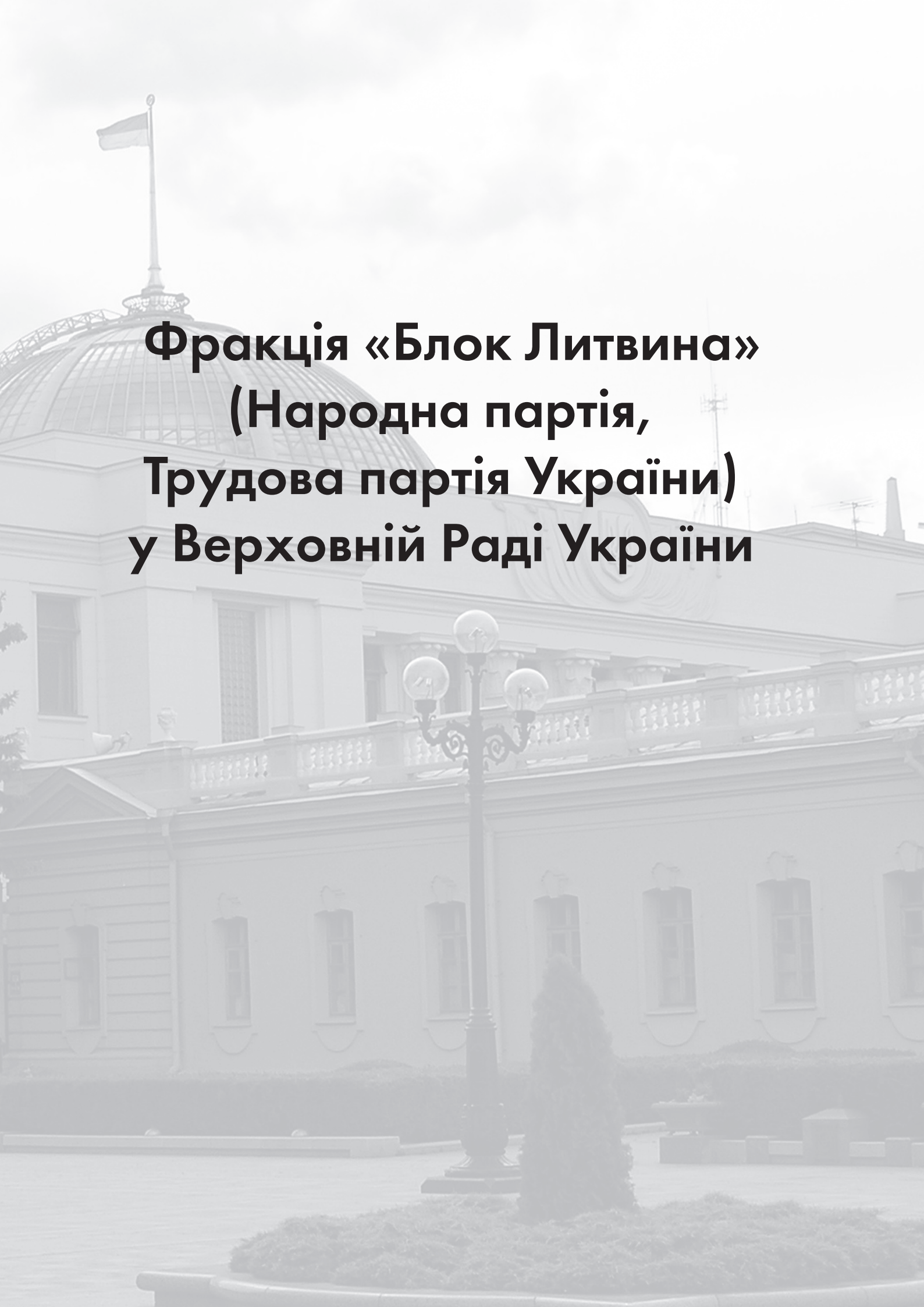
Спеціальна контрольна комісія Верховної Ради України з питань приватизації

голова Комісії – МАРМАЗОВ Євген Васильович

секретар Комісії – АЛЕКСАНДРОВСЬКА Алла Олександрівна

**Фракція «Блок Литвина»
(Народна партія,
Трудова партія України)
у Верховній Раді України**

Передвиборча програма Від безладдя до справедливості!

Український народ пограбований і принижений. Бідність – будні для більшості людей. Нинішня влада фактично є декорацією для олігархів, а не владою, що уособлює свободу народу. Україна розколота й деградує.

Блок Литвина йде на вибори, щоб змінити цю владу, перебороти бідність і відновити соціальну справедливість, забезпечити особисту свободу кожному та національний престиж держави. Користь для людини повинна стати єдиним мірилом ефективності політики країни.

Наші ключові завдання в соціальній та економічній сферах:

- формування ефективною та справедливою економіки на інноваційних засадах і забезпечення на цій основі гідного рівня життя людей; втілення народозбеігаючої програми соціально-економічного розвитку;
- встановлення соціального стандарту споживання, що включатиме придбання житла, розумну вартість комунальних послуг, освіти, лікування, харчування;
- заборона продажу рентабельних державних підприємств;
- впровадження погодинної оплати праці, котра вже в 2008 році може становити 25 гривень за годину зі збереженням 40-годинного робочого тижня;
- доведення частки оплати праці у виробничій сфері з 8% до 30% від собівартості продукції;
- вироблення й реалізація реального механізму повернення втрачених заощаджень, у тому числі через участь громадян у приватизації ліквідних підприємств, надання їм землі, забезпечення лікування та навчання за рахунок бюджету;
- виконання зобов'язань держави перед власниками приватизаційних документів (ваучерних сертифікатів);
- встановлення справедливих тарифів на комунальні послуги на основі їх якості, стану житла, платоспроможності його власників;
- невідкладне розгортання на державному рівні комплексу заходів, спрямованих проти алкоголізму та наркоманії;
- заборона реклами алкогольних і тютюнових виробів, переривання телевізійних програм рекламними блоками;
- реальний ріст зарплат учителів, лікарів, працівників сфери культури до рівня середньої в економічних галузях; підвищення престижності праці в науковій сфері;

-
- надання працівникам установ культури, вчителям і лікарям статусу держслужбовців та додаткового окладу до щорічної відпустки на лікування;
  - облік суми заборгованості (відповідно до ст. 57 Закону про освіту) при визначенні розміру пенсій працівникам установ освіти;
  - повне забезпечення безкоштовними ліками інвалідів і дітей; жорсткий державний контроль за цінами на ліки;
  - впровадження державної програми будівництва соціального житла в обсягах, що можуть реально задовольнити потреби соціально не захищених громадян;
  - вирівнювання економічного розвитку регіонів з акцентом на пріоритетність малих і середніх міст;
  - зміцнення матеріально-фінансової бази малих міст і селищ за рахунок розширення бази оподаткування землі, введення податку на нерухомість і встановлення більш справедливого податку на прибуток;
  - передача у власність територіальних громад об'єктів комунальної власності, котрі перебувають у обласному підпорядкуванні, зокрема: водоканалів, газових мереж, електромереж, теплоцентралей;
  - реформування міжбюджетних відносин: 60% податків залишається на місцях, 40% іде в центр;
  - установа прямих міжбюджетних фінансових відносин із державним бюджетом міст районного значення та селищ – районних центрів;
  - сприяння розвитку малого й середнього бізнесу: зменшення податкового навантаження, спрощення процедури одержання мікрокредитів; створення державної системи підтримки починаючих підприємців, їх правовий захист;
  - здійснення комплексної реформи податкової системи, з передбаченням, зокрема, ліквідації податку на додану вартість; введення прогресивної системи оподаткування, за якої багаті платитимуть до 70%, а соціально не захищені прошарки населення будуть звільнятися від сплати податків;
  - створення Фонду майбутнього, з якого на персональний рахунок немовлят буде нараховуватися 25 тисяч гривень із наступним нарахуванням відсотків та індексацією по досягненні 18-річного віку;
  - формування цілісного соціального пакета підтримки молоді:
    - а) надання молодим родинам безпроцентних кредитів на житло; при народженні першої дитини – погашення 25% кредиту, другої – 50%, третьої – повне погашення кредиту;

б) реального виконання конституційної норми щодо злочинності та безкоштовності вищої освіти: платною може бути лише друга вища освіта;

в) збільшення розміру стипендій до рівня середньої заробітної плати; відмінникам навчання – стипендія в подвійному розмірі;

г) введення 20-процентної квоти для роботи молоді в усіх державних установах та органах влади;

ґ) впровадження гнучкого режиму праці й неповної зайнятості (за бажанням) для жінок – матерів; подолання дискримінації жінок у всіх сферах життя; приділення особливої уваги працевлаштуванню безробітних людей передпенсійного віку; правовий захист людей найманої праці;

д) підвищення пенсій із доведенням упродовж наступних трьох років їх розміру до 80% від середньої заробітної плати в економіці;

е) забезпечення реальної соціальної, професійної та трудової реабілітації інвалідів I, II, III груп, удосконалення нормативно-правової бази в цьому питанні, що має забезпечити 100-процентне працевлаштування тих інвалідів, які мають бажання працювати;

є) безумовне виконання передбачених законодавством України соціальних гарантій військовослужбовцям, військовим пенсіонерам і членам їхніх родин; недопущення закриття військових госпіталів.

На селі й у сфері екології:

– недопущення продажу земель сільськогосподарського призначення;

– притягнення до кримінальної відповідальності тих, хто займається земельним шахрайством і обдурюванням селян;

– внесення змін до Земельного кодексу України з наданням повноважень міським, селищним радам з управління землями в межах території ради, чим затвердити пріоритет місцевого самоврядування;

– зниження єдиного земельного податку, скасування інших платежів і поборів із селян;

– введення державної реєстрації всіх орендарів земельних паїв і суворий контроль за розрахунками із селянами – орендодавцями;

– державна підтримка сільських товаровиробників, легкий і зрозумілий вихід на закордонні ринки;

– пільгове кредитування технічного переобладнання тих господарств, що використовують земельний пай за прямим призначенням;

– створення Фонду підтримки села для відродження й розвитку його інфраструктури;

– забезпечення села паливом із вітчизняних нафтопродуктів; установлення пільгових тарифів на електроенергію для селян;

– звільнення новоутворених сільських підприємств від податків терміном на п'ять років;

– надання молодим фахівцям безпроцентної позики, якщо вони збираються працювати на селі;

– складання карт екологічної ситуації з визначенням бюджетних витрат на оздоровлення регіонів; відшкодування підприємствами й організаціями завданого ними екологічного збитку;

– забезпечення європейських стандартів контролю за станом повітря, якістю питної води; впровадження системи надійної утилізації відходів;

– збільшення площі земель природно-заповідного фонду, приведення до екологічно чистого стану всіх об'єктів індустрії відпочинку й тих, котрі мають історико-культурне значення;

– повна заборона ввезення до України генетично модифікованих продуктів харчування;

– недопущення ліквідації статусу громадян, що живуть у 3-й та 4-й чорнобильських зонах.

У політичній і культурній сферах:

– повернення до мажоритарної системи виборів у Верховну Раду й місцеві органи влади; впровадження механізму звітності народних депутатів та їх відкликання; скасування депутатської недоторканності й ліквідація всіх депутатських привілеїв;

– скорочення вдвічі державного апарату управління та витрат на його утримання з посиленням повноважень органів місцевого самоврядування; зменшення складу Кабінету Міністрів України;

– прирівнювання корупції до державної зради; впровадження обов'язкового декларування доходів і витрат не тільки держслужбовцями, а й членами їхніх родин, усіма особами, що розпоряджаються їхнім майном;

– позбавлення пенсійного забезпечення тих держслужбовців, котрі були притягнуті до відповідальності за хабарництво, зловживання службовим становищем;

– обов'язкова конфіскація незаконно придбаного майна як у держслужбовців, так і в їхніх найближчих родичів;

– скасування умовних термінів та амністії для засуджених за корупцію;

-
- проведення зовнішньої політики виключно на основі національних інтересів і активного нейтралітету; питання вступу України в міжнародні організації повинне вирішуватися лише за результатами всеукраїнських референдумів;
  - відродження й затвердження високої духовності та моралі на основі християнських цінностей;
  - врегулювання мовної ситуації в Україні;
  - здійснення реальних заходів для утвердження української нації як співдружності вільних громадян – незалежно від їхнього походження, мови, віросповідання й політичних переконань.

Дата створення: 23.11.2007 р.

Голова депутатської фракції –
Шаров Ігор Федорович

Заступник голови фракції –
Зарубінський Олег Олександрович

На парламентських виборах 30 вересня 2007 року Блок Володимира Литвина підтримали 924 538 виборців (3,96%). Таким чином, у Верховній Раді VI скликання блок сформував фракцію у складі 20 народних депутатів.

(На парламентських виборах 26 березня 2006 року Блок «Ми», очолюваний Володимиром Литвином, не пройшов до парламенту. Блок зареєстровано 3 серпня 2007 року. Головою обрано Володимира Литвина. До складу блоку увійшли Народна і Трудова партії).

Склад фракції

Фракція блоку Литвина не була представлена у ВРУ V скликання. Більшість її членів – державні службовці та представники бізнесу (55%).

Посада/заняття на момент виборів	Народний депутат	Чиновник	Бізнес	Інше
Кількість	0	4	7	9
Відсотки	0	20	35	45

Гендерні особливості

10% складу фракції Блоку Литвина – жінки. До №16 у списку блоку Ірини Білоусової (на час обрання – доцент кафедри бухгалтерського обліку і контролю Житомирського державного технологічного університету) долучилася Катерина Ващук (21-е місце у списку блоку, народний депутат України II, III та IV скликань).

Блок Литвина – єдина політична сила в шостому парламенті, яка безпосередньо згадує у своїй програмі про гендерну рівність: «...подолання дискримінації щодо жінок у всіх сферах життя.., забезпечення реального захисту жінок від фізичного та морального знуцання на роботі та в сім'ї, посилення карної відповідальності щодо зазначених злочинів...». Проте за час роботи I сесії Верховної

Ради VI скликання члени фракції не подали жодної законодавчої ініціативи, яка підкріплювала б наведене вище програмне положення.

Стать	Жінки	Чоловіки
Кількість	2	18
Відсотки	10	90

Партійний склад фракції

Фракція блоку Литвина – єдина політична сила у ВРУ, яка на 100% укомплектована представниками політичних партій членів Блоку Литвина.

Партійність	Безпартійні	Члени партій
Кількість	0	20
Відсотки	0	100

Віковий склад

Фракція блоку Литвина наполовину складається із представників вікової категорії 50–60 років.

Вік	до 30 років	30–40 років	40–50 років	50–60 років	за 60 років
Кількість	0	2	7	10	1
Відсотки	0	10	35	50	5

Територіальне представництво

Місце проживання на момент виборів	Київ	Регіони
Кількість	13	7
Відсотки	65	35

№ з/п	Представлені у фракції регіони	Кількість депутатів
1.	Київ та Київська область	13
2.	Житомирська область	1
3.	Запорізька область	1

№ з/п	Представлені у фракції регіони	Кількість депутатів
4.	АР Крим	1
5.	Кіровоградська область	1
6.	Миколаївська область	1
7.	Одеська область	1
8.	Черкаська область	1
Не представлено у фракції 17 регіонів (68% від їх загальної кількості)		

Представництво в комітетах

У Верховній Раді України VI скликання представники фракції працювали в 16-ти парламентських комітетах із 27-ми.

Фракція Блоку Литвина не представлена в таких комітетах:

- Комітеті з питань законодавчого забезпечення правоохоронної діяльності,
- Комітеті з питань боротьби з організованою злочинністю і корупцією,
- Комітеті у закордонних справах,
- Комітеті з питань європейської інтеграції,
- Комітеті з питань промислової і регуляторної політики та підприємництва,
- Комітеті з питань культури і духовності,
- Комітеті з питань сім'ї, молодіжної політики, спорту та туризму,
- Комітеті з питань свободи слова та інформації,
- Комітеті з питань соціальної політики та праці,
- Комітеті з питань науки і освіти,
- Комітет з питань ПЕК, ядерної політики та ядерної безпеки,
- Комітеті з питань правової політики.

Посади в комітетах ВРУ VI скликання

У парламенті VI скликання двоє представників фракції очолюють комітети ВРУ:

Деркач Микола Іванович – голова Комітету Верховної Ради України з питань бюджету;

Зарубінський Олег Олександрович – голова Комітету Верховної Ради України з питань прав людини, національних меншин і міжнаціональних відносин.

Дев'ять членів фракції є заступниками та першими заступниками голів комітетів, один обіймає посаду секретаря.

(У парламенті IV скликання голова фракції Володимир Литвин обіймав посаду спікера Верховної Ради України).

Кількісне представництво Блоку Литвина в комітетах ВРУ VI скликання

№ з/п	Назва комітету	Голова	Заступник	Голова підкомітету	Секретар	Член комітету	Разом
1.	Комітет з питань правової політики						
2.	Комітет з питань правосуддя					1	1
3.	Комітет з питань законодавчого забезпечення правоохоронної діяльності						
4.	Комітет з питань боротьби з організованою злочинністю і корупцією						
5.	Комітет з питань національної безпеки і оборони		1				1
6.	Комітет з питань прав людини, національних меншин і міжнаціональних відносин	1					1
7.	Комітет у закордонних справах						
8.	Комітет з питань європейської інтеграції						
9.	Комітет з питань Регламенту, депутатської етики та забезпечення діяльності ВРУ		1				1
10.	Комітет ВРУ з питань бюджету	1				1	2
11.	Комітет з питань фінансів і банківської діяльності		1				1
12.	Комітет з питань економічної політики		1				1
13.	Комітет з питань промислової і регуляторної політики та підприємництва						
14.	Комітет з питань паливно-енергетичного комплексу, ядерної політики та ядерної безпеки						
15.	Комітет з питань державного будівництва та місцевого самоврядування		1				1
16.	Комітет з питань транспорту і зв'язку					1	1
17.	Комітет з питань аграрної політики та земельних відносин		1			1	2

№ з/п	Назва комітету	Голова	Заступник	Голова підкомітету	Секретар	Член комітету	Разом
18.	Комітет з питань екологічної політики, природо-користування та ліквідації наслідків Чорнобильської катастрофи		1			1	2
19.	Комітет з питань науки і освіти						
20.	Комітет з питань охорони здоров'я					1	1
21.	Комітет з питань культури і духовності						
22.	Комітет з питань сім'ї, молодіжної політики, спорту та туризму						
23.	Комітет з питань свободи слова та інформації						
24.	Комітет з питань соціальної політики та праці						
25.	Комітет у справах пенсіонерів, ветеранів та інвалідів		1				1
26.	Комітет з питань будівництва, містобудування і житлово-комунального господарства та регіональної політики		1			1	2
27.	Комітет з питань податкової та митної політики				1		1
28.	Спеціальна контрольна комісія ВРУ з питань приватизації					1	1

Розподіл депутатів фракції Блоку Литвина у комітетах Верховної Ради:

Комітет з питань аграрної політики та земельних відносин
ШМІДТ Микола Олегович.

Комітет з питань будівництва, містобудування і житлово-комунального господарства та регіональної політики
 заступник голови комітету – **БАРАНОВ Валерій Олексійович,**
 член комітету – **ГРИВКОВСЬКИЙ Вадим Олександрович.**

Комітет з питань бюджету
 голова комітету – **ДЕРКАЧ Микола Іванович,**
 член комітету – **ШПАК Василь Федорович.**

Комітет з питань державного будівництва та місцевого самоврядування
 заступник голови комітету – **СІНЧЕНКО Віктор Миколайович.**

Комітет з питань екологічної політики, природокористування та ліквідації наслідків Чорнобильської катастрофи

перший заступник голови комітету – **ШЕРШУН Микола Харитонович**,
член комітету – **ГОЛОВЧЕНКО Ігор Борисович**.

Комітет з питань економічної політики

заступник голови комітету – **БЕЛОУСОВА Ірина Анатоліївна**.

Комітет з питань національної безпеки і оборони

перший заступник голови комітету – **ГРИНЕВЕЦЬКИЙ Сергій Рафаїлович**.

Комітет у справах пенсіонерів, ветеранів та інвалідів

заступник голови комітету – **ГЕРАСИМЧУК Володимир Володимирович**.

Комітет з питань податкової та митної політики

секретар комітету – **ВАЩУК Катерина Тимофіївна**.

Комітет з питань прав людини, національних меншин і міжнаціональних відносин

голова комітету – **ЗАРУБІНСЬКИЙ Олег Олександрович**.

Комітет з питань правосуддя

член Комітету – **РУДЧЕНКО Микола Миколайович**.

Комітет з питань Регламенту, депутатської етики та забезпечення діяльності Верховної Ради України

заступник голови комітету – **ЛИТВИН Юрій Олексійович**.

Комітет з питань фінансів і банківської діяльності

заступник голови комітету – **ПАВЛЕНКО Сергій Григорович**.

Комітет з питань транспорту і зв'язку

член комітету – **ПОЛІЩУК Олег Вікторович**

Комітет з питань охорони здоров'я

член комітету – **ШАРОВ Ігор Федорович**

Спеціальна контрольна комісія Верховної Ради України з питань приватизації
члени комісії: **ПАВЛЕНКО Сергій Григорович**.

ДЕЖАВІЮ: ПРИМАРА РОЗПУСКУ ПАРЛАМЕНТУ, АБО ЯК ОДИН З'ЇЗД МОЖЕ ВПЛИНУТИ НА ПОДАЛЬШУ ДОЛЮ ВЕРХОВНОЇ РАДИ

Андрій Качор

На VII з'їзді партії «Народний Союз «Наша Україна», окрім резолюції про зміну назви на політичну партію «Наша Україна», були ухвалені рішення, що можуть стати відправною точкою в новій епопеї стосовно дострокового припинення повноважень чинної Верховної Ради. Делегати з'їзду, який вже встигли охрестити скандальним, затвердили новий склад президії партії і, що найважливіше, зобов'язали народних депутатів-членів «Нашої України» вийти з коаліції протягом кількох наступних днів. Здійснення такого кроку фактично означає розвал парламентської більшості і необхідність створення нової коаліції. Проте з ким і в якому форматі?

За останні місяці у вищому законодавчому органі держави, здається, остаточно пересварилися всі фракції і не залишили шансів потенційним союзникам почати об'єднавчий процес. Гучний провал перемовин між Блоком Юлії Тимошенко та Партією регіонів про створення широкого формату коаліції з конституційною більшістю голосів, котра дозволила б взяти під контроль всі владні процеси в країні, поставив політичних експертів у складне становище щодо прогнозування подальшого розвитку ситуації в парламенті. Зрозуміло, що про союз між Блоком Юлії Тимошенко і Партією регіонів уже не йдеться. Так само, як і не йдеться про об'єднання білосердечних з помаранчевими, адже протистояння між цими двома політичними силами ще завзятіше, ніж у першому варіанті. Дрібніші ж фракції у передчутті майбутніх парламентських виборів поки намагаються дистанціюватись від масштабних об'єднавчих процесів.

Об'єднання з Блоком Юлії Тимошенко, зокрема в часи економічної кризи, може відчутно знизити рейтинг потенційного союзника. Для «Блоку Литвина» чи Комуністичної партії, відсоткова підтримка в суспільстві яких перебуває на рівні не набагато вищому трипроцентного бар'єра, такий союз може коштувати проходження у Верховну Раду наступного скликання. Ставки надто високі, відповідно ризикувати статусом парламентської партії абсурдно.

Варіант об'єднання Партії регіонів, наприклад, з «Нашою Україною – Народною самообороною» виглядає незбутнім. За деякими даними, президентська партія наразі не долає прохідний бар'єр до парламенту, а об'єднання з біло-блакитними може знищити й ці дрібні відсотки підтримки електорату. Водночас у країні вже на

повний хід створюються виборчі штаби під президентські вибори. Тож гіпотетична коаліція вже навряд чи утворюватиметься під гаслом про об'єднання країни, а з огляду на майбутню президентську кампанію будь-який кандидат, якого вирішить підтримати НУНС, від такої «підтримки» лише програє.

Інші ж варіанти коаліції (Партія регіонів, «Блок Литвина», Комуністична партія або «Наша Україна – Народна самооборона», «Блок Литвина», Комуністична партія) виглядають настільки малоймовірними, що політологи їх навіть не беруться розглядати. Шанси на створення нового формату коаліції (в разі виходу депутатів від НУНС) виглядають надто мізерними. Тож на порядку денному знову стає питання про дострокове припинення повноважень Верховної Ради.

Кому вигідний розпуск парламенту?

Рішення з'їзду «Нашої України» про відкликання своїх депутатів з коаліції навряд чи було б прийнято без погодження Віктора Ющенка. В цьому випадку інтереси «Нашої України» і Президента, очевидно, збігаються. За теперішньої політичної ситуації «Нашій Україні» ловити нічого – рейтинг впевнено падає, міністерські крісла партія втрачає одне за одним, а інших можливостей, окрім дочасних парламентських виборів, наразі практично немає. Розпуск Верховної Ради за ініціативи «Нашої України» дав би їм в руки передвиборчий козир, адже це вони б зупинили діяльність антинародного парламенту, підконтрольного олігархічним кланам, який був за крок від створення неприродної коаліції, а отож – державного перевороту та повної узурпації влади. Такі тези, радше, буде виголошувати і Віктор Ющенко під час президентських перегонів, адже він заявив про свій намір повторно боротись за головне крісло країни. Обопільна підтримка Віктора Ющенка і «Нашої України» на можливих дострокових виборах у парламент та відповідно президентських перегонах виглядає природною.

Партія регіонів також не проти дострокових парламентських виборів. У останніх виступах Віктор Янукович зазначав, що підстав для розпуску парламенту сьогодні предосить. Така публічна позиція не дивна, адже представники Партії регіонів наблизяться до можливих виборів з найкращими стартовими даними. Опозиційна ніша, яку наразі займає Партія регіонів, на тлі економічної кризи і провальних кроків уряду найвигідніша. За даними більшості останніх соціологічних досліджень, рейтинг Партії регіонів хоч і не зростає, проте залишається найвищим з-поміж усіх інших політичних фігурантів. До того ж ефектний «кидок» Віктором Януковичем Юлії Тимошенко у процесі переговорів про створення широкої коаліції зможе стати додатковим стимулом для активізації їхнього електорату.

А от для Блоку Юлії Тимошенко розпуск парламенту може стати катастрофою. Рейтинг БЮТ, порівняно з іншими політичними гравцями, стрімко знижується (в динаміці падіння зазначений блок може позмагатись хіба що з «Нашою Україною») і, вочевидь, це не край. Цьому сприяє як економічна криза, котру уряд Юлії Тимошенко намагається безуспішно подолати, так і вже згадуваний провал пе-

---

реговорів про об'єднання з Партією регіонів. У процесі перемовин вже було ясно, що як би вони не закінчились, Блок Юлії Тимошенко втратить значну частину своїх прихильників, особливо в західних областях. Як результат широка коаліція створена не була і нічого, крім втрат, Блок Юлії Тимошенко не отримав. Ще один потужний удар, який може вплинути на пристойний результат блоку у виборах, - це імовірне банкрутство НАК «Нафтогаз» і непередбачувані з цим для країни наслідки. У разі розпуску парламенту і призначення дострокових виборів (якщо такі відбудуться до виборів президентських) Юлія Володимирівна навряд чи знову зможе сформувати свій уряд. Тож до президентських перегонів вона наблизиться з дуже збіднілим адмінресурсом. Якщо взяти до уваги ще й інформаційну війну, яку главі уряду оголосили кілька центральних телеканалів, то ситуація в лавах білосердечних виглядає незавидною.

Зниження рейтингу переважної більшості парламентських партій може стати на руку партіям непарламентським. Перша зі списку таких політичних сил, котра спадає на думку, - гіпотетична партія чи блок Арсенія Яценюка. За деякими даними, віртуальна політсила вже сьогодні входить у трійку лідерів за електоральними симпатіями. Зрозуміло, що з офіційним стартом кампанії «Фронту змін» відсоток підтримки сили колишнього спікера лише збільшиться. Потоптатись по полю протестного електорату разом з Арсенієм Петровичем також зможуть імовірні партії Анатолія Гриценка та Йосипа Вінського, якщо обидві будуть створені. Не виключено, що з огляду на сприятливу політичну кон'юнктуру в боротьбу за голоси тих, хто поки не визначився або має намір голосувати проти всіх, зможуть включитись традиційні праворадикальні та ліворадикальні політичні сили, зокрема Прогресивна соціалістична партія України та ВО «Свобода», яка вже сьогодні, за окремими дослідженнями, має підтримку в суспільстві на рівні 3% бар'єра.

Так чи інакше старт можливої парламентської кампанії може збігтись у часі з офіційним початком президентських перегонів. З огляду на це цьогорічна передвиборча кампанія обіцяє стати однією з найжорсткіших за останні роки. Українців же чекає тривалий і надміру конфліктний передвиборчий марафон зразка 2009-2010 років, котрий може кардинально вплинути на подальший розвиток України.

ПЕРШІ ТЕХНОЛОГІЧНІ СУТИЧКИ МАЙБУТНЬОЇ ВИБОРЧОЇ КАМПАНІЇ

Андрій Качор

Останні події в українському парламенті недвозначно свідчать про те, що перехід від підготовчого періоду до повномасштабної виборчої кампанії фактично відбувся. Етап попередньої роботи з електоратом та дослідження політичного ґрунту майже закінчився. Головні політичні гравці розпочали масований наступ один на одного, в тому числі в стінах парламенту, поступово застосовуючи «важку артилерію».

Формальним початком сутичок стало визначення Верховною Радою точної дати проведення президентських виборів та скорочення періоду президентської кампанії зі 120-ти до 90-а днів. Щойно увімкнулося зелене світло, як парламентарі активізувалися.

Партія регіонів потужно почала розігрувати карту розкомплектованості уряду під головуванням Юлії Тимошенко. Основними мішенями було обрано міністра освіти Івана Вакарчука, котрого вирішили звинуватити в націоналізмі, та міністра внутрішніх справ Юрія Луценка, якому інкримінували алкоголізм. Депутатів від Партії регіонів не обходило, чи доведена вина головного міліціонера щодо зловживання алкоголем. Так само біло-блакитні не пояснили, в чому ж саме проявляється націоналізм Івана Вакарчука. Головне, що вдалось досягнути створення ефектної картинки на камеру. До того ж з'явилась ще одна причина для блокування парламентської трибуни.

Інша причина, яка спонукала депутатів фракції Партії регіонів блокувати діяльність парламенту, це вимога щодо збільшення прожиткового мінімуму. Для них такі вимоги в непростій політичній та економічній ситуації - безпрограшний хід з точки зору завоювання політичних симпатій. Безапеляційно оголосивши з трибуни про те, що гроші в державі є (виділені 10 мільярдів для «Євро-2012»), Віктор Янукович поставив Юлію Тимошенко в позицію того, хто змушений виправдовуватись. Втім глава уряду відразу пішла в контратаку. За задумом Блоку Юлії Тимошенко, рівнозначним ударом, котрий мав би якщо не нейтралізувати, то хоча б інформаційно приглушити стремління Партії регіонів начебто допомогти народу, стала ініціатива вкотре спробувати скасувати депутатську недоторканність. Момент для цього було обрано більш, ніж вдало: прагнення БЮТ зрівняти всіх у правах було подано на тлі справи Віктора Лозинського.

Депутат від Блоку Юлії Тимошенко, котрий проходить у справі вбивства на Кіровоградщині, сьогодні виконує роль розмінної монети в передвиборчих парламентських іграх. Внаслідок викриття Лозинського і передачі його на поталу Генпрокуратурі та «справедливому народному суду» Блок Юлії Тимошенко може створити собі імідж політичної сили, що прагне очистити лави найвищо-

го рівня. Тому БЮТ виступає за скасування депутатської недоторканності не лише на словах, а й на ділі – приносячи в жертву свого соратника. Цікаво, як у подальшому розвиватиметься історія з колишнім представником БЮТ Віктором Лозинським. Адже загальмувати справу без широкого розголосу в пресі Блоку Юлії Тимошенко навряд чи вдасться, особливо враховуючи «роботу на знищення», котру проводить проти Юлії Тимошенко телеканал «Інтер».

Якщо ж БЮТ справді вирішив викрити Віктора Лозинського і використати при цьому безпрецедентну для українського політикуму передвиборчу технологію, то йому (блоку) доведеться форсувати розслідування справи у правильному напрямі, щоб офіційне обвинувачення, а в ідеалі вирок суду, прозвучав у часових межах передвиборчої кампанії. Такий варіант для Блоку Юлії Тимошенко виглядає вигідним з усіх, крім корпоративного, боків. Факт, що в Україні вперше в історії кинуті за ґрати «недоторканного», викличе грандіозний резонанс, і за рішення про зняття імунітету з Лозинського доведеться голосувати навіть депутатам від Партії регіонів. У протилежному разі доступно пояснити виборцям, чому партія захищає від суду «депутата-вбивцю» буде дуже нелегко. Вочевидь, за такого розвитку подій біло-блакитним доведеться добровільно дати в руки Юлії Тимошенко потужний передвиборчий козир.

Сплутати карти Блоку Юлії Тимошенко на перших етапах під силу хіба що Генеральній прокуратурі, адже непідконтрольний Юлії Тимошенко Генеральний прокурор зможе штучно затягувати слідство. Особливо ефектним кроком прокурора можуть стати всі необхідні команди щодо Лозинського відразу після виборів.

На тлі глобальних з'ясування стосунків між Блоком Юлії Тимошенко та Партією регіонів справи інших фракцій виглядають не найкращим чином. Особливо важка ситуація в лавах помаранчевих сил. І без того підкошена внутрішніми корпоративними конфліктами «Наша Україна» отримала звинувачення від депутатів Партії регіонів у невиконанні домовленостей стосовно голосування за внесений ними законопроект щодо збільшення прожиткового мінімуму. Втім президентська фракція має у своєму розпорядженні потужний важіль, який може змусити Президента поставити руба питання про дострокове припинення повноважень Верховної Ради й ініціювати проведення позачергових парламентських виборів. Спробувати реалізувати такий сценарій «Наша Україна» зможе, якщо виконає вимогу однопартійців відізвати з коаліції своїх депутатів і таким чином розвалити парламентську більшість.

Не надто вигідна позиція і у Володимира Литвина. Публічні заяви спікера про цинічність прагнення Партії регіонів збільшити прожитковий мінімум (при тому, що серед її членів найбільший відсоток мільярдерів), відчутного ефекту не справили. Свою інформаційну присутність спікер посилив хіба що заявою про рішення балотуватись у президенти.

Комуністи як були на інформаційному маргінесі в масштабах парламентської політики, так там і лишились. Підсолонити гірку пілюлю послідовникам Леніна зміг лише випадок осквернення центрального столичного монументу комуніс-

---

тичному вождю. Втім в інформаційному плані у цій ситуації однаковою мірою виграли як комуністи, так і націоналісти.

Таким чином, можна констатувати, що широкомасштабну виборчу кампанію в парламенті розпочато. Найближчим часом треба очікувати посилення ролі непарламентських політичних сил та офіційний вихід на арену поки неформалізованих рухів, зокрема «Фронту змін» Арсенія Яценюка та проекту Анатолія Гриценка. Також залишається відкритим таке важливе питання: скільки виборчих кампаній доведеться пережити українцям у наступні місяці. Відповідь слід очікувати після прийняття найближчим часом рішень окремих фракцій.